

Funded by the European Union

ဥရောပသမဂ္ဂ၏ အထူးအကောက်ခွန်ကင်းလွတ်သက်သာခွင့်စနစ်နှင့် ငင်း၏ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများအတွက် လမ်းညွှန်

မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရတာဝန်ရှိသူများနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ သက်ဆိုင်သူများအတွက်
တတိယအကြော်ထုတ်ပေါ်ခြင်း (၂၀၁၇)

Implemented by

နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၁၇ တတိယအကြိမ်ထုတ်ဝေခြင်း^၁

စာဖတ်သူများအတွက် အထူးမှာကြားချက်

ဤလမ်းညွှန်စာအုပ်သည် စာဖတ်သူများအား ဥပောပသမဂ္ဂ၏ အကောက်ခွန် (သက်သာ)ကောင်းလွှတ်ခွင့်စနစ်၊ ငြင်း၏ ပင်ရင်းဒေသစည်းမျဉ်းများနှင့် ဆက်စပ်သည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို စာဖတ်သူများအား နားလည်သော့ပေါက်စေရန် ရည်ရွယ်ပြစ်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ဥပောပဆိုင်ရာ စာသားများမဟုတ်ပါ။ ယခုလမ်းညွှန်စာအုပ်တွင် ကိုးကားထားသည့်များသည် ဥပောပသမဂ္ဂ၏ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများတွင်ပါဝင်သော ဥပောပဆိုင်ရာပြောန်းချက်များဖြစ်ပြီး ငြင်းတို့အား ဥပောပသမဂ္ဂ၏ တရားဝင် ရှာနယ်တွင် သင့်တင့်လျှောက်ပတ်စွာရယူ သုံးစွဲပိုနိုင်ဖော်ပြထားသည်။

ယခုလမ်းညွှန်စာအုပ်အား ဥပောပသမဂ္ဂ၏အကုအညီဖြင့် ရေးသားပြုစုထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်သည်။ ဤစာအုပ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသည့်အကြောင်းအရာများသည် ရေးသားပြုစုသူများ၏တာဝန်သာဖြစ်ပြီး ဥပောပသမဂ္ဂ၏ အမြင်သော့ထားကို မည်သည့်အတိုင်းဖြင့်မျှ ထင်ဟပ်ပြသနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

^၁ယခုလက်စွဲစာအုပ်၏ ပထမအကြိမ်ထုတ်ဝေသည့်စာအုပ်ကို Stefan F. Moser က ရေးသားပြုစုခွဲသည်။ ယခုအကြိမ်ထုတ်ဝေမှုကို GIZ GmbH မှပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ထားသည်။

ဥရောပသမဂ္ဂ၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာသံအမတ်ကြီး

H.E.Kristian Schmidt ဒါ အမှာစကား

ကျွန်ုပ်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အလွန်တရာ ခွဲမက်ဖွယ်ကောင်းပြီး မိတ်လျှပ်ရှားဖွယ်ရာ မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ (We live in fascinating and stimulating times for Myanmar) လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်များ အတွင်း၌ မြန်မာနိုင်ငံသည် အာရုတိကို စီးပွားရေး တွင် အင်အားအကောင်းဆုံး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး အာဆီယံနိုင်ငံများအတွင်း အကြီးမား ဆုံးရေးကွက် ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်လာမည်ဟု မည်သူမှ တွေးထင်မြှင့်ရှိမည် မဟုတ်ပေါ်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် မဟာဏူးဟာကျသည့်နေရာတွင် တည်ရှိခြင်း၊ မြေပေါ်မြေအောက် သံယံကာတများ ပေါ်များခြင်း၊ အရည်အချင်းပြည့်ဝသည့် ပြည်သူများနှင့် ပေါ်များကြော်ဝသည့် နိုင်ငံတကာ အကူအညီ များကြောင့် ကွဲမှာပေါ်တွင် အားကျမည့် နိုင်ငံမရှိသလောက် နဲ့ပါးမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် ဒေသတွင်းနိုင်ငံများအတွင်း အလားအလာ အကောင်းဆုံး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံပင်ဖြစ်သည်။

မြန်မာအကူးအပြောင်းကာလများအတွင်း မိတ်ဖက်နိုင်ငံဖြစ်သည့် ဥရောပသမဂ္ဂသည် ကုန်သွယ်ရေး မှတ်အပါအဝင် နည်းလမ်းမျိုးစုံကို မျှဝေပေးလျက်ရှိသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်ကတည်းကပင် မြန်မာ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့သူများသည် အီးယူမှ မိတ်ဖက်နိုင်ငံများသို့ သဘောထားကြီးစွာဖြင့် တစ်ဖက်သတ် ပေးအပ်လျက်ရှိသည့် အထူးကုန်သွယ်မှုကင်းလွှတ်စနစ်ကို အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။

လက်နက်မှအပေါ် လက်နက်မှုနိုင်သည့် ခေါင်းစဉ်အောက်တွင် မြန်မာကုမ္ပဏီများသည် လက်နက် နှင့် ခယ်မ်းမီးကျောက်များမပါ မြန်မာနိုင်ငံမှ ထွက်ကုန်အားလုံးကို စားသုံးသူ သန်း ၅၀၀ ကျော်ရှိသည့် ဥရောပရေးကွက်သို့ အကောက်ခွန်ကင်းလွှတ်ခွင့်နှင့် ခွဲတမ်းကင်းလွှတ်ခွင့်များဖြင့် တင်ပို့နိုင်သည့် အခွင့်အရေးရရှိစေသည်။

အီးယူ၏ တဖက်သက်အကောက်ခွန်သက်သာခွင့်စနစ်နှင့် ငြင်း၏မှတ်အများကို ပုဂ္ဂလိက အခန်းကဏ္ဍ ဖက်မှ ကောင်းစွာနာလည်စေရန် ယခုလက်ခွဲစာအုပ်သည် ကုမ္ပဏီများအတွက် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းများအဖြစ် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သည့် လက်နက်ကိရိယာတစ်ခုအဖြစ် အကူအညီပေး လျက်ရှိသည်။

တဖက်သက်အကောက်ခွန်သက်သာခွင့်စနစ်၏ အကျိုးခံစားခွင့်နိုင်ငံများမှ တင်သွင်းကုန်များ လွယ်ကူ ချောမွေစေရန်အတွက် ဥရောပသမဂ္ဂမှ ပို့ကုန်တင်ပို့သူမှတ်ပုံတင်စနစ်ကို ၂၀၁၇ နှစ်၊ နှစ်စုံင်း ကတည်းကပင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ အဆိုပါ အီးအစဉ်ကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၈ခုနှစ် အန်နဝါရီလတွင် စတင်အသုံးပြုနိုင်ရန် မျှော်လင့်လျက်ရှိသည်။

ငြင်းစနစ်သည် မြန်မာ့ပို့ကုန်တင်ပို့သူများမှ ငြင်းတို့ကိုယ်တိုင်ပင်ရင်းထုတ်ကုန်ကြညာချက်ကို သက်သေခံနိုင်မည့် ရှင်းလင်းလွယ်ကူသော ပို့ကုန်နည်းလမ်းဖြစ်လာမည်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၆ခုနှစ်တွင် တင်ပို့ခဲ့သည့် ကုန်စည်၏ ၉၆% အတွက် အခွန်ကင်းလွှတ်ခွင့်ကို အသုံးပြုခဲ့ပြီး အခွန်ကင်းလွှတ်ခွင့်ရရှိသည့်ကုန်စည် အချက်အလက်များကို လက်ခွဲစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

အခြားအခွင့်အရေးရနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယဉ်ပါက ငြင်းအခွင့်အရေးကို ပိုမိုမြင့်မားစွာအသုံးပြနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

၂၀၁၄ခုနှစ် မတ်လတွင် ပထမအကြိမ် လက်ခွဲစာအုပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည့်ကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံမှ ဥရောပသမဂ္ဂသို့ တင်ပို့ကုန်သည် ၁၅၁% တိုးတက်ခဲ့ပြီး (၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ဧရာဝသန်း မှ ၂၀၁၆ခုနှစ်တွင် ဧရာဝသန်း) မြန်မာနှင့် ဥရောပသမဂ္ဂအကြား ကုန်သွယ်မှုတန်ဖိုးစုစုပေါင်းသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ၇၈၈၆ သန်းမှ ယခုနှစ်တွင် ၁၁၅၅၁ သန်းအထိ တိုးတက်လာခဲ့သည်။ မြန်မာသည် ဥရောပသမဂ္ဂသို့ ပဋိမအများဆုံး ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့နေသည့် နိုင်ငံဖြစ်သည်။ (မြန်မာစုစုပေါင်းပို့ကုန်၏ ၇.၁%)

ဤပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်သည် ဥရောပသမဂ္ဂအတူးကုန်သွယ်မှုက်ငွေ့လွှာတန်ဖိုးနှင့် ငြင်း၏စိတ်များ စည်းကမ်းများကို အချိန်နှင့်တစ်ပြီးညီပြင်ဆင်မွမ်းမံထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ပုံပိုးပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။

Kristian Schmidt

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ ကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းချုပ်ညွှန်

ဦးအောင်မင်းဝင်း၏အမှာစကား

ဥရောပသမဂ္ဂ EU ရုံးကို ရန်ကုန်ဖြူး၌ ၂၀၁၂-ခုနစ် ဒါပြီလ (၂၈) ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွံ့ဖြိုးသည်မှစ၍။ EU နှင့် မြန်မာနိုင်ငံအကြား အပြန်အလုန်ပေါင်းကူးဆက်ဆံမှုသည် ဆထက်တန်ဖိုး ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်လာခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၃-ခုနစ်၊ ရှလိုင်လတွင် "Generalised Scheme of Preferences" (GSP) ကို ပြန်လည်ခွဲ့ပြုပေးခဲ့ခြင်းနှင့်အတူ ၂၀၁၇ ခုနစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၃-၁၅ ရက် အတွင်း ပထမဦးဆုံး EU-Myanmar Task Force ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည့် အခါန်ကာလနှင့်တိက်ဆိုင်၍ EU High Representative Ms. Catherine Ashton ကိုယ်တိုင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းတို့သည် ဆက်ဆံရေးပွင့်လန်းလာမှုကို ဖော်ပြသည့် ထူးခြားထင်ရှားသော မှတ်တိုင်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စဉ်ဆက်မပြတ်စီးပွားရေးစွဲဖြူးတိုးတက်မှုကို တိုးတက်မြှုပ်တင်ပေးရန် EU ၏ ကတိဂကတ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ရာတွင် ဥရောပကုမ္ပဏီများစွာတို့အား မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းများကို ရှာဖွေလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးလုပ်ငန်းမြှုပ်တင်ပေးရေး ဆန်းသစ်တိတွင်မှုနှင့် နည်းပညာလွှာပြောင်းပေးရေး၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်၊ ကျိန်းမာရေး၊ လုပ်ငန်းစွဲ သေးအွွှါးရာယ်ကင်းရှင်းပေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အလေ့အကျင့်ကောင်းများကို ယူဆောင်လာပြီး မြန်မာစီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို သာမက ယဉ်ပြုင်မှ အားကောင်းသော ကွဲ့အသိကိုအလန်အတွင်း ပင်ရောက်ပေါင်းစည်းနိုင်ရေးအတွက် ကြိတင် ပြင်ဆင်မှုများကိုပါ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးလျှက်ရှုပါသည်။

GSP ကို ပြန်လည်ခွဲ့ပြုပေးခဲ့ခြင်းက ယခင်အာရုံးကုန်ရေးကွက်ကိုသာ အမိကအားထားနေခဲ့ရ သော မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဥရောပဈေးကွက်သို့ ပိုမိုတိုးဖောက်ပေါင်းရောက်မှုပြုလာနိုင်အောင် ပြောင်းလဲ

ပေးခဲ့ပြီး ဥရောပကုန်သည်များနှင့်လုပ်ငန်းရှင်များမှလည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် လုပ်ငန်းများလာရောက် လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သဘာဝနှင့်လူသား အရင်းအမြစ်စွမ်းအားမြင့်တက်မှုရှိလာသည့်အပြင် ဥရောပသို့ တင်ပို့သော သား၊ ငါး၊ ပွဲနှစ်နှင့် အထည်အလိပ် ပို့ကုန်ပမာဏလည်း မြင့်မားစွာ တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ ကုန်ပစ္စည်းများ အတွက် ဥရောပဧရားကွက်များသို့ အခွန်နှင့်ကိုတာ ကင်းလွတ်မှုဖြင့် ဝင်ရောက်ခွင့်ရခြင်းက မြန်မာနိုင်အား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် ဆွဲဆောင်မှုရှိသည့် ဒေသတစ်ခုအဖြစ်နှင့် စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အဆင့်ဆင့်ကို ပြီးပြည့်စုံစွာ အရှိန်မြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် ဒေသအဖြစ် ပြုလုပ်ပေး၍ ရေရှည်စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှုရှိရေးကိုလည်း မြင့်တင်ပေးကျက်ရှိပါသည်။

ယခုအခါ EU သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဗြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အောင်မြင်ရေးအတွက်ပါ တက်ကြေစွာ ပါဝင်ကူညီထောက်ပံ့ အားပေးနေသည့်အလောက် ဗြိမ်းချမ်းမှုရရှိလာသော ဒေသသစ်များ၏ပါ လူမှုစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် EU စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်လုပ်ကိုင် လာနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အောင်မြင်မှုရှိသည့်အပေါ် အခြေပြု၍ အကျိုးရလာ၏များလည်း မျှော်ရရှိလာနိုင်ကြေမည် ဖြစ်ပါသည်။

UMFCCI သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍာမြှင့်တင်ရေးကို ဆောင်ရွက်နေသည့် အမျိုးသားအဆင့် အမြင့်ဆုံးအဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် EU ၏ ပုံးပိုးကူညီမှုများကို အလေးအနက်အသိအမှတ်ပြုအပ်ပါသည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အပြန်အလှန် တိုးတက်မှုနှင့် အကျိုးရှိစေရေးအတွက် ရေရှည်မိတ်ဖက်အဖြစ်ဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ဆက်ဆံရေးကို ပိုမိုမြှင့်တင်နိုင်ရေး ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတို့မြှင့်နိုင်ရေးအတွက် EU နှင့် ပိုမိုနီးကပ်စွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားရန် UMFCCI က မျှော်မှန်းထားပါသည်။

ဦးကျော်မင်းဝင်း

မာတိကာ

အတိုကောက်ဝါဟာရများစာရင်း	၁
၁။ နောက်ခံ	၄
၁၁။ ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ညီလာခံ (UNCTAD) တွင် GSP အစပြုဆောင်ရွက်ခြင်းကိုစတင်ခြင်း	၄
၁၂။ အခွင့်အရေးအများဆုံးရရှိသောနိုင်ငံအဖြစ်သတ်မှတ်ခြင်း (MFN)နှင့်အီးယူချေးကွက်သို့ပင်ရောက်နိုင်မှု	၄
၁၃။ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများနှင့်ရုံးတို့အတွက်အထူးအခွင့်အရေးပေးခြင်း ("လက်နက်မှလွှဲ၍အရာရာတိုင်း")	၅
၁၄။ ဥရောပသမဂ္ဂ (အီးယူ)၏အထူးကုန်သွယ်မှုကင်းလွှတ်ခွင့်	၆
၁၅။ အမိကအကြောင်းအရာ	၆
၁၆။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် EU GSP	၈
၁၇။ EU GSP ဆိုင်ရာဆိုင်ရာသတ်မှတ်ချက်များ	၁၃
၁၈။ အီးယူ၏အထူးကုန်သွယ်မှုကင်းလွှတ်ခွင့်၏ပင်ရင်းနိုင်ငံစည်းမျဉ်းများ	၁၄
၁၉။ ပင်ရင်းနိုင်ငံစည်းမျဉ်းများမှာအဘယ်နည်း။အဘယ်ကြောင့်ရင်းတို့ကိုလိုအပ်သနည်း	၁၄
၂၀။ ကြိုတင်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်ဥပေဒဆိုင်ရာအခြေခံ	၁၅
၂၁။ "ရန်နှင့်ပြည့်ထုတ်လုပ်ရရှိသော"ကုန်ပစ္စည်းများ	၁၆
၂၂။ တတိယနိုင်ငံ၏သွေးအားစုများကိုလုလုလုလောက်လောက်အသွင်ပြောင်းလဲခြင်း	၁၈
၂၃။ စည်းမျဉ်းများစာရင်း	၁၈
၂၄။ ရန်သာနိုင်းများ	၁၈
၂၅။ အကောက်ခွန်အမျိုးအစားပြောင်းလဲခြင်းစည်းမျဉ်းမည်သို့ လုပ်ဆောင်သနည်း	၂၀
၂၆။ "စက်ရုံထုတ်ရေးနှင့်"ပေါ်အခြေခံသည့်တန်ဖိုးပါဝင်မှုသတ်မှတ်ချက်ဆိုသည်မှာအဘယ်နည်း	၂၂
၂၇။ သီးခြားသတ်မှတ်ထားသည့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ	၂၃
၂၈။ ပေါင်းစပ်ခြင်းများ	၂၅
၂၉။ ပေါင်းစပ်တွက်ချက်သည့်စေနစ်	၂၅
၂၁၀။ ပေါင်းစပ်တွက်ချက်သည့်စေနစ်နှင့်ကိုက်ညီခြင်း	၂၅
၂၁၁။ နှစ်နိုင်ငံအကြားပေါင်းစပ်တွက်ချက်ခြင်းပေါင်းစပ်တွက်ချက်ခြင်း	၂၅
၂၁၂။ အသွင်းနှင့်အခြား ပေါင်းစပ်တွက်ချက်သည့်ပုံးသဏ္ဌာန်များ	၂၆

၃၁။	အခြားစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ.....	၂၇
၃၁၁။	အနိမ့်ဆုံးသောလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းများ (မလုပ်လောက်သောလုပ်ဆောင်ခြင်းသို့မဟုတ်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ခြင်း).....	၂၉
၃၁၂။	နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာမှု	၂၉
၃၁၃။	ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုမပြုခြင်းဆိုင်ရာစည်းမျဉ်း (ယခင် “တိုက်ရှိက်သယ်ယူပို့ဆောင်မှု”)	၂၉
၃၁၄။	ပင်ရင်းနိုင်ငံစည်းမျဉ်းများကို ဖြေလျှော့ခြင်းများ	၂၉
၃၁၅။	အခွန်ပြန်ပေးငွေ	၃၀
၃၁၆။	ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ၊ အပိုပစ္စည်းနှင့်ကိရိယာတန်ဆာပလာများ	၃၀
၃၁၇။	အစုံအတွေ့များ၏၏စည်းများ	၃၀
၃၁၈။	သံသယရှိနေဆြေဖြစ်လျှင် - ချည်နှောင်ထားသည့်သတင်းအချက်အလက်.....	၃၀
၄။	ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာသက်သေပြုချက်.....	၃၁
၄၁။	လက်ရှိစနစ်အရ EU GSP ရှိစာရွက်စာတမ်းသက်သေအထောက်အထား (REX ကိုအကောင်အထည်ဖော်ပြီးပါကတစ်ဖြည့်ဖြည့်ဖျက်သိမ်းသွားမည်)	၃၁
၄၂။	၂၁၁/၂၁၁ကဗျာရှိပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းအစီအစဉ်များ - ပိုကုန်တင်ပို့သူမှတ်ပုံတင်စနစ် (REX) - ပင်ရင်းနိုင်ငံဖော်ပြုချက်ပုံစံဖြင့်ကိုယ်တိုင်သက်သေခံလက်မှတ်ထုတ်ခြင်း	၃၂
၄၃။	ဥရောပရှိ GSP RoO အရပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း.....	၃၆
၅။	GSP အကျိုးခံစားသည့်နိုင်ငံများနှင့်အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ	၃၇
	နောက်ဆက်တွေ (က)	၄၀
	နောက်ဆက်တွေ (ခ)	၄၃

အတိုကောက်ဝါဘာရများစာရင်း

ASEAN	Association of South East Asian Nations
	အရှေ့တောင်အာရုံနိုင်ငံများအသင်း (အာဆီယံ)
BOI	Binding Origin Information
	ပင်ရုင်နိုင်ငံဆိုင်ရာချဉ်နောင်သော သတင်းအချက်အလက်
CMP	Cutting, Making & Packing
	အထည်ညွှန်ခြင်း၊ ချုပ်လုပ်ခြင်း၊ ထုပ်ပိုးခြင်း (လက်ခစားစနစ်)
CO	Certificate of Origin
	ပင်ရုင်နိုင်ငံသက်သေခံလက်မှတ်
DC	Developing Country
	ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ
EBA	Everything But Arms
	လက်နက်များမှလွှဲ၍ ကျန်အရာများအားလုံး
EEZ	Exclusive Economic Zone
	သီးသန်စီးပွားရေးဇုန်
EU	European Union
	ဥရောပသမဂ္ဂ
FDI	Foreign Direct Investment
	နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက် ရင်နှီးဖြုပ်နှံမှု
FTA	Free Trade Agreement
	လွှတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေး သဘောတူညီမှု
FZ	Free Zone, consisting of a closed area with or without buildings or warehouses that stays under customs control

အကောက်ခွန်၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက်ရှိ အဆောက်အအုံများ ပါရှိသည့် (သို့) မပါရှိသည့် (သို့) ကုန်လောင်ရုံများ ပါရှိသည့် လွတ်လပ်သည့် ရန်

GATT	General Agreement on Tariffs and Trade of 1948, afterwards integrated in the Marrakesh Agreement in 1994 အကောက်ခွန်နှင့်ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက် GATT
GSP	Generalised Scheme of Preferences အထူးကုန်သွယ်မှု ကင်းလွတ်ခွင့်စနစ်
HS	Harmonised Commodity Description and Coding System စည်းဝါးညီကုန်ပစ္စည်းဆိုင်ရာရှင်းလင်းဖော်ပြချက်နှင့် သက်းတစနစ်
ILO	International Labour Organisation အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားအဖွဲ့ (အိုင်အယ်လ်အို)
ISO	International Standards Organisation နိုင်ငံတော် စံနှုန်းများဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း
LDC	Least Developed Country ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံ
MoC	Ministry of Commerce စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
MFN	Most Favoured Nation အခွင့်အရေးအများဆုံးရရှိသောနိုင်ငံ
REX	Registered Exporter System (applicable from 2017) ပိုကုန်တင်ပို့သူမှတ်ပုံတင်ခြင်းစနစ် (၂၀၁၇ ခန့်တွင် စတင်သက်ရောက်သည်)
RKC	Revised Kyoto Convention (International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs procedures) ပြန်လည်ပြင်ဆင်ထားသည့် ကျိုတိ ကွန်ပင်းရှင်း

RTA	Regional Trade Agreement ဒေသတွင်းကုန်သွယ်မှု သဘောတူညီချက်
SEZ	Special Economic Zone အထူးစီးပွားရေးဇာု
TARIC	Online Customs Tariff Database of the EU အီးယူအခွန်လိုင်း အကောက်ခွန်နှင့်ထားများ အချက်အလက် အစုအဝေး
UN	United Nations ကုလသမဂ္ဂ
UNCLOS	UN International Convention of the Law of the Seas (1982 Montego Bay Convention) ကုလသမဂ္ဂ ပင်လယ်များဆိုင်ရာ ဥပဒေ ကွန်ပင်းရှင်း (၁၉၈၂ မွန်တိရိ ပင်လယ်အော် ကွန်ပင်းရှင်း)
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ်မှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ညီလာခံ (UNCTAD)
WCO	World Customs Organization ကွဲမွှာအကောက်အခွန်အဖွဲ့。
WTO	World Trade Organization ကွဲမွှာ ကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့。

၁။ နောက်ခံ

၁။ ၁။ ကုလသမဂ္ဂ ကုန်သွယ်ရေးနှင့်ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ညီလာခံ (UNCTAD) တွင် GSP

အစဉ်ဆောင်ရွက်ချက်ကို စတင်ခြင်း

၁၉၆၄ ခုနှစ်က UNCTAD ၏ ပထမဆုံး အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ဖွံ့ဖြိုးပြီး စက်မှုနိုင်ငံများသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူပြုရန် ထိနိုင်ငံများမှ သွင်းကုန်များ အပေါ် ကင်းလွှတ်ခွင့်များကို တစ်ဖက်သတ် ခွင့်ပြုပေးကြရန် စတင် အဆိုပြုခဲ့သည်။ ငါးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် နယူးဒေလိတွင် ကျင်းပပြုလုပ်သည့် UNCAD II ညီလာခံ၌ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် ၂၁ (၂) ဖြင့် ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများကို အထူးစီးစားပေးပြီး ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး နိုင်ငံများအပေါ် အထူးအလေးပေးသော ယေဘုယျသဘောဆောင်သည့်၊ အပြန်အလှန် ကျင့်သုံးရန်မလိုသည့်၊ ခွဲ့ပြားဆက်ဆံမှု မရှိသည့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် အကောက်ခွန်သက်သာ ကင်းလွှတ်ခွင့်စနစ် စတင် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။

၁၂။ အခွင့်အရေးအများဆုံးရရှိသောနိုင်ငံအဖြစ်သတ်မှတ်ခြင်း (MFN) နှင့် အီးယူပေါ်ကွောက်သို့။

ဝင်ရောက်နိုင်မှု

သို့ စောက်မှု GATT/WTO ၏ အဖွဲ့၎င်နိုင်ငံများအကြားအခွင့်အရေးအများဆုံးရရှိသောနိုင်ငံစနစ် (MFN) မှာ အတားအဆီးတစ်ရပ် ဖြစ်နေခဲ့သည်။ အကြားမှာ ငါးက GATT/WTO ၏ သတ်မှတ်အုပ်စုမှ အဖွဲ့၎င်များအတွက် တစ်ဖက်သတ် ကုန်သွယ်မှု အခွင့်အရေးပေးခြင်းကို ယေဘုယျအားဖြင့် ကန့်သတ်တားမြစ် ထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ GATT သဘောတူညီချက်ကို စတင်လုံးစားခဲ့စဉ်က ဒေသတွင်းကုန်သွယ်မှု သဘောတူညီချက်များ (ငါးတို့တွင် လွှတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်မှု သဘောတူညီချက်များနှင့် အကောက်ခွန် အသင်းအဖွဲ့များ ပါဝင်သည် - GATT အပိုဒ် ၁၄) ကိုသာ MFN အထွေထွေမှုမှ ကင်းလွှတ်ခွင့် ပြုထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် GATT/WTO ဆိုင်ရာ အထွေထွေကောင်စီက ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် အထူးကင်းလွှတ်ခွင့်ကို ပြုလုပ်ပေးခဲ့ရပြီး GSP သည် အခွင့်အရေး အပေးဆုံးနိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းဆိုင်ရာ GATT/WTO မှုများ၏ နောက်ထပ် ခြားချက်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ အသိအမှတ်ပြုပေးခဲ့ရသည်။ ဤ ကင်းလွှတ်ခွင့်က စက်မှုဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံများ အား ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများမှ ကုန်ပစ္စည်းများ တင်သွင်းရာတွင် အကောက်ခွန်သက်သာကင်းလွှတ်ခွင့်ကို လွှတ်လပ်စွာ ကျင့်သုံးနိုင်ရန် ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ငါးမှာ အခွင့်အရေးပေးသည့် နိုင်ငံတစ်ခုစီက မည်သည့် ("အကျိုးကျျေးဇူးခံစားသည့်") ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံသည် မိမိအစီအစဉ်တွင် အကျိုးဝင်မည်။ မည်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများ ပါဝင်မည်၊ ကျသင့်သည့် အကောက်ခွန်ကို မည်သို့။ ဆုံးဖြတ်မည်ကို လွှတ်လပ်စွာ စိတ်ကြိုက်ရွေးချယ်နိုင်စေသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဖြစ်သည်။ ဥရောပသမဂ္ဂ၊ သာစကြေးလျှော့၊ ကနေဒါ၊ နယူးဇူးလန်၊ ဂျပန်၊

အနေဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ တူရက္ခန်း ဆွစ်ကဲလန်တို့၊ အပါအဝင် နိုင်ငံများစွာတွင် GSP ကို ကျင့်သုံးနေကြပြီဖြစ်ပြီး ကျယ်ပြန်မှန်င့် လွမ်းမြှုမှုတို့မှာမူ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကွဲပြားမြားနားသည်။

အီးယူနှင့် ပတ်သက်၍ ဆိုပါက အီးယူရေးကွဲက်သို့၊ ဝင်ရောက်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် အကျိုးဝင် သော အခြေခံကျသည့် ဖြစ်ရပ်ပုံစံ (၃)ခရီးသည်။

- WTO MFN အခွန်အကောက်ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်
- နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူညီချက်များပေါ် အခြေခံသည့် အထူးအခွင့်အရေးပေးသော ဝင်ရောက်ခွင့် (ဥပမာ - လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်မှု သဘောတူညီချက်၊ အသင်းဖွဲ့စည်းခြင်း၊ သဘောတူညီချက်၊ စီးပွားရေး မိတ်ဖက်ပြုမှု သဘောတူညီချက်)နှင့်
- အီးယူ၏ တစ်ဖက်သတ် ခုမှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းများပေါ် အခြေခံပြီး အထူးကုန်သွယ်မှု ကင်းလွတ်ခွင့် ပုံစံဖြင့် တစ်ဖက်သတ်ခွင့်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် အထူးအခွင့်အရေးပေးဝင်ရောက်ခွင့် -

၁။ ၃။ ဖွံ့ဖြိုးမှု အနည်းဆုံးနိုင်ငံများနှင့် ရှင်းတို့အတွက် အထူးအခွင့်အရေးပေးခြင်း

(“လက်နက်မှလွှဲခြုံအရာရာတိုင်း”)

မြဲကြည့်ပါက GSP သည် အောင်မြင်မှရှိကြောင်း လက်တွေ့ပြုသနိုင်ခဲ့သော်လည်း နိုင်ငံအားလုံးအတွက်တော့ မဟုတ်ပါ။ အချို့သော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည် အေားနိုင်ငံများထက် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတို့တက်မှုကို ပိုမိုတိုးမြှင့်နိုင်ခဲ့သည်မှာတော့ အမှန်ဖြစ်သည်။ ရှင်းတို့၏ ထုတ်ကုန်များသည် ဥရောပသမဂ္ဂနှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတို့ကဲ့သို့၊ အခိုက ရေးကွဲက်တိုးများတွင် ပိုမိုလွှမ်းမိုး နေရာယူလာနိုင်ခဲ့ကြသည်။ နောက်ထပ်ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကဲလည်း စီးပွားရေး အခြေခံ ရှင်မှသည့် ပိုမိုအဆင့်မြင့်သော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် အခွင့်အလမ်းသာစေခဲ့သည်။ GSP သဘောတရားကို စတင်ခဲ့ပြီးနောက် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် WTO အခိုက ဆွဲးနွေးခွဲကြီးနှစ်ကိုမြင်နှင့် ကဏ္ဍအလိုက် ရည်ရွယ်သည့် အစပြုလုပ်ဆောင်ချက်များက စက်မှုလုပ်ငန်း ထွက်ကုန်များပြင် သွင်းကုန်ပစ္စည်းအားလုံးအတွက် အကောက်ခွန်နှင့်ထားများကို အကြီးအကျယ် ဖြတ်တောက်ပစ်ခဲ့သည်။ ဤဖြစ်ရပ်ကို “အကောက်ခွန်ကမ်းပါးပြီခြင်း” ဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။ ဆိုလိုသည့်မှာ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် ကန်းတွင် အလွန်မြင့်မားနေသည့် အကောက်ခွန်နှင့်ထားများသည် တစ်ကွားလုံးတွင် သွင်းကုန်အပေါ် အကောက်ခွန်နှင့်ထားများ လျော့ချရန် ဘက်စုံပိုင်းဝန်းကြီးပမ်းမှတွင် ပျော်ကျော်ဆင်းသွားခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

ဤဖြစ်ရပ်ကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး နိုင်ငံများသည် လက်ရှိစာရင်းဝင် နိုင်ငံများထက် ကုန်သွယ်မှု အခွင့်အရေးများကို ပိုမို ရရှိသင့်သည့်ဟူသည့် အစပြုလုပ်ဆောင်ချက်သို့၊ ဦးတည်သွားစေခဲ့သည်။ ဤအစ ပြုလုပ်ဆောင်ချက်က ဖွံ့ဖြိုးမှု အနည်းဆုံး နိုင်ငံများ၏ ကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် အခွန်ကောက်ခံခြင်းကို အလှုပှင်နိုင်ငံများက အပြည့်အဝ

ပထ်ဖျက်ပေးခြင်းဖြင့် ငှုံးဖွံ့ဖြိုးမှုနည်း နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးနှင့် စက်မှုအခြေခံတို့ကို ပိုမိုလျင်မြန်စာ တိုးတက်လာစေပြီး နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြေပုံမှုကို တိုးမြှင့်ဆွဲဆောင်နိုင်စေရန် ဖြစ်သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး နိုင်ငံများအား ကွဲမှုံးပိုးပေးနယ်ပယ်တွင် ပေါင်းစည်းပါဝင်နိုင်ရန်နှင့် ထောင်စုနှစ် ရည်မှန်းချက်များ (MDGs) ကို ပိုမိုလျင်မြန်စာ ပြည့်မီစေရန် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

၂၀၁၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် EU သည် EBA ဆုံးဖြတ်ချက်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် (EC) 416/2001 ကိုလက်ခံကျင့်သံ့ခဲ့ပြီး ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး နိုင်ငံများမှ လက်နှက်များနှင့် ပေယမ်းမီးကော်များမှ လွှဲ၍ တင်သွင်းလာသည့် ထုတ်ကုန်ပစ္စည်း မှန်သမျှကို အရေအတွက် ကန်၍ သတ်ချက်မထားဘဲ အကောက်ခွန် ကင်းလွှတ်တင်သွင်းခွင့် ပြုခဲ့သည်။ (အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ငှက်ပျောသီး၊ သက္ကား နှင့် ဆန်တို့ကို ခြင်းချက်အဖြစ် ထားရှုခဲ့သည်။)

EU သည် ငှုံး၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး နိုင်ငံများဆိုင်ရာ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကွဲမှုံးတစ်ဝန်းလုံးရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အနည်း ဆုံး နိုင်ငံများအတွက် အကျိုးအရှုံးကိစ္စအဖြစ် ယူဆခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် EBA မှ အကျိုးခံစားရသူ များက EU သို့ တင်ပို့ကုန်တန်ဖိုး စုစုပေါင်းသည် ယူရှိ ၁၇ ဘီလီယံ ရှိခဲ့ပြီး ဖွံ့ဖြိုးဆောင်ရွက်ခွန် လျှော့ပေါ်ပေးသည့် EU ၏ အကောက်ခွန်သက်သာ ကင်းလွှတ်ခွင့် အစီအစဉ်အရ တင်သွင်းခဲ့မှုများ အားလုံး၏ ၃၄ % ရှိခဲ့သည်။

၂။ ဥရောပသမဂ္ဂ (အီးယူ)၏ အထူးကုန်သွယ်မှု ကင်းလွှတ်ခွင့်

၂၁။ အမိုကအကြောင်းအရာ

EU သည် အထူးကုန်သွယ်မှု ကင်းလွှတ်ခွင့် (GSP) ကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်မှစ၍ ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ EU GSP သည် ဖွံ့ဖြိုးဆောင်ရွက်မှု နိုင်ငံ (အချို့နိုင်ငံများသည် မကြာသေးမိန့်များအတွင်း GSP ခံစားခွင့် ရရှိထားသော လည်း) ကို အီးယူရေးကွက်သို့ ဝင်ရောက်ရန် အပြန်အလှန် ကျင့်သုံးရန်မလိုသည့် အထူးအစွင့်အရေး ပေးအပ်ထားသည်။ GSP ပေးအပ်ခြင်း၏ အမိုက ဦးတည်ချက်မှာ ဆင်းရွှေ့တော်မှုကို လျှော့ချုပ် အထောက်အကြပ်စေရန်နှင့် ရေရှည် တည်တံ့သည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ကောင်းမွန်သော အပ်ချုပ်မှုတို့ကို မြှင့်တင်ပေးရန် ဖြစ်သည်။

၂၁။ အထူးကုန်သွယ်မှု ကင်းလွှတ်ခွင့် အကျိုးခံစားသော အထူးအကောက်ခွန်ကင်းလွှတ်ခွင့်အစီအစဉ်၏ အစီရင်ခံစားကို အောက်ပါလိပ်စာတွင်ရရှိနိုင်သည်။
http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154180.pdf

လက်ရှိကျင့်သုံးနေသော စီမံကိန်းသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်နေ့တွင် စတင် အကျိုးဝင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ အဆိုပါ စီမံကိန်းသည် သက်တမ်းဆယ်နှစ် ကြာမြင့်မည်ဖြစ်သည်။ သက်တမ်းပြည့်ပြီးနောက် အဆိုပါ စီမံကိန်းကို ဆက်လက် အသုံးပြုမည်ဆိုပါက ပြောင်းလဲမှု အနည်းငယ်ရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော စွဲ့ဖြူ့မှုအနည်းငယ်နှင့်များအတွက် EBA စီမံကိန်းအတွက်ကိုမှ သင့်တော်သည့် သက်တမ်း သတ်မှတ်ရန် မဆုံးဖြတ်ရသေးပေ။

ဤသို့ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲထားသည့် GSP ဥပဒေ၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ -

- (၁) GSP အထူးကုန်သွယ်မှု အခွင့်အရေးများကို အလိုအပ်ဆုံးနိုင်ငံများအတွက် အာရုံစိုက်နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ GSPကို မလိုအပ်သည့် နိုင်ငံများစွာတို့သည် ထိအစိအစဉ်၏ အကျိုးမာခံစားရတော့သဲ ပိုမိုပြင်ဆိုင်နိုင်စွမ်း ရှိလာစေရန်။
- (၂) အဓိက လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အလုပ်သမားအခွင့်အရေးများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာနှင့် ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှ စံသတ်မှတ်ချက်များအပေါ် လေးစားလိုက်နာမှုများအတွက် မက်လုံးများကို GSP+ အစီအစဉ်များမှ တစ်ဆင့် ပိုမိုဆိုင်မာ အားကောင်းလာစေရန်။
- (၃) စွဲ့ဖြူ့မှု အနည်းငယ်နှင့်များအတွက် ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ လျော့ပေါ့လိုက်လျော့မှုများအား “လက်နက်မှ လွှဲခြုံအရာရာတိုင်း” အစီအစဉ်ဖြင့် ပိုမိုဆိုင်မာလာစေရန်၊ GSP ခံစားခွင့်ရှိသူ ဦးရောက် လျော့ချ ခြင်းဖြင့် ပြင်ဆိုင်ရသည့် ဖိအားကို လျော့ချနိုင်ပြီး စွဲ့ဖြူ့မှုအနည်းငယ်နှင့်များအတွက် အကောက်ခွန်သက်သာခွင့်များကို ပိုမိုအစိပိုင်ရှိရန်။
- (၄) **ကြိုတင်ခန်းမှန်းနိုင်စွမ်း၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှန်းနှင့် တည်ပြုမှုကို တိုးမြှင့်ရန်။ (အပိုင်း(၅)ကိုရှု)**

၄- တဖက်သတ်အကောက်ခွန်သက်သာခွင့် ကင်းလွှတ်ခွင့်များ ပြုခဲ့သော ၂၀၁၂ခုနှစ် အောက်တိုဘာ ၂၅ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်သည့် ဥရောပပါလီမန်နှင့် ကောင်စီ၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း (EU) No.978/2012)

အစီအစဉ်တွင် အဓိကအစိတ်အပိုင်း သုံးရုပါဝင်သည်။

- ပုံမှန် GSP အစီအစဉ် - ငါးသည် စွဲ့ဖြူ့ဆဲနိုင်ငံများအတွက် အခွန်များကို အများအပြား လျော့ချ ပေးသည်။ လက်တွေ့အားဖြင့် ငါးသည် ကုန်ပစ္စည်းအမျိုးအစား အားလုံးအနက် သုံးပုံနှစ်ပုံကို အခွန်တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း သို့မဟုတ် အပြည့်အဝ လျော့ချခြင်း ဖြစ်သည်။ ပုံမှန် GSP စီမံကိန်းတွင် (ဥပမာ - ဆန်စပါး၊ ငါ်ပျောသီးသြား) အဓိက ထုတ်ကုန်များစွာ၊ အထူးသဖြင့် စိုက်ပိုးရေး ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကို ြိုင့်မြိုင်းမရှိပါ။
- GSP + အစီအစဉ်တွင် တို့မြှင့်ထားသည့် အထူးအခွင့်အရေးများက ယောဂျာ အစီအစဉ်တွင် အကျိုးဝင်သည့် ကုန်ပစ္စည်း အမျိုးအစားများအတွက် အခွန်အတုပ်များကို အပြည့်အဝ ဖယ်ရှား ပေးသည်။ ငါးတို့ကို လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အလုပ်သမား အခွင့်အရေးများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကောင်းမွန်သော

စီမံအုပ်ချုပ်မှတိနှင့် သက်ဆိုင်သည့် နိုင်ငံတကာ သဘောတူညီချက်များကို အတည်ပြု။

အကောင်အထည်ဖော်သည့် နိုင်ငံများသို့ ရီးမြို့ခြင်းဖြစ်သည်။

- ဗိုးမြို့မှ အနည်းဆုံးနိုင်ငံများအတွက် လက်နက်မှလွှဲ၍ အရာရာတိုင်း (EBA) အစီအစဉ်သည် လက်နက်နှင့် ပယ်မီးမီးကျောက်များမှလွှဲ၍ ကုန်ပစ္စည်းအားလုံးအတွက် အကောက်ခွန် ကင်းလွှတ် ပြီး ခွဲတမ်းသတ်မှတ်ချက် မရှိသည့် အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။

ယောက် GSP နှင့် GSP+ အစီအစဉ်များတွင် အထူးအခွန် ကင်းလွှတ်ခွင့်များသည် အကောက်ခွန် ကင်းလွှတ်ခွင့် ပုံစံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားကောက်ခံနိုင်သည့် စံသတ်မှတ် အကောက်ခွန်နှင့်များကို လျော့ချုပ်း ပုံစံဖြင့်ဖြစ်စေ တည်ရှိပြီး အကြမ်းအားဖြင့် အခွန်အတွပ်လိုင်း ၆၆% အကျိုးဝင်လျက်ရှိ သည်။ (ဂကန်းရှစ်လုံးအဆင့်ရှိ ဥရောပသမဂ္ဂ အကောက်ခွန်သက်တာ (သက်တာ - ကောင်စီ ဆုံးဖြတ်ချက် (EU) No.952/2013)။ အခွန်ကောက်ခံမှု၏ ၉%သည် အဆိုပါ အစီအစဉ်ဖြင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်းနှင့် အခွင့်အရေး အများဆုံး ရရှိသော နိုင်ငံများတွင် အခွန်ကောက်ခံမှု၏ ၅၅% သည် အဆိုပါ GSP အစီအစဉ်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

လက်နက်မှလွှဲ၍ အရာရာတိုင်း အစီအစဉ်အရ ဗိုးမြို့မှအနည်းဆုံးနိုင်ငံများသည် EU ရွေးကွဲက်သို့ ဝင်ရောက်ရာတွင် (လက်နက်၊ ပယ်မီးမီးကျောက်မှလွှဲ၍) အကောက်ခွန် ကင်းလွှတ်ခွင့်နှင့် ခွဲတမ်း ကင်းလွှတ်ခွင့်ကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။ ဆိုလိုသည့်မှာ အကောက်ခွန်လိုင်းများ၏ ၉၉ ဒသမ ၈% အကျိုးဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အခြား GSP အစီအစဉ်များနှင့် မတူသည့်အချက်မှာ EBA သည် အချိန်ကန်းသတ်ချက် မရှိ ဖွင့်ပေးထားခြင်း ဖြစ်သည်။

၂။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် EU GSP

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကုလသမဂ္ဂ၏ ဗိုးမြို့မှ အနည်းဆုံး နိုင်ငံများဟာရင်းတွင် ပါဝင်စေသည်။ ထို့ကြောင့် မူအားဖြင့် EU ၏ လက်နက်မှလွှဲ၍ အရာရာတိုင်း အဝပြုလုပ်ဆောင်ချက်မှ အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိရန် အရည်အခင်း ပြည့်ပို့နေသည်။ အာဆီယံအေသွင်းရှိ နိုင်ငံများအနက် လာအိုနှင့် ကမ္မားမီးယားတို့ သာ မြန်မာနည်းတူ ဗိုးမြို့မှအနည်းဆုံး နိုင်ငံများ အဆင့်တွင် ရှိနေပြီး အခြားအိမ်နီးချင်နိုင်ငံများ အနက် ဘင်္ဂလားအောင်၊ တစ်နိုင်ငံတည်းသာ EBA မှ အကျိုးခံစားရသည်။

အီးယူတွင် လူဦးရေ စုစုပေါင်း သန်းဝါးရာခန်း ရှိသဖြင့် ကူမှာပေါ်တွင် အကြီးမားဆုံးသော ပေါင်းစည်း ရွေးကွဲက်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အီးယူအဖွဲ့ဝင် ၂၈ နိုင်ငံကို အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ သမဂ္ဂဖြင့် ရီတိဆက် ထားသည်။ ဆိုလိုသည့်မှာ အီးယူသည် ပြင်ပမှ ကုန်ပစ္စည်းများအား အကောက်ခွန်ကောက်ခံမှုစနစ်ကို တစ်ပြေးညီ ဆောင်ရွက်ထားသည့် တစ်ခုတည်းသော အကောက်ခွန်နယ်မြေဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် EU GSPကို ဥရောပသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အားလုံးတွင် ပုံစံတစ်မျိုးတည်းဖြင့် ကျင့်သုံးကြသည်ဟုလည်း အမို့ပြုယူရသည်။ အီးယူရွေးကွဲက်သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ကြီးမားသည့် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်တွင်မှ မြန်မာနိုင်ငံသည် ငှါး၏ ဗိုးမြို့မှ အနည်းဆုံးနိုင်ငံ အဆင့်အတန်း လုပ်အားချို့သာခြင်း၊ နိုင်ငံရေးအရ တိုးတက်မှုရှိလာခြင်းနှင့် စီးပွားရေး

မြန်မာနိုင်ငံကို အီးယူက စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း (EC) No 3218/94 ၏ အပိုဒ် ၉ နှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း (EC) No.1256/96 ၏ အပိုဒ် ၉ အရ GSPနိုင်ငံများတာရင်းမှ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် ဖယ်ရှားခဲ့သည်။ (ကောင်စီစည်းမျဉ်းစည်းကမ်း 552/97)။ ထိုအပိုဒ်များက အိုအယ်လ်အို ကွန်ပင်းရှင်းအမှတ် ၂၉ နှင့် ၁၀၅ တွင် သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း မည်သည့်ပုံစံဖြင့်ဖြစ်စေ ဆုံးဆုံးရွားရွားနှင့် စနစ်တကျ အဓမ္မနိုင်းစေသည့် အခြေအနေများတွင် အထူးအခွင့်အရေးများကို ပြန်လည်ရပ်သိမ်းနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၁ ခုနှစ်၌ နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ဟွားပြီးနောက်ပိုင်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဓမ္မစေနိုင်းမှုပပျောက်စေရေးနှင့် ပတ်သက်၍ တိုးတက်မှုများရှိကြောင်း အိုင်အယ်လ်အိုက အပြုသဘောဆောင် အကဲဖြတ်ချက်အပေါ် အခြေခံလျက် ဉာဏ်ပတ်မရှင်သည် မြန်မာနိုင်ငံကို ကုန်သွယ်ရေး အထူးအခွင့်အရေးများ ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် ၂၀၁၂ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၁ ၂၂ရက်က အဆိုပြုတင်ပြခဲ့ပြီး သက်ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း အဆိုပြုစွာကို အတည်ပြုနိုင်ရန် ၀နှင့်ကိုးများကောင်စီနှင့် ဉာဏ်ပပါလီမန်သို့ တင်ပြခဲ့သည်။ ငါးစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းကို အီးယူ၏ တရားဝင်ရှာနယ်တွင် ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဧပြီ ၂၉ ရက်၌ ထုတ်ပြန် ကြေညာခဲ့ပြီး ၂၀၁၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁၉ ရက်တွင် စတင်သက်ရောက်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအခွင့်အရေးများသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဧပြီ ၁၃ ရက်မှစ၍ နောက်ကြောင်းပြန်သက်ရောက်မည်ဖြစ်ပြီး ထိုရက်မှ အိုင်အယ်လ်အို ညီလာခံက မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ပတ်သက်၍ အပြုသဘော ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခဲ့သည့်နေ့ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အသုံးပြုသည့် EBA ၏ အကြခံစည်းမျဉ်းအခါးကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ရီခိုင်းနှင့်အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ရ အခြားနိုင်ငံများနှင့် နိုင်းယဉ်ပါက သင့်တင့်မျှတသည့် အခွင့်အရေးများ ပါရှိသည်။

သွင်းကုန်အခန်းကဏ္ဍတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ အီးယူသို့ တင်သွင်းကုန်စည်အကျဉ်းကို အောက်ပါဇယားတွင် ကြည့်ရှုနိုင်သည်။

သွင်းကုန်အပျိုးအထား	ပေါင်းစပ်စွမ်းကုန်စည် EUR Million	ပေါင်းစပ်စွမ်းကုန်စည် % EUR Million	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
မြန်မာနိုင်ငံမှအီးယူသို့တင်သွင်းကုန်စည်ရုပ်ပေါင်း	၉၇၃,၁	၁၀၀,၅%	
အထူးအခွင့်အရေး မရရှိသည့် နိုင်ငံ	၉၅,၁	၉,၇%	အဆိုပါ ထုတ်ကုန်များအတွက် သင့်တင့်မျှတသည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း မရှိ။
အထူးအခွင့်အရေး ရရှိသည့်နိုင်ငံနှင့် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့်ကိုက်ညီးသော	၈၅၉,၃	၈၇,၄%	မှတ်သားရှင်းမှာ လက်နက်နှင့် ခယမ်းမီးကော်များမှလွှဲ၍ လက်တွေ့ကျကျ အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် မရှိသည့် သွင်းကုန်များ မရရှိခြင်းကို
အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့် ဦးစားပေးခြင်းကို အသုံးပြုသည့်	၈၂၇,၁	၈၄,၁%	အသုံးပြုသည့် နှုန်းများမှာ (ရုခိုင်း/ ရွှေ့ခိုင်း)
အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့် ဦးစားပေးခြင်းကို အသုံးမပြုသည့်	၃၂,၂	၃,၃%	
အထူးတင်သွင်းကုန်အခန်းကဏ္ဍ (ပြည်တွင်း ပြည်ပ ကုန်သွယ်မှု ဖြစ်စဉ်) မထင်ရှားသော သွင်းကုန် အခန်းကဏ္ဍ	၂၈,၈	၂,၆%	တင်သွင်းကုန်စည် အားလုံးနီးပါးသည် မြန်မာန်သို့ GSP/EBA စည်းမျဉ်းအောက်တွင်

			အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် ရရှိသည်။
ရင်းမြစ် - Eurostate ဒေတာ အသုံးပြု၍ တွက်ချက်ခြင်း။			

အခွန်ထမ်းဆောင်ရသည့် မြန်မာနိုင်ငံမှ သွင်းကုန်များအကြား မူဝါဒအရ အခွန်ကုင်းလွတ်ခွင့်ရသော (လက် နက်နှင့် ခယမ်းပီးကျောက်များမှလွှဲ၍) TCG အခန်းကဏ္ဍတွင် ဆန်စပါးနှင့် ငါးကဲ့သို့သော သွင်းကုန်များ လွမ်းမိုးလျက်ရှိသည်။

- ၂၁၁၆ ခန့်တွင် မြန်မာမှ အီးယူသို့ သွင်းကုန် ၆၇%သည် ဦးစားပေးအခန်းကောင်းလွတ်ခွင့်ရသည် TCF ထုတ်ကုန်များ ဖြစ်သည်။ ဦးစားပေး တင်သွင်းရာတွင် အဆိုပါ သွင်းကုန်၏ ၉၇%ကို အသုံးပြုခဲ့သည်။
  - ဦးစားပေးကုန်စည်၏ အရေးပါသော အခြားထုတ်ကုန်များမှာ ဆန်ပါးနှင့် ငါးတို့ဖြစ်သည်။ TCF ထွက်ကုန်များအပြင် ဆန်ပါးနှင့် ငါးတို့သည်လည်း အရေးပါသော ကုန်စည်များဖြစ်သည်။
  - TCG အတွက် ဦးစားပေး ကုန်စည်များတွင်(MFN: အစွင့်အရေးအများဆုံး ရရှိသောနိုင်ငံ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းအတွက် ၁၂%၊ ဖိန်ပါးလုပ်ငန်းအတွက် ၁၇%၊ ဆန်ပါး (MFN: ၁၂၈၄/t သို့ ၁၇၅၄ €/t)၊ နှင့် ငါး (MFN : အများစုံမှာ ၈-၂၀%)
  - TCF ကုန်စည်များအား ဦးစားပေး အသုံးပြုမှုခြင်း အလွန်မြင့်မား လျက်ရှိသည်။ ဂျို့ နံစားပြောင်း နှင့်ငါး၊ စက်ပစ္စည်းကဲသို့ အချို့ကုန်စည်များကို ကုန်သွယ်ရာတွင် ဦးစားပေးခြင်း နည်းပါး လျက်ရှိဖြီး ပြန်လည်တင်ပို့ခြင်း အပါအဝင် (မြန်မာနိုင်ငံမှ မထုတ်လုပ်သော ကုန်စည်များ)။

မြန်မာမှ အီးယူသို့ ဦးစားပေးတင်သွင်းနေသည့် ကုန်စည်အသေးစိတ်ကို HS ဂေါင်းစဉ်ဖြင့် အောက်ပါ အယားတွင် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသည်။

ଓয়া: - দ্বিতীয়কালে গুরুত্বপূর্ণ অংশ যুগল তর্ণবৃন্দের প্রতি আবেক্ষণ্য কর্মসূচি সম্পর্কে একটি উল্লেখ করা হচ্ছে।

HS ခေါင်းစဉ် (TCF - ချဉ်ထည်၊ အဝတ်အထည်၊ ဖိနပ်)	၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် မြန်မာမှုဒ္ဓါးယူဘို့ တင်သွင်းသော EUR million	စုစုပေါင်း	ဦးတားပေးအသုံးပြုခြင်း
စုစုပေါင်း TCF (HS 41,42, 50-67)	၇၄၀,၁	၈၆,၁%	၉၆,၅%
အခြားစုစုပေါင်း	၁၁၉,၁	၁၃,၅%	၉၂,၅%
HS ခေါင်းစဉ်			

၄) ပေးမှန်ခြင်းများမှုအိုးယူသွင်းကုန်ရေးနှင့်သည် ၃၃၃ €/t ဖြစ်ခဲ့သည်။
ဦးတားပေးအစွမ်းထွက်မှာ ad valorem တန်ဖိုးအရ အကောင်အသင့်မြင်မားသည်ဟု
ဆိုလိုသည်။

၆၂ - အဝတ်အစား၊ အသုံးအဆောင်နှင့် ချဉ်ကမဟ္မတ်သော ပစ္စည်းများ	၄၄၉,၇	၅၂,၃%	၉၆,၉%
၆၁- အဝတ်အစား၊ အသုံးအဆောင်နှင့် ချဉ်ကများ	၂၁၆,၂	၂၅,၂%	၉၇,၈%
၁၀- အဆင့်မြင့်ဂံ၊ နံစားဖြောင်း၊ အသင့်စားသုံးရန်	၅၅,၄	၆,၄%	၉၉,၉%
၆၄- ခြေထွင်ဝတ်ဆင်သည့် ဖိနပ်နှင့်အသုံးအဆောင်	၅၂,၅	၆,၁%	၉၆,၅%
၀၃- ပါးနှင့်ကျောရီရှိရောနသူတူဝါ	၃၆,၀	၅,၂%	၉၉,၀%
၄၂- သားရောနှင့် တိရှိစားမှ ထုတ်လုပ်သော ပိုက်ဆံအပိုဒ် (ခရီးဆောင်များ)	၁၄,၀	၁,၆%	၉၂,၈%
၈၅- လျှပ်စစ်ဖြင့်လည်ပတ်သောစက်များ	၅,၆	၀,၆%	၂၀,၀%
၃၉- ကော်ပစ္စည်း	၃,၇	၀,၄%	၇၆,၄%
၉၄- ပရီဘောဂ၊ မွေ့ယာ ခန်းဝင်ပစ္စည်း	၃,၆	၀,၄%	၅၆,၇%
၆၅ - ဦးထုပ်နှင့် ယင်းနှင့်သက်ဆိုင်သော အသုံးအဆောင်များ	၂,၈	၀,၃%	၉၆,၅%
၅၅ - ကစားရာ	၂၅	၀,၃%	၈၅,၀%
၄၀- ရော်ဘာပစ္စည်းအမျိုးမျိုး	၂,၃	၀,၃%	၉၈,၇%
၅၈ - ကနှင့်ချဉ်ထည် ယက်လုပ်ထားသော	၂,၃	၀,၃%	၉၁,၆%
၉၀ - ဆေးရုံသုံး၊ စာတိခွဲခန်းသုံး၊ ပညာရေးတိုင်းတာရေးကိစိယာများ	၂,၀	၀,၂%	၈၅,၃%
၄၄ - သစ်အမျိုးမျိုးမှုရရှိသော	၁,၉	၀,၂%	၆၃,၇%

၇၈ - ခဲမှထတ်လုပ်သော	၁,၈	၀,၂%	၁၀၀,၀%
၁၆ - အသား ဝါးအသား ကျောရိုးရှိရေနေသတ္တိ	၁,၄	၀,၂%	၁၀၀,၀%
၄၆ - ကြိမ်၊ ဝါးတို့ဖြင့် ယက်လုပ်ထားသော ခြင်းတောင်း၊ လက်မူ့ပစ္စည်း	၁,၂	၀,၁%	၈၁,၂%
၆၃ - စောင်၊ အနေးထည်၊ အပူထိမ်းချည်ထည်များ	၁,၀	၀,၁%	၅၇,၁%
၆၇ - ငှက်မွေး၊ ဆံမွေး၊ တိရွှေ့နှင့်အမွေးအမျှင်	၁,၉	၀,၁%	၈၁,၈%
၀၇ - စားသုံးနိုင်သော အမြစ်၊ သစ်ဥ၊ သစ်ဖူ	၀,၆	၀,၁%	၆၁,၂%
အခြား	၁,၄	၀,၂%	

၂၂။ EU GSP ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များ။

EU GSP သည် အကျိုးခံစားသည့် နိုင်ငံများအား အီးယူ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှစ်ခုကို မှန်ကန်စွာ လိုက်နာစေသည်။ ထစ်ခုမှာ EU GSP စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းဖြစ်ပြီး၊ ကျိုးတစ်ခုမှာ EU GSP ပင်ရင်းနိုင်ငံစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းဖြစ်သည်။ GSP စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းအသစ်တွင် အထူးအခွင့်အရေးများကို ရပ်ဆိုင်း (သို့) ရပ်သိမ်းခံရစေနိုင်သည့် အောက်ပါ အစောင့်အရေးကို ဖော်ပြထားသည်။

- အခြေခံ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အလုပ်သမား အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အိုင်အယ်လ်အို/ကုလသမဂ္ဂ ကွန်ပင်းရှင်းများတွင် ချမှတ်ထားသည့် အခြေခံများကို စနစ်တကျ ချိုးဖောက်ခြင်း။
- မတရားသော ကုန်သွယ်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်များ (ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ ပေးသွင်းခြင်း)။ (သို့သော် အရည်အချင်းပြည့်ဝသည့် WTO အနွဲ့အစည်းက ထိုသို့၊ မလိုက်နာကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပြီး နောက်တွင်မှုဖြစ်သည်။)
- စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှ မရှိခြင်း၊ ဥပမာ အကောက်ခွန်ထိန်းချုပ်မှုပိုင်းတွင် ဆိုးရွားစွာ လိုအပ်ချက်များ ရှိနေခြင်း။
- ဖွံ့ဖြိုးမှု အနည်းဆုံး နိုင်ငံအဆင့်မှ ဖွံ့ဖြိုးဆောင်ငံအဆင့်သို့ တက်ရောက်လာခြင်း သို့မဟုတ် GSP+ မှ သာမန် GSP သို့ တက်ရောက်လာခြင်း။

- GSP ကို အခြားအထူးအခွင့်အရေး သဘောတူညီချက် တစ်ခုနှင့် အစားထိုးခြင်း။ (ဥပမာ မြန်မာနှင့် အီးယူအကြား လွှတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်ခွင့် သဘောတူညီမှု)။
- အကျိုးခံစားသည့်နိုင်ငံမှ ပို့ကုန်များက အီးယူ၏ ဒေသခံကုန်ထုတ်လုပ်သူများအတွက် စီးရိမ်ဖွယ် ခြေမြောက်မှုတစ်ခု ဖြစ်လာပါက အီးယူ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်သူများအား ကာကွယ်စောင့်ရောက်ပေး မည့် အစီအမံများ။

ဒေသခံပါအချက်များနှင့် အကျိုးဝင်နေလျဉ်လည်း GSP ကို ယာယို ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။

- တရားမဝင် မူးယစ်ဆေးပါး သို့မဟုတ် မူးယစ်ဆေးပါး ထုတ်လုပ်ရန် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများအား တင်ပို့မှု သို့မဟုတ် တစ်ဆင့်ခဲ့ တင်ပို့မှုအပေါ် အကောက်ခွန် ထိန်းချုပ်ခြင်းတွင် ဆိုးဆိုးရွားရွား လိုအပ်ချက်များ ရှိနေခြင်း၊ သို့မဟုတ် အကြမ်းဖက်မှု တိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးခဝါချုပ်းဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်းများကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွာက်ခြင်း။
- ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် ဒေသတွင်း ငါးလုပ်ငန်း အဖွဲ့အစည်းများက လက်ခံကျင့်သုံးလျက်ရှိသည် ငါးရင်းမြစ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်ခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဦးတည် ချက်များအား ဆိုးရွားစွာ စနစ်တကျ ချိုးဖောက်ခြင်း။

EU GSP ၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို ခံစားနိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံမှ ကုန်ပစ္စည်းများ ပြည့်မြှုပ်ရန် လိုအပ်သည့် အမိက သတ်မှတ်ချက်များကို ရှေ့လာမည့် EU GSP ဆိုင်ရာ ပင်ရင်းနိုင်ငံစည်းမျဉ်းများ အခန်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။

၃။ အီးယူ၏ အထူးကုန်သွယ်မှု ကင်းလွှတ်ခွင့်၏ ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ။

၃၁။ ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများမှာ အဘယ်ကြောင့်ရှိတို့ကို လိုအပ်သနည်း။

နိုင်ငံတကာတွင် ကူးသန်းရောင်းဝယ်နေကြသည် ကုန်ပစ္စည်းအားလုံးသည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတည်းမှ သွင်းအားစုများနှင့် အပြည့်အဝ ထုတ်လုပ်ထားခြင်း ဖြစ်နိုင်သလို နှစ်နိုင်ငံနှင့်အထက် နိုင်ငံများမှ သွင်းအား စုများနှင့် ထုတ်လုပ်ထားခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု၏ ပင်ရင်းနိုင်ငံအပေါ် မှတည်၍ အခွန်ကောက်ခံမှ ပုံစံသည် ဖြောင်းလဲနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများသည် ကုန်ပစ္စည်းများအား ရရှိသည့် နေရာပေါ်မှတည်၍ ရွှေးချယ်စေစုတိပေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

GSP နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခွင့်အရေးပေးသည့်နိုင်ငံ (ဆိုးလိုသည်မှာ ဥရောပသမဂ္ဂ) သည် အကောက်ခွန်ဆိုင်ရာ အထူးအခွင့်အရေးများကို အကျိုးခံစားရသည့် နိုင်ငံမှ ကုန်ပစ္စည်းများကိုသာ ပေးအပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သေချာစေလိုသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် မည်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများက အထူးအခွင့်အရေးများကို ရရှိခံစားရန် အရည်အချင်းပြည့်မြှုပ်သည်။ မည်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများမှာ အထူးအခွင့်အရေးမှ ဖယ်ထုတ်ထားခြင်း ခံရမည်ကို သတ်မှတ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ ဤအချက်သည် ဖွံ့ဖြိုးမှု အနည်းဆုံး နိုင်ငံများမှ ကုန်ပစ္စည်းများအတွက်၊ အထူးသဖြင့် မှန်ကန်ပြီး ငါးကုန်ပစ္စည်းများသည် အရက်ရောဆုံး

အထူးအခွင့်အရေးများ၊ သုညအကောက်ခွန်နှစ်းထားနှင့် ခွဲတမ်းသတ်မှတ်ချက်တို့၊ မရှိပဲ အီးယူရေးကွက်သို့ ဝင်ရောက်ခွင့်ကို ရရှိထားသည်။ EU GSP၏ ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများက မြန်မာနိုင်ငံမှ ကုန်ပစ္စည်းများသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အပြည့်အဝ ရရှိကြောင်း၊ သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစပြောသည်ဟု ယူဆနိုင်ရန် လုံလောက်သော အသွင်ဖြောင်းလဲမှု အဆင့်တစ်ခုကို ဖြတ်သန်းရန် လိုအပ်ကြောင်း တောင်းဆိုထားသည်။ တစ်ချိန်တည်း၌ ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများနှင့် သတ်မှတ်ချက်များက (ပြည်ပတိုက်ရှိက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ နည်းပညာ လွှာပြောင်းမှု စာသည်တို့၊ အပါအဝင်) ပြည်တွင်း ထုတ်လုပ်မှုကို အဆင့်တစ်ခုအတိ ရောက်ရှိစေရန် တောင်းဆိုထားသည်။ သို့မဟုတ် ငှုံးသည် EU GSP ၏ ရည်မှန်းချက်များနှင့်အညီ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အထောက်အကူပြုမည်ဖြစ်သည်။ ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများသည် EU GSP အထူးအခွင့်အရေးများကို လှည့်စားပယ့်ခြင်း မပြုနိုင်ရန် လည်း ထိထိရောက်ရောက် ကာကွယ်ထားသည်။ ဥပမာအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံမှတ်ဆင် ဖြတ်သန်းတင်ပို့၊ သည့် သို့မဟုတ် ပြန်လည် ပြင်ဆင် ထုပ်ပို့သည့် ရိုးရှင်းသော နည်းလမ်းများကို ရှောင်ရှားရန်ဖြစ်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ GSP အထူးအခွင့်အရေးသည် ရပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများအတွက်သာ အကျိုးဝင်ပြီး၊ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ အကောင်အထည်မဲ့ ကုန်ပစ္စည်းများ (ဥပမာ - အသိဉာဏ်ပစ္စည်းများအတွက် အကျိုးမဝင်ပါ။)

၃.၂.၂ ကြိုတင်သတ်မှတ်ချက်များနှင့်ဥပေဒဆိုင်ရာအခြောက်။

EU GSP မှ အကျိုးခံစားလိုပါက အောက်ပါ ကြိုတင်သတ်မှတ်ချက် လေးခန့်ကိုကိုယ်ရှိန် လိုအပ်သည်

- (က) ကုန်ပစ္စည်းများသည် EU GSP ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပင်ရင်းစတင်ခြင်း ဖြစ်ရမည်။
- (ခ) ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ ခိုင်လုံသည့် သက်သေအထောက်အထားကို တင်ပြရမည်။ (ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ သက်သေခံလက်မှတ်ပုံစံ (A) သို့မဟုတ် ငွေတောင်ခံလွှာ ကြညာချက်)
- (ဂ) အခြေခံအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ အီးယူသို့ သယ်ယူပို့ဆောင်ရွက်တွင် ပြောင်းလဲခြင်း သို့မဟုတ် အသွင် ပြောင်းလဲခြင်းတို့ ပြုလုပ်ထားခြင်း ဖြစ်ရပါ။
- (ဃ) အကျိုးခံစားမည့် နိုင်ငံသည် စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ တာဝန် ဝတ္ထုရားများကို လိုက်နာရန် လိုအပ်သည်။ (တစ်နည်းအားဖြင့် အရည်အချင်း ပြည့်မီသည့် အာကာပိုင်များက ပုံစံ (A) ကို ထုတ်ပေးရန် ကြညာခြင်း နှင့် ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ သက်သေအထောက်အထားများကို စစ်ဆေးအတည်ပြုပေးရာ၌ စီမံအုပ်ချုပ်မှုပိုင်းမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း)

၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ဥပောပသမဂ္ဂ (အီးယူ) သည် အထူးကုန်သွယ်မှု ကင်းလွှတ်ခွင့် (GSP) အရ တင်သွင်းသည့် ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ (RoO) ကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်သည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း အသစ်ကို တရားဝင် လက်ခံအတည်ပြုခဲ့သည်။ ငါးစည်းမျဉ်း စည်းကမ်း အသစ်သည် ၂၀၀၀ ခုနှစ်

အန်နဝါရီ ၁ ရက်တွင် စတင်သက်ရောက်ခဲ့ပြီး အခြေခံအားဖြင့် အောက်ပါ အမိက မူသုံးရပ်ကို အကောင်ထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သည်။

- ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများနှင့် ဆက်စပ်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ဖြေလျှော့ရန်နှင့် ပိုမိုရှင်းလွယ်ကူစေရန်။
- အဆင်းချုံး (ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး) နိုင်ငံများအား ပိုမိုလိုက်လျှောပေးထားသည့် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ခွင့်ပြုပေးရန်။ (ဥပမာ-ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံမဟုတ်သည့် အခြေခံကုန်ပစ္စည်းကို အသုံးပြုခြင်း။ အဆင်းချုံးနိုင်ငံများ (ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ)တွင် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ပိုမိုအသုံးပြုခွင့်ပြုခဲ့သည်။ (ဥပမာ - ပင်ရင်းပင်ရင်းကုန်စည်းများ) GSP သို့ GSP+စည်းမျဉ်းများအောက်တွင် သွင်းကုန်များအတွက် သက်ဆိုင်သော စည်းမျဉ်းများ၊ စည်းကမ်းများကို နှိုင်းယူဉ်ခြင်းဖြင့်။
- ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှာ မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့သူ (REX) အစီအစဉ်ဖြင့် မိမိဘာသာ သက်သေခံလက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို မိတ်ဆက်ပေးရန်။

၅။ ပင်ရင်းဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများကို အပိုဒ် ၆၀- ၁၂၂ နှင့် နောက်ဆက်တွဲ ၂၂-၁၆၊ ၂၂-၁၈၊ ၂၂-၁၉ နှင့် ကော်မရှင်အကောင်အထည်ဖော်ရေးဆိုင်ရာစည်းမျဉ်း (အီးယူ) ၂၁၁၅/၂၄၄၇ ၏ ၂၂-၁၀ နှင့် အပိုဒ် ၃၇၊ ၄၁-၅၈ နှင့် ကော်မရှင်လုပ်ထိုင်ခွင့်ခွဲပေးမှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်း (အီးယူ) ၂၁၁၅/၂၄၄၇ ၏ နောက်ဆက်တွဲ ၂၂-၁၃၊ ၂၂-၁၄၊ ၂၂-၁၅ တို့တွင်တွေ့ရှိရှိနိုင်သည်။

(https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/customs/customs_duties/rules_origin/preferential/guide-annex_2_en.pdf).

၃၃။ “ရာနှုန်းပြည့်ထုတ်လုပ်ရရှိသည့်” ကုန်ပစ္စည်းများ။

အခြေခံအားဖြင့် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ နှစ်မျိုးနှစ်စား ရှိပါသည်။

ပထမအမျိုးအတားမှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွင်း အပြည့်အဝ ထုတ်လုပ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ဖြစ်ရပ်အများစုတွင် ဤစည်းမျဉ်းသည် အခြေခံကျသည့် ပစ္စည်းများနှင့် သဘာဝ ထွက်ကုန်များ အတွက်သာ အကျိုးဝင်ပြီး ထုတ်လုပ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် အကျိုး မဝင်ပါ။ EU GSP က အောက်ပါတို့ကို အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိသည့် နိုင်ငံတွင် အပြည့်အဝ ရရှိသည်ဟု မှတ်ယူ မည်ဖြစ်ကြောင်း သတ်မှတ်ထားသည်။

(က) ငှါး၏ပြော သို့ မဟုတ် ပင်လယ်ကြမ်းပြင်မှ တူးဖော်ရရှိထားသည့် တွင်းထွက်ပစ္စည်းများ။

(ခ) ငှါးနိုင်ငံတွင် စိုက်ပိုး (သို့ မဟုတ်) ရိတ်သိမ်းသည့် အပင်များနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ။

(ဂ) ငှါးနိုင်ငံတွင် မွေးဖားကြီးပြင်းသည့် သက်ရှိတိရွှေ့နှုန်းများ။

(ဃ) ငှါးနိုင်ငံတွင် မွေးမြားသည့် သက်ရှိတိရွှေ့နှုန်းများမှ ရရှိသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ။

(င) ငှါးနိုင်ငံတွင် မွေးဖားကြီးပြင်းသည့် သတ်ဖြတ်ခံရသည့် တိရွှေ့နှုန်းများမှ ရရှိသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ။

(စ) ငှါးနိုင်ငံတွင် အမလိုက်ခြင်း၊ ငါးဖမ်းခြင်းမှ ရရှိသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ။

(ဆ) င်းနိုင်ငံတွင် မွေးမြှေပေါက်ဖွားသည့် ငါး၊ ပုဂ္ဂန်၊ ကဏာန်း၊ ကမာန်း အခြားရေတွက်ကုန်များ။

(ဇ) င်းနိုင်ငံရေနယ်နိမိတ်ပြင်ပတွင် င်း၏ငါးဖမ်းသဘော်များက ဖမ်းဆီးရမိသည့် ငါးနှင့် အခြားကုန်ပစ္စည်းများ။

(ဈ) အထက်ပါ အမှတ်(ဇ)တွင် ရည်ညွှန်းသည့် ကုန်ပစ္စည်းများအား င်းနိုင်ငံ၏ စက်ရုံသဘော်များပေါ် တွင် ထုတ်လုပ် ရရှိလာသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ။

(ဉာ) ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများအား ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ရန်အတွက်သာ သင့်လော်သည့် င်းနိုင်ငံတွင် စုစောင်းရရှိသည့် အသုံးပြုပြီး ပစ္စည်းများ။

(ဋ္ဌ) င်းနိုင်ငံတွင် ဆောင်ရွက်လည်ပတ်သည့် ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများမှ ရရှိလာသည့် စွန့်ပစ္စည်းများနှင့်အပိုင်းအစများ။

(ဌာ) င်းနိုင်ငံ၏ ပင်လယ်နယ်နိမိတ်ပြင်ပတွင် တည်ရှိသော်လည်း င်းတွင် တစ်ဦးတည်း ထုတ်ယူခွင့် ရရှိထားသည့် ပင်လယ်ကြမ်းပြင်မှ သို့မဟုတ် ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အောက်မှ တူးဖော်ရရှိသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ။

(၅) အထက်ပါ အမှတ်(က)မှ (ဈ)အတွင်း သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းများမှ သီးသန့်ထုတ်ယူ ရရှိသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ။

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ နယ်မြေ၊ ရေနယ်နိမိတ်နှင့် သီးသန့် စီးပွားရေးဇား (EEZ) ကို သတ်မှတ်ရှုံး အောက်ပါတို့ကို ကျင့်သုံးရမည်။

(က) "နယ်မြေ"ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတကာက အသိအမှတ်ပြထားသည့် နိုင်ငံ၏ နယ်နိမိတ်များဖြစ်သည်။

(ခ) ရေနယ်နိမိတ် ဆိုသည်မှာ (ကုလသမဂ္ဂ ပင်လယ်ပြင်ဥပဒေဆိုင်ရာ ကွန်ပင်းရှင်း - UNCLOS တွင် သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း) ကမ်းခြေမှ ရေရှိငွေ ၁၂ မိုင်တိဖြစ်သည်။

(ဂ) သီးသန့်စီးပွားရေးဇား (EEZ) သည် ကမ်းခြေ (UNCLOS) မှ ရေရှိငွေ ၂၀၀ အထိ ကျယ်ပြန့်သည်။

အထက်ပါ (ဇ)တွင် ဖော်ပြထားသည့် ပင်လယ်ပြင် ငါးဖမ်းဆီးခြင်းမှ ထွက်ကုန်များနှင့် ပင်လယ်ပြင်မှ ရရှိသည့် အခြားကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ရေနယ်နိမိတ်အတွင်း ဖမ်းဆီးရမိသည့် ငါးများကို အပြည့်အဝ ရရှိသည်ဟု ယူဆသည်။ သို့သော် ရေနယ်နိမိတ် ပြင်ပတွင် သို့မဟုတ် နိုင်ငံတကာ ပင်လယ်ပြင်တွင် ဖမ်းဆီးရမိသည့် ငါးများကိုမှ "င်း၏ငါးဖမ်းသဘော်" ဆိုသည်ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုသည်။

- သဘောကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် သို့မဟုတ် အီးယူ၏ အဗွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခုတွင် မှတ်ပုံတင်ထားရ မည်။
- သဘော်သည် မြန်မာနိုင်ငံအလုံ သို့မဟုတ် အီးယူအဗွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခု၏ အလုပ်ကို လွှဲပုံတွေ့ရှိထား ရမည်။
- ပိုင်ဆိုင်မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံသား အများစု သို့မဟုတ် အီးယူအဗွဲ့ဝင်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံသားများ သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဖြစ်စေ အီးယူအဗွဲ့ဝင် နိုင်ငံတွင်ဖြစ်စေ ရုံးချုပ်တည်ရှိသည့် ကမ္မဏီက ပိုင်ဆိုင်သည့်အပြင် နောက်ထပ်လိုအပ်ချက်အဖြစ် မြန်မာအများစု သို့မဟုတ် အီးယူအဗွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက အများစု ပိုင်ဆိုင်မှု ဖြစ်ရမည်။

အပြည့်အဝရရှိထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ၏ နမူနာများတွင် အောက်ပါတို့ ပါဝင်သည်။

(က) တူးဖော်ရရှိသည့် တွင်ထွက်ကျောက်များ သို့မဟုတ် သံသွေ့ရှိုင်းများ

- (ခ) ပြည်တွင်း၌ မွေးမြှေထားသော နွားများမှ ရရှိသည့် လတ်ဆတ်သည့် နွားနှီး
- (ဂ) ပြည်တွင်းထွက် နွားနှီးဖြင့်သာ သီးသန်၊ ပြုလုပ်သည့်ဒိန်ခဲ့
- (ဃ) မြန်မာနိုင်ငံတွင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် ဆန်စပါး
- (င) မြန်မာနိုင်ငံတွင် မွေးမြှေသော သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးပိုင်နှင့် ပြုလုပ်ပတွင် အထက်ဖော်ပြုပါ သတ်မှတ်ချက် များနှင့် ကိုက်ညီသော မြန်မာင်းဖမ်းသဘောက် ဖမ်းဆီးရမိသော ငါးမှ ထုတ်လုပ်သည့် ငါးအသားချောင်း
- (ဇ) ပြည်တွင်းရှိ အုန်းသီးများမှ ရရှိသည့် အုန်းနှီး
- (ဆ) ပြည်တွင်းသစ်များဖြင့်ပြုလုပ်ပြီး ဆေးမတင်ရသေးသော ပြည်တွင်းထွက်သွင်းအားစုများကိုသာအသုံးပြုထားသည့်သစ်ပရီဘောဂ

ရာဇ်။ တတိယနိုင်ငံ၏ သွင်းအားစုများကို လုပ်လုပ်လောက်လောက် အသွင်ပြောင်းလဲခြင်း

“လုပ်လုပ်လောက်လောက် လုပ်ဆောင်သော သို့မဟုတ် ပြုပြင်ထားသော ကုန်ပစ္စည်းများ”

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွင်း၌ အစအဆုံး မထုတ်လုပ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများကို တစ်မျိုး သို့မဟုတ် တစ်မျိုး ထက်ပိုမိုသည့် တင်သွင်းပစ္စည်းများဖြင့် ထုတ်လုပ်ကြသည်။ ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများတွင် တင်ပို့ သည့် ကုန်ပစ္စည်းကို တင်ပို့သည့် ပင်ရင်းနိုင်ငံမှ ကုန်ပစ္စည်းဟု ယူဆနိုင်စေရန် တင်သွင်းသည့် ကုန်ပစ္စည်းကို မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် အသွင် ပြောင်းလဲရန် လိုအပ်ကြောင်း အတိအကျ သတ်မှတ် ထားသည်။ အောက် ပါ နည်းလမ်းတစ်မျိုး သို့မဟုတ် နည်းလမ်းများကို ပေါင်းစပ်ခြင်းဖြင့် သိသိသာသာ အသွင်ပြောင်းလဲမှ ကိုဖော်ပြ သို့မဟုတ် သတ်မှတ်နိုင်သည်။ (က) တင်သွင်းသည့် ပစ္စည်းအပေါ် အခွန်အမျိုးအစားကို ပြောင်း လဲခြင်း၊ (ခ) တင်သွင်းသည့် ပစ္စည်းတွင် ကုန်ချောပစ္စည်းနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် တန်ဖိုးအဆင့်တစ်ခု ကို ထပ်ဖြည့်ပေါင်းခြင်း၊ (ဂ) တင်သွင်းသည့် ကုန်ပစ္စည်းသည် အတိအကျ သတ်မှတ်ထားသည့် လုပ်ဆောင် ချက် သို့မဟုတ် ထုတ်လုပ်မှုပုံစံတစ်ခုကို ဖြတ်သန်းရခြင်း (ကိုင်တွယ်လုပ်ဆောင်မှုစည်းမျဉ်း)

ကော်မရှင်လုပ်ပိုင်ခွင့်ခွဲဖော်ပေးမှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်း (အီးယူ) ၂၀၁၅/၂၄၄၆ ၏ အပိုဒ် ၄၅ သည် စာရင်းစည်းမျဉ်းများဟု ခေါ်ဆိုသော နောက်ဆက်တွဲ ၂၂-၁၃ အား တိုက်ရိုက်သွန်းဆိုသည်။ တို့စာရင်းစည်းမျဉ်းများသည် ကုန်ပစ္စည်းများအား သက် ဆိုင်ရာ ဟန်ချက်ညီစည်းဝါးညွှန်စနစ် (HS) အမျိုးအစားခွဲမြေားမှုပေါ် မူတည်၍ ကျင့်သုံးနိုင်သည့် ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံ ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများကို သတ်မှတ်ပေးသည်။

မှတ်ရန်။ ။ အား ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစနစ်များ (ဥပမာ - အာဆီယံ လွှာတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်မှုဒေသ) နှင့် မတူညီသည့်အချက်မှာ EU GSP ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများတွင် လုပ်လုပ်လောက်လောက် လုပ်ဆောင်သော သို့မဟုတ် ပြုပြင်ထားသော ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ ရေပြင်ညီ စည်းမျဉ်းများ မပါဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းအားလုံးကို အထူးနောက်ဆက်တွဲတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ကုန်ပစ္စည်းအလိုက် စာရင်း၌သာ တွေ့ရှိနိုင်သည်။

ရာ၍။ စည်းမျဉ်းများစာရင်း

၃၁၅။ ၁၁၁။ ၁၁၂။

စည်းမျဉ်းများစာရင်းတွင် သက်ဆိုင်ရာ ကုန်ပစ္စည်း၏ အမျိုးအစား သတ်မှတ်ချက်အလိုက် ကွဲပြားများနား သည့်ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများစွာ ပါဝင်သည်။ ထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် တတိယနိုင်ငံမှ တင်သွင်းသည့် ကုန်ပစ္စည်းများ၏ အဆင့်ပြောင်းလဲခြင်းကို ငါးတို့မှ သတ်မှတ်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် အပြည့်အဝရရှိသော သို့မဟုတ် အဆိုပါ ထုတ်ကုန်များ ဖယ်ထုတ်ထားခြင်းမရရှိသော ထုတ်ကုန်များအတွက် သာ အကျိုးသက်ရောက်စေသည်။ (တစ်ခါတစ်ရုံ အပြည့်အဝ ထုတ်လုပ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများကိုသာ ရည်ညွှန်းသည်။ ဥပမာ - မြန်မာပြည်မှ ထွက်သည့်သစ်ကို အပြည့်အဝ အသုံးပြု၍ ပြုလုပ်ထားသော ပရီဘောဂပစ္စည်းများအတွက်၊ အဆိုပါ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းသည် ဆီလျှော်ခြင်း မရရှိပေါ်၊ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် အဆိုပါ ကုန်ပစ္စည်းကို ပြုလုပ်သည့်နိုင်အား ပင်ရင်းပင်ရင်းထုတ်လုပ်သည့်နိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ထားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

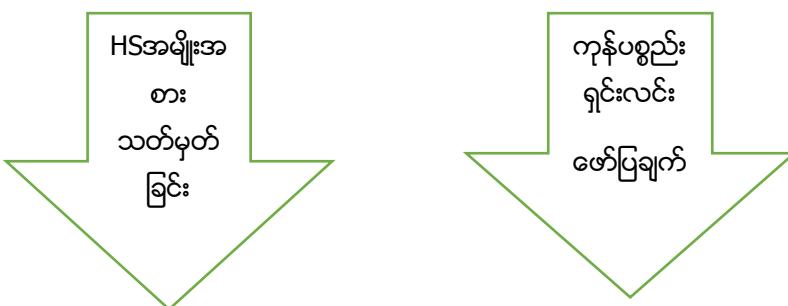
စည်းမျဉ်းများစာရင်း အတွက် မိတ်ဆက်မှတ်စုများတွင် စည်းမျဉ်းများစာရင်း၊ အတွက် ရှင်းလင်းချက်မျိုးစုံ ပါဝင်သည့်အပြင် အဝတ်အထည်ကဏ္ဍအတွက် လိုက်လျော့ခွင့်ပြုသည့် သီးသန်းစည်းများလည်း ပါဝင် သည်။ ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် သီးသန်းအကျိုးဝင်သည့် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများကိုလည်း သတ် မှတ်ပေးသည်။ ဥပမာ-အုပ်စု(၈)သည် ရေနှစ်နှင့်လောင်စာများနှင့် ပတ်သက်၍ ပင်ရင်းနိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ် ပေးကြောင်း ယူဆနိုင်သည့် အခါးသော လုပ်ငန်းစဉ်များကို သတ်မှတ်ထားသည်။

အခန်းစည်းမျဉ်းသည် HS အခန်းတစ်ရုံအတွက် အကျိုးဝင်သည့် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းတစ်ရုံ သို့မဟုတ် အများကို အတိအကျ သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ အနောက်တွင် "မှလွှဲ၍"ဟူ သည့် ဝါဘာရ ပါရှိသည်။ ထို့နောက် စာရင်းစည်းမျဉ်းသည် တစ်စုံတစ်ခုသော HS ခေါင်းစဉ်တစ်ခုအား တွက် သို့မဟုတ် ခေါင်းစဉ်ခွဲအတွက် သီးခြားပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းကို ဖော်ပြသည်။ ဤခြင်းချက်အရ သက်ဆိုင်ရာ ကုန်ပစ္စည်းအတွက် အကျိုးဝင်သည့် သီးခြားစည်းမျဉ်းတစ်ရုံ ရှိပါက အခန်းစည်းမျဉ်းကို ကျင့် သုံးခွင့် မပြုပါ။

အခါးသော ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများသည် သက်ဆိုင်ရာ ကုန်ပစ္စည်းအတွက်သာ အကျိုးဝင်ပြီး လုပ်လောက်လောက် လုပ်ဆောင်ထားသော သို့မဟုတ် ပြုပြင်ထားသော ကုန်ပစ္စည်းများအတွက်သာ ရေပြင်ညီ ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းမရရှိပါ။

မှတ်ရန်။ ။ သဟကဗောက်ဖြစ်သည့် ကုန်စည်း ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်းနှင့် ကုန်ပစ္စည်းအတွက်သာ သက်ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်သည့် စနစ်ကို ယော့ယူအားဖြင့် "ဟန်ချက်ညီစည်းပါးညွှန်စနစ်" သို့မဟုတ် "HS" သည် ကွဲမှု့အကောက်ခွန် အဖွဲ့အစည်း (WCO) က သတ်မှတ်ဖော်ထုတ်ပြီး ကုန်သွယ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် နိုင်ငံတာကာတွင် လက်ခံကျင့်သုံးသည့် ဘက်စုံသုံး အမည် သတ်မှတ်မှုစနစ်ဖြစ်သည်။ အခါးဖြစ်ရပ်များတွင် HS အမျိုးအစား သတ်မှတ်ချက်ကို အသုံးပြုခြင်းသည် ကုန်ပစ္စည်းအလိုက် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းကို ရှာဖွေလိုက်နာ ကျင့်သုံးရန် အတွက် မဖြစ်မနေ လိုက်နာရန် သတ်မှတ်ချက်ဖြစ်သည်။ "အခန်း" ဟူသော ရည်ညွှန်းချက်သည် ပထမဆုံး ကိန်း ၂ လုံးပါ HS ဝက်နှုန်းများကို ဆိုလိုပြီး ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများပါ "ခေါင်းစဉ်"သည် ကိန်း ၄ လုံးပါ HS ခေါင်းစဉ်ကို ရည်ညွှန်းသည်။ "ခေါင်းစဉ်ခွဲ" သည် ကိန်း ၆ လုံးပါ HS code ကို ရည်ညွှန်းသည်။

သီးသန်းခြင်းချက်ရှိသည့် စည်းမျဉ်းများစာရင်း၏နာမာနာ

ကျင့်သုံးနိုင်သည့်

စည်းမျဉ်းများ

ဟန်ချက်ညီစည်းဝါးညီစနစ်(Harmonized System)	ကုန်ပစ္စည်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်	အရည်အချင်းပြည့်မိစေသည့်လုပ်ဆောင်ချက် (ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ အဆင့်အတန်းရရှိစေသည့် ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင် ငံမဟုတ်သော ပစ္စည်းများအား အသုံးပြု ထုတ်လုပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း)
(၁)	(၂)	(၃)
အခန်း(၁)	တိရွှေ့နှုန်းအရှင်များ	အခန်း(၁)တွင် ပါဝင်သည့် တိရွှေ့နှုန်းအားလုံးကို အပြည့်အဝ ရရှိခြင်းဖြစ်သည်။
အခန်း(၂)	အသားနှင့်တားသုံးနိုင်သော အသားထွက်စွန်းပစ်ပစ္စည်းများ	ဤအခန်းပါ ကုန်ပစ္စည်းများ၏ အသားနှင့် တားသုံးနိုင်သော အသားထွက် စွန်းပစ် ပစ္စည်းများ အားလုံးကို အပြည့်အဝ ရရှိထားသည့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု။
အခန်း (၃)	ပါး၊ ပုဇွန်၊ ကကာန်း၊ ကမာနှင့် အခြားရေဒေ သတ္တဝါများ (---- မှလွှဲခြုံ) -----	ပါး၊ ပုဇွန်၊ ကကာန်း၊ ကမာနှင့် အခြားရေဒေ သတ္တဝါများ အားလုံးကို အပြည့်အဝ ရရှိခြင်း ဖြစ်သည်။
ဝုဝင်	ပါးအသားရောင်းနှင့် အခြား ပါးအသားများ (စဉ်းထား/ မစဉ်းထား) လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် အေးထား၊ အေးခဲ့ထား	အသုံးပြုထားသည့် အခန်း(၃)မှ ပစ္စည်းများ အားလုံးကို အပြည့်အဝ ရရှိထားသည့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု။

သီးသန်းချက်မရှိသည့် စည်းမျဉ်းများစာရင်း၏ နမူနာ

ဟန်ချက်ညီစည်းဝါးညီစနစ် ခေါင်းစဉ်	ကုန်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်	အရည်အချင်းပြည့်မိသည့်လုပ်ဆောင်ချက် (ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံ အဆင့်အတန်းရရှိစေသည့် ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံ မဟုတ်သော
-------------------------------------	--	--

		ပစ္စည်းများအား လုပ်ကိုင်ခြင်း (သို့) ပြုပြင်ခြင်း)
အခန်း (၄၂)	သားရေပစ္စည်းများ၊ အထိန်းကြီးများ၊ ခရီးဆောင်ပစ္စည်းများ၊ လက်ကိုင်အိတ်များနှင့် အလားတူအိတ်များ၊ (ပိုးကောင်အူမှုလွှဲ၍) တိရွဲဘန်အုန်း ပြုလုပ်သည့် ပစ္စည်း များ	ထိကုန်ပစ္စည်းခေါင်းစဉ်မှလွှဲ၍ အေား မည်သည့် ခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ ပစ္စည်းကို မဆို အသုံးပြုထုတ်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် အသုံးပြုသည့် ပစ္စည်းအားလုံး၏ တန်ဖိုး သည် ကုန်ပစ္စည်း၏ စက်ရုံထုတ်ရေးနှင့် ၅၀% မကော်လွန်သည့် ထုတ်လုပ် ခြင်း

ဗုံးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံအတွက် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းနမူနာ

ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ - အထည်အလိပ်ကဏ္ဍ

အခန်း(၆၁)	စက်/လက်ဖြင့်ထိုးထားသည့် အဝတ်အထည်နှင့်ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ		
	ပုံစံကျဖြတ်ထားသည့် သို့မဟုတ် ပုံစံအတိုင်း ရရှိထားသည့် နှစ်ခုနှင့် အထက် စက်/လက်ဖြင့်ထိုးထားသော အထည်စများကို တွေ့စပ်ချုပ်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ်ပေါင်းစည်းခြင်းဖြင့် ရရှိထားသော	(က) ဗုံးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ အထည်စများ၊ ထုတ်လုပ်ခြင်း	(ခ) အေားအကျိုးခံစားသည့် နိုင်ငံများ၊ (ဖြတ်တောက်ခြင်း၊ အပါအဝင်) ထိုးခြင်းနှင့် ချုပ်လုပ်ခြင်း
	အေား	သဘာဝနှင့်/သို့မဟုတ် လူလုပ်သည့် အမျှင်များကို ငင်ခြင်း (သို့) လူလုပ်အမျှင်များကို ဆွဲထုတ်ခြင်းတို့၊ ဖြင့် ထိုးခြင်း (ပုံထွက်အောင်ထိုးထားသည့် ကုန်ပစ္စည်း များ) သို့မဟုတ် သဘာဝအမျှင်များကို ဆေးဆိုးခြင်းနှင့် ထိုးခြင်း (ပုံထွက်အောင် ထိုးထားသည့် ကုန်ပစ္စည်း များ)	

၃၁၅။ အခွန်အမျိုးအစားပြောင်းလဲခြင်း စည်းမျဉ်း မည်သို့ လုပ်ဆောင်သနည်း။

(HS)စနစ်ပေါ်တွင် အကြော်စားသော အခွန်အမျိုးအစား ပြောင်းလဲသည့် စည်းမျဉ်း (Change of Tariff Classification rule (CTC)) သည် တင်သွင်းသည့် ပစ္စည်းကို ပြုပြင်ထုတ်လုပ်နေစဉ် ငါး၏ အခွန်အမျိုးအစားပြောင်းလဲသွားသော ယူဆချက် ပေါ်တွင် အခြေခံ လုပ်ဆောင်သည်။ ဥပမာ - EU GSP ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများတွင် "ခေါင်းစဉ်"ဟု သော ရည်ညွှန်းချက်မှာ ကဏ္ဍားလေးလုံး ပါဝင်သည့် HS ခေါင်းစဉ်ကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်သည်။ အမိက ကုန်ပစ္စည်းကို 8403.10 တွင် အမျိုးအစားသတ်မှတ်ထားပြီး ငါး၏ အစိတ်အပိုင်းများကို 8403.90 တွင် သတ်မှတ်ထားပါက ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ၏ ရည်ရွယ်ချက်အရ ငါးတို့သည် ခေါင်းစဉ်တစ်ခု တည်း၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည်။

ဥပမာများ -

- “ကုန်ပစ္စည်း၏အခန်းကဏ္ဍမှလွှဲ၍ မည်သည့်အခန်းကဏ္ဍအောက်ရှိ ပစ္စည်းများမှမဆို ထုတ်လုပ် ခြင်း”

- “ကုန်ပစ္ည်း၏ခေါင်းစဉ်မှလွှဲ၍ မည်သည့်ခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ ပစ္ည်းများမှမဆို ထုတ်လုပ်ခြင်း”
- “မည်သည့်ခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ ပစ္ည်းများမှမဆို ထုတ်လုပ်ခြင်း”
- “ကုန်ပစ္ည်း၏ ခေါင်းစဉ်နှင့် ခေါင်းစဉ်အမှတ် 8522မှလွှဲ၍ မည်သည့်ခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ ပစ္ည်းများမှမဆို ထုတ်လုပ်ခြင်း”
- “ထိုကုန်ပစ္ည်း၏ ခေါင်းစဉ်မှလွှဲ၍ အခြားမည်သည့်ခေါင်းစဉ်ခွဲ၏ ပစ္ည်းမှမဆို ထုတ်လုပ်ခြင်း”

အပြုသဘော ရူထောင့်မှ ကြည့်ပါက CTC စဉ်းမျဉ်းသည် HS ပေါ်တွင် ဓမ္မစီးကျကျ အခြေခံထားခြင်း ဖြစ်ပြီး တင်ပို့သူများနှင့် အကောက်ခွန် အရာရှိများ အနေဖြင့် ကုန်ရောပစ္ည်းသည် တင်ပို့သည့်နိုင်ငံတွင် ပင်ရင်းပင်ရင်းစတင်ခြင်း ဟုတ်မဟုတ် လွယ်ကူစွာ အတည်ပြု မှတ်တမ်းတင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လိုအပ်သည့်အရာမှာ တင်သွင်းသည့် ပစ္ည်းသည် အမျိုးအစားသတ်မှတ်ချက်တွင် ပြောင်းလဲမှ ပြုလုပ်ထားရန်သာဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် တင်သွင်းပစ္ည်းအား အမျိုးအစားသတ်မှတ်ခြင်းသည် မှတ်တမ်းတင်မှ ကိစ္စသာဖြစ်သည်။ ဤအချက် များကြောင့် CTC စဉ်းမျဉ်းကို မို့မိုလွယ်ကူစွာ ဆုံးဖြတ်စိစစ်နိုင်သည်။

CTC စဉ်းမျဉ်း၏ အစိတ် အားနည်းချက်တစ်ခုမှာ HS ကို ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စဉ်းမျဉ်းများအတွက် ရည်ရွယ် ပြုစုတားမှု မဟုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် CTC စဉ်းမျဉ်းတွင် တန်ဖိုးထပ်ဖြည့် နှင့်/သို့မဟုတ် တရင်းပြုစုတားသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များ စသည့် ခြောင်းချက်များ သို့မဟုတ် ထပ်တိုးစဉ်းများကို ကျင့်သုံးရန် လို အပ်သည်။

ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ CTC စဉ်းမျဉ်းနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် နောက်ထပ် အဆက်အလဲတစ်ခုမှာ HS အရ အမျိုးအစားသတ်မှတ်ခြင်းသည် ရှုပ်ထွေးပြီး နားလည်ရ ခက်ခဲသည့် ကိစ္စဖြစ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တိကျသည့် အခွန်အမျိုးအစားသတ်မှတ်ခြင်းသည် HS နှင့် (ရရှိရန် ခက်ခဲသည့်) ကုန်ပစ္ည်းအသေးစိတ် အချက်အလက် လက်တို့ကို လုံးစွေ့ပတ်စွေ့ နားလည်ခြင်းပေါ်၌ မှတ်လုပ်နေသည်။

မှတ်ရန်။

CTC စဉ်းမျဉ်းအရ ပင်ရင်းကုန်ပစ္ည်းများကို အသွင်ကူးပြောင်းခြင်းကို လုပ်ဆောင်ရန် မလိုအပ်ပေ။ ဥပမာ ထုတ်ကုန်ပစ္ည်းအတွက် “ခေါင်းစဉ်ပြောင်းလဲခြင်း” လိုအပ်လျှင် စတင်တင်သွင်းသည့် သွင်းအားစုများ မဟုတ်သည့် ထုတ်ကုန်များတွက်သာ အသုံးပြုရန် လိုအပ်သည်။ တူညီသော HS ခေါင်းစဉ်အောက်တွင် ကျရောက်ခဲ့လျှင် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် စတင်ပြုလုပ်သည့် သွင်းအားစုများတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၃၊ ၅၊ ၃။ “စက်ရုံထုတ်ရေးနှင့်”ပေါ်အခြေခံသည့် တန်ဖိုးပါဝင်မှ သတ်မှတ်ချက်ဆုံးသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အခြားအေားထောင်း ကုန်သွယ်မှု သဘောတူညီချက်များ (RTAs) သို့မဟုတ် လွှတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်မှု သဘောတူညီချက်များ (FTAs) နှင့် မတူညီသည့်အချက်မှာ EU GSP ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စဉ်းမျဉ်းများ (RoOs) သည် တင်သွင်းပစ္ည်းအပေါ် ထပ်ဖြည့်တန်ဖိုးကို သတ်မှတ်မထားဘဲ ရရှိသည့် ကုန်ပစ္ည်း၏ “စက်ရုံထုတ်ရေးနှင့်” (Ex-works price) မှသာ စတင်သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်ပြီး အသုံးပြုစုတားသည့် ပင်ရင်းနိုင်ငံ မဟုတ်သည့် ပစ္ည်းများ၏ တန်ဖိုးကို ရည်ညွှန်းသည်။ စက်ရုံထုတ်ရေးနှင့် ဆုံးသည်မှာ ကုန်ပစ္ည်း၏ နောက်ဆုံးလုပ်ကိုင်မှ သို့မဟုတ် ပြုပြင်မှ အဆင့်ကို ဆောင်ရွက်သော ကုန်ထုတ်လုပ်သူ၏ စက်ရုံထုတ် ပစ္ည်းပေါ်တွင် ပေးချေသောရေးနှင့်ဖြစ်သည်။ ထိုရောင်းချသည့် ရေးနှင့်မှ ပင်ရင်းနိုင်ငံ မဟုတ်သည့် ပစ္ည်းများ၏ တန်ဖိုးကို နတ်ယူခြင်းဖြစ်သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် နောက်ဆုံးကုန်ပစ္ည်းတွင် ပါဝင်သည့် ပင်ရင်းနိုင်ငံ မဟုတ်သည့် ပစ္ည်းများ၏ အမြင့်ဆုံးတန်ဖိုးကို သတ်မှတ်ပေးပြီး ကုန်ပစ္ည်းများကို အကျိုးခံစားရ သည့် နိုင်ငံတွင် စတင်ခွင့်ပြုပေးသည်။

အီးယူ၏ ချုပ်ကပ်ပုံသည် ကုန်ပစ္ည်း၏ နောက်ဆုံးစက်ရုံထုတ်ရေးနှင့် အသုံးပြုစုတားသည့် ပစ္ည်းများ၏ တန်ဖိုးကိုသာ အာရုံစိုက်ထားခြင်းဖြင့် ထပ်ဆောင်းကုန်ကျစရိတ်များနှင့် ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်များ တန်ဖိုးကိုပါ တွက်ချက်ရသည့် မှားယွင်းနိုင်သော အကဲဖြတ်မှုများကို ရောင်ရှားနိုင်စေသည်။ ပင်ရင်းနိုင်ငံ မဟုတ်သည့်

အသုံးပြုထားသော ပစ္စည်းများကို တင်သွင်းသည့် အချိန်ကျမှ အကောက်ခွန်တန်ဖိုးအရ စဉ်းစားနိုင်သည်။ ကုန်ပစ္စည်း၏ ရည်ညွှန်းတန်ဖိုးမှာ ငါး၏ စက်ရုံထွက်ရေးနှင့်ပင်ဖြစ်သည်။

တန်ဖိုးထပ်ဖြည့်စုံနှင့်ဖြင့် သတ်မှတ်ခြင်း၏ အနတ်သဘော လက္ခဏာမှာ ဥပမာ - ငွေလဲလယ်မူ ရေးနှင့် များကြောင့် သို့မဟုတ် အခြားအကြောင်းတရားများကြောင့် ပြောင်းလဲရန် အလားအလာရှိသော တင်သွင်းပစ္စည်းရေးနှင့်များနှင့် ကုန်ပစ္စည်းများ၏ စက်ရုံထွက်ရေးနှင့်များဖြစ်သည်။

တန်ဖိုးထပ်ဖြည့်စုံမျဉ်းကို အသုံးပြုသည့်အပါ လုပ်ဆောင်သူများသည် ပင်ရင်းနိုင်ငံကို စိစစ်အတည်ပြု သည့် လုပ်ငန်းစဉ်တွင် (ကုန်သွယ်မူ လျှို့ဝှက်ချက်များဟု ရှုမြင်ကြသည့်) ငါးတို့၏ ရေးနှင့်တွက်ချက်ပုံကို အကောက်ခွန်ဌာနတွင် ဖွင့်လှစ်ပြသရန် လိုအပ်နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထပ်ဖြည့်တန်ဖိုးဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများအတွက် နမူနာများ

- ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုအတွက် အသုံးပြုထားသည့် ပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုးစုံစုံပေါင်းသည် ငါးကုန်ပစ္စည်း ၏ စက်ရုံထွက်ရေးနှင့်၏ ၅၀%ကို မကော်လွန်သော ထုတ်လုပ်မူ (ဥပမာ - အခန်း ၅၀ မှ ၆၀ ပါ အထည်အလိပ်နှင့် အဝတ်အထည်များမှလွှဲ၍ အခန်း ၂၅ မှ ၉၇ အတွင်း စက်မှုထုတ်ကုန်ပစ္စည်း များ)
- ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုအတွက် အသုံးပြုထားသည့် ပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုးစုံစုံပေါင်းသည် ငါး ကုန်ပစ္စည်း ၏ စက်ရုံထွက်ရေးနှင့်၏ ၇၀%ကို မကော်လွန်သော ထုတ်လုပ်မူ (ဥပမာ - စက်ယွန်ယားကဏ္ဍ တွင် တပ်ဆင်မူ လုပ်ငန်းများအတွက် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ အတွက်သာ)

၃၊ ၅၊ ၄၊ ၆။ သတ်မှတ်ထားသည့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ

လုပ်လောက်လောက် အသွင်ပြောင်းလဲမှုကို သတ်မှတ်ပေးသည့် ကြိုနည်းလမ်းသည် ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုတွင် ပါဝင်ပြီး ထိုကုန်ပစ္စည်းအတွက် အရေးပါသည့် လက္ခဏာတစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်စေသည့် ပစ္စည်းတစ်ခုကို သတ်မှတ်ပေးခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ထိုပစ္စည်းကို အကျိုးခံစားရမည့် နိုင်ငံအတွင်း၌သာ ထုတ်လုပ်ရန် သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ "ပြုဌာန်းထားသည့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ"သည် ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုချင်းအတွက် ပါဝင်ပစ္စည်းများ ပေါ်တွင် လုပ်ဆောင်ရန် ဖော်ပြထားသည့် လုပ်ဆောင်မူ အဆင့်များဘရင်း အသုံးပြုခြင်းကိုလည်း ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများသည် ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု ထုတ်လုပ်မှုအတွက် အရေးကြီးသည်ဟု ယူဆထားပြီး ကုန်ချေပစ္စည်းကို ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ အဆင့်အတန်း ပေးအပ်နိုင်စေသည်။ ဥပမာအချို့များ -

- (သိုးမွှေးချည်ခင်အတွက်) - "သဘာဝ အမျှင်များကို ငင်ခင်း သို့မဟုတ် လူဖန်တီးသည့် အမျှင်များအား ဖယ်ထုတ်ခြင်းနှင့် ငင်ခြင်း"
  - (လူဖန်တီးသည့် အမျှင်များကို အသုံးပြုရက်လုပ်ထည်များအတွက် စည်းမျဉ်း) - "သဘာဝနှင့် / သို့မဟုတ် လူဖန်တီးသည့် အမျှင်များကို ငင်ခြင်း၊ ထို့နောက် ရက်လုပ်ခြင်း"
- သို့မဟုတ်
ရက်လုပ်ခြင်း၊ ထို့နောက်တွင် ဆေးဆိုးခြင်း သို့မဟုတ် အရောင်တပ်ခြင်း
သို့မဟုတ်
ချည်ခင်များကို အရောင်ဆိုးခြင်း၊ ထို့နောက်တွင် ရက်လုပ်ခြင်း
သို့မဟုတ်

ပုံနှိပ်ခြင်း ထို့ နောက်တွင် အကြို သို့ မဟုတ် အချေသတ် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက် အနည်းဆုံးနှစ် ခုကို ဆောင်ရွက်ခြင်း

(ဥပမာ - ပွတ်တိုက်သန့်စင်ခြင်း၊ အရောင်ချွတ်ခြင်း၊ ဆေးစိမ်ခြင်း၊ အပူပေးခြင်း၊ မြှင့်တင်ခြင်း၊ အပူဖြင့်လိုမ့်ခြင်း၊ မရန်းစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရေရှည်ခံ အချေသတ်ခြင်း၊ စိမ့်ဝင်စေခြင်း၊ ပြပြင်ခြင်းနှင့် အဖုအထစ် ဖြေလျော့ခြင်း)။
ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပုံမှန်ပုံပေါ်သေးသည့် အထည်တန်ဖိုးသည် ကုန်ပစ္စည်း၏ စက်ရုံတွင် ရေးနှုန်း၏ ၄၇ ဒေသမ ၅%ကို မကော်လွန်စေရပါ။

ဗုံးဖြီးမှုအနည်းဆုံး နိုင်ငံများ၏ အဝတ်အထည် ထုတ်လုပ်မှုအတွက် အကျိုးဝင်သည့် အထည်အ လိပ်ကဏ္ဍမှ ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းအသစ်သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အလွန်အကျိုးရှိသည်။ အကြောင်းမှာ အသွင်ပြောင်းလဲမှု ပေါ်ဆိုသည့် အဆင့်တစ်ဆင့်သာ လိုအပ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၃၊ ၅၊ ၁ ရီ ဥပမာတွင် မြင်တွေ့ရသည့်အတိုင်း တပ်ဆင် (တွဲစစ်ချုပ်လုပ်) ထားသည့် အဝတ်အထည်များအတွက် ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံ ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းသည် အထည်မှ ထုတ်လုပ်သည်ဟုရှိဖြစ်သည်။ ဤစည်းမျဉ်းသည် HS အခန်း ၆၁၊ ၆၂နှင့် အကျိုးဝင်သည်။ ဤစည်းမျဉ်းသည် "ဖြတ်တောက်၊ ချုပ်လုပ်၊ ထုပ်စိုး" (CMP) သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းနှင့် အလွန်ကိုက်ညီသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာထုတ်လုပ်သူများသည် မည်သည့် ယဉ်းယဉ်းဖြင့်ပေးသွင်းသူထံမှဖြစ်စေ၊ ကိုယ်ပိုင် ထုတ်လုပ်သူများထံမှဖြစ်စေ၊ တတိယနိုင်ငံများမှဖြစ်စေ အထည်အ လိပ်များကို ဝယ်ယူစွဲရှိရှိသည်။ ဤစည်းမျဉ်းက အချေသတ်ကုန်ပစ္စည်းအဆင့်တွင် အီးယူ ရေးကွက် အတွင်းမြင့်မားသည့် ပြိုင်ဆိုင်မှုကို သေချာပေါက် ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

မှတ်ရန်။

တိကျသေချာသော လုပ်ဆောင်ရွက်များအား ပင်ရင်းပင်ရင်းကုန်စည်များကို အသွင်ကျးပြောင်းခြင်း မပြုလုပ်ရ။ ဥပမာ- ထုတ်ကုန်အတွက် "ယက်လုပ်ခြင်း" လိုအပ်လျှင်၊ စတင်ဖန်တီးခြင်း မဟုတ်သည့် သွင်းအားစုများတွင်သာ အသုံးပြုရန် လိုအပ်သည်။ တိကျသည့် လုပ်ဆောင်ရွက်ကို တာဝန်ယူ မလုပ်ဆောင်ခြင်းကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် စတင်ပြု လုပ်သည့် သွင်းအားစုများကို အသုံးပြုနိုင်သည်။

၃၊ ၅၊ ၅။ ပေါင်းစပ်ခြင်းများ

စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများသည် တင်ပြထားသည့် စည်းမျဉ်းများကို နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် ပေါင်းစပ်ပေးခြင်းဖြင့် ငါးတို့အပေါ် နောက်ထပ် ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်သည်။ ဖြည့်စွက်ရေးဆွဲးထားသည့် အရေးပါသော စည်းမျဉ်းများကို ထပ်မံပေါင်းထည့်နိုင်သည်။ (နှင့်၊ မှသာလျှင်) သို့ဗုံးထုတ်လုပ်သူများကိုယ်တိုင် စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများကို ရွေးချယ်နိုင်သည်။ (သို့ဗုံးထုတ်) အခါး။ ဥပမာများ (အလေးထား ပေါင်းထည့်ခြင်း)

- ထုတ်လုပ်မှု
  - ကုန်ပစ္စည်း၏ ပေါင်းစပ်မှုလွှဲချို့ မည်သည့်ပေါင်းစပ်အောက်ရှိ ပစ္စည်းများမဆို ထုတ်လုပ်နိုင် သည်။
  - ထိုသို့၊ ထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် အခန်း(၄)မှ ပစ္စည်းအားလုံး၏ တန်ဖိုးသည် အပြီး သတ်ကုန်ပစ္စည်း၏ အလေးချိန်၏ ၄၀%ကို မကော်လွန်စေရ။
- ပုံနှိပ်ခြင်း ထို့နောက်တွင် အကြို သို့ဗုံးထုတ် အချေသတ် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက် အနည်းဆုံးနှစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ခြင်း (ဥပမာ - ပွတ်တိုက်သန့်စင်ခြင်း၊ အရောင်ချွတ်ခြင်း၊ ဆေးစိမ်ခြင်း၊ အပူပေးခြင်း၊ မြှင့်တင်ခြင်း၊ အပူဖြင့်လိုမ့်ခြင်း၊ မရန်းစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရေရှည်ခံ အချေသတ်ခြင်း၊ စိမ့်ဝင်စေခြင်း၊ ပြပြင်ခြင်းနှင့်

အဖာတစ်ဖြေလျှော့ခြင်း)။ ထိုသို့ ဆောင် ရွက်ရာတွင် ပုံမဏီပိရသေးသည့် အထည်တန်ဖိုးသည် ကုန်ပစ္စည်း၏ စက်ရုံထုတ်ရေးနှင့်၏ ၄၇ အသမ ၅% မကော်လွန်စေရပါ။

- မည်သည့်ပေါင်းစဉ်ဖြင့်မဆို ထုတ်လုပ်ထားသော ကုန်ပစ္စည်းများ၊ စက်ရုံထုတ်ရေးနှင့်၏ ၇၀% မကော်လွန်သော ကုန်ပစ္စည်းများကို အသုံးပြုထားသည့် ထုတ်ကုန်များမှလွှဲ၍။

၃၁ ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုစနစ်

၃၁.၁ ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုစနစ်နှင့်ကိုက်ညီခြင်း

ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုသည် ဥရောပသမဂ္ဂတွင် ပင်ရင်းပင်ရင်းပြုသည့် သွင်းအားစုများ (နှစ်နိုင်ငံအကြားပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှု) သို့မဟုတ် အခြားနိုင်ငံများမှ သွင်းအားစုများအား အသုံးပြုခြင်းကို စွဲပြုသည်။ ယင်းသို့ခွင့်ပြုသည့်နေရာတွင် အဆိုပါ သွင်းအားစုများကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပင်ရင်းပင်ရင်းပြုထားခဲ့သကဲ့သို့ မှတ်ယူထားသည်။ ဤအချက်က ပင်ရင်းဒေသဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများကို ပြည့်စုံအောင် အကုအညီပေးနိုင်သည်။ ဥပမာ-သီး၌၊ ထုတ်ကုန်တစ်မျိုးအတွက် ပင်ရင်းဒေသစည်းမျဉ်းများသည် စက်ရုံထုတ်ရေး၏ အနိမ့်ဆုံးဒေသတွင်း၊ တန်ဖိုးပေစု % ကို လိုအပ်သည်ဆိုလှုပ် ဥရောပသမဂ္ဂတွင် ပင်ရင်းပင်ရင်းပြုသည့် သွင်းအားစုများသည်လည်း အဆိုပါ အနိမ့်ဆုံး ဒေသတွင်းတန်ဖိုးပေစုသို့ ဦးတည်ရေတွက်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုတွင် အလျှော့အတင်းပြုလုပ်နိုင်သည့်သဘောကိုထည့်သွေးထားပြီး ထုတ်ကုန်များ၏ ပင်ရင်းဖြစ်မှုကို အခွင့်အရေး ပေးအပ်ထားခြင်းဖြစ်ကာ ယင်းသို့မဟုတ်ပါက ပင်ရင်းထုတ်ကုန် အဖြစ်သတ်မှတ်မည့်မဟုတ်ပေ။

ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ပင်ရင်းဒေသစည်းမျဉ်းများသည် ယခင်ကတည်းက အလွန်အလျှော့အတင်းလုပ်နိုင်သည့် သဘောဖြစ်ကာ ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ဖော်ပြုချက်များသည် နောက်ထပ် အလျှော့အတင်းလုပ်နိုင်သည့် သဘောနည်းနည်းကို ထပ်ပေါင်းထည့်လိုက်ခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံက အသုံးပြုနေသည့် EU GSP အတွက် အဓိက ထုတ်ကုန်အမျိုးအစားများ၊ အမည်အားဖြင့် အထည်နှင့် အခြားအကတ်အထည် ဆိုင်ရာ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် ပင်ရင်းဒေသစည်းမျဉ်းများသည် အလွန်အလျှော့အတင်းလုပ်နိုင်သည့်အခြေအနေရှိသည်။ ဥပမာ- အကတ်အထည်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် အခြားမည်သည့် တတိယအုပ်စုတံ့မှ ချည်ကုန်ကြမ်းကိုဖော် အသုံးပြုရန်စွဲပြုထားခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည့်မှာ အကယ်၍ EU ၈၂ပင်ရင်းထုတ်ကုန်၊ ချည်ကုန်ကြမ်းကို အသုံးပြုလျှင်လည်း အားသာချက်မရှိနိုင်ဆုံးသည့် အဓိပါတ်ကုန်သည်။ အကယ်၍ တရာတ်နိုင်ငံမှထုတ်လုပ်ထားသော ကုန်ကြမ်းကိုသုံးစွဲထားလျှင်ပင် အဆိုပါထုတ်ကုန်သည် မည်သည့်ကိစ္စ ရပ်၌ မဆို အရည်အချင်းပြည့်မှုသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ အကယ်၍ ပင်ရင်းဒေသစည်းမျဉ်းများသည် ပင်ရင်းပင်ရင်းပြုထားသည့် ချည်ကုန်ကြမ်းကိုသာအသုံးပြုရန်လိုအပ်သည်ဟုဆိုလှုပ် ဤအချက်သည် ကွဲပြားခြားနား သွားနိုင်သည်။ သို့သော် ငှါးသည် EU GSP အတွက် ဖြစ်ရပ်မဟုတ်ပေ။

မှတ်ချက်။	ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာပြောန်းသတ်မှတ်ချက်များသည် ပင်ရင်းဒေသစည်းမျဉ်းများက ကန်သတ်ထားသည့် မည်သည့်အချိန်မဆို အထူးသဖြင့် ကိုက်ညီမှုရှိကြသည်။ တတိယအုပ်စုတံ့မှ သွင်းအားစုများ အများအပြားကို အသုံးပြုရန်စွဲပြုပြုထားသည့် အလွန်အလျှော့အတင်းရှိသော ပင်ရင်းဒေသစည်းမျဉ်းရှိသည့် ထုတ်ကုန်များအတွက် ပေါင်းစုံခြင်းက ကိုက်ညီမှုနည်းသည်ဟုဆုံးရေည်ဖြစ်သည်။
------------------	--

၃၁.၂ နှစ်နိုင်ငံအကြား ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှု

အကျိုးခံစားရသည့် နိုင်ငံရှိ ကုန်ထုတ်လုပ်သူသည် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုတွင် EU မှ ပင်ရင်းထုတ်ကုန်ပစ္ည်းများအား အသုံးပြုခွင့်ရရှိပြီး ပင်ရင်းဒေသ ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ငါးတို့ကို ပြန်မာနိုင်ငံတွင် ပင်ရင်းပင်ရင်းပြထားသည့် ပစ္ည်းများအားဖြစ် ယူဆသည်။ ဤစနစ်ကို နှစ်နိုင်ငံအကြေားပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုဟုခေါ်ဆိုပြီး လယ်ယာတွက်ကုန်နှင့် စက်မှုထုတ်ကုန်အားလုံးအတွက် အကျိုးပင်သည်။

ထိုအပြင် EU နောက်၊ ဆွစ်ကဲလန်နှင့် တူရကိန်ငံတို့သည် အလားတူ GSP ပင်ရင်းဒေသစည်းမျဉ်းများကို ကျင့်သုံးရန်နှင့် မိမိတို့၏ ကုန်ပစ္ည်းများအား ဖွံ့ဖြိုးဆောင်ရွက်ထားရတွင် ကုန်ပစ္ည်းများ ထုတ်လုပ်ရာ၌ အသုံးပြုခဲ့လျှင် ပင်ရင်းဒေသအဖြစ် မိမိတို့အချင်းချင်း အသိအမှတ်ပြုကြရန် စာတမ်းများ အပြန်အလှန်ဖော်လုပ်လျက် သဘောတူထားကြသည်။ သို့သော် မိတ်ဖက်လေးနိုင်ငံအကြေား ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုနည်းလမ်းသည် HS အခန်း ၂၅ မှ ၉၇ အတွင်းကျရောက်သော စက်မှုထုတ်ကုန်ပစ္ည်းများအတွက်သာ အကျိုးပင်သည်။

အကျိုးခံစားရသည့် နိုင်ငံသည် EU နောက်၊ ဆွစ်ကဲလန်နှင့် တူရကိန်ငံတို့တွင် ပင်ရင်းပင်ရင်းပြထားသည့် ပစ္ည်းများကို ပေါင်းစည်းထည့်သွင်းနိုင်ပြီး ပင်ရင်းဒေသကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ မိမိနိုင်ငံတွင် ပင်ရင်းပင်ရင်းပြုခြင်းဟု ယူဆနိုင်သည်။ ဤနည်းလမ်းသည် EU နှင့် ငါး၏ GSP မိတ်ဖက်များပါ ပစ္ည်းများအား အသုံးပြုခြင်းကို လုံးစော် ပေးနိုင်သည်။ သတ်မှတ်ထားသည့်အချက်မှာ EU မှ ကုန်တင်ထို့သူသည် ပင်ရင်းဒေသသက်သေစံ လက်မှတ် EUR1 (သို့မဟုတ် ဆီလော်မှုရှိပါက ငွေတောင်းခံလွှာကြညာချက်) ကို GSP ပင်ရင်းဒေသဆိုင် ရာစည်းမျဉ်းများအရ နှစ်နိုင်ငံအကြေား ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုအတွက် ထုတ်ပြန်ပေးနိုင်သည်။ ငါးအား ဥရောပို့ကုန် တင်ထို့သူများအနေဖြင့် မှတ်ပုံတင်ရန်နှင့် ပင်ရင်းဒေသကို ကိုယ်တိုင်ထုတ်ဖော်လော်ရန်လိုသည့် REX စနစ်သစ်ဖြင့် လတ်တလော အစားထိုးထားသည်။

သတိပေးချက်။ ၁. ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုကို ကျင့်သုံးနိုင်ရန်နှင့် GSP ပင်ရင်းဒေသဆိုင်ရာအတူးအခွင့်အရေးကို တောင်းဆိုနိုင်ရန် အကျိုးခံစားရသည့်နိုင်ငံ၌ ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြုပြင်ခြင်းသည် အနိမ့်ဆုံးသော လုပ်ငန်းတောင်ရွက်ခြင်းများကို ကျော်လွှာန်ရန် လိုအပ်သည်။ (နောက်တွင်လည်း ကြည့်နိုင်သည်)

၃၁ ၃ ဒေသတွင်းနှင့် အကြေားပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုပုံသဏ္ဌာန်များ

“ဒေသတွင်းပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှု” ဆိုသည်မှာ ဒေသတွင်း အပ်စုတစ်ခု၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် ပင်ရင်းပင်ရင်းပြု သည့် ကုန်ပစ္ည်းများကို အဆိုပါ ဒေသတွင်းအုပ်စု၏ အကြေားအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ (သို့မဟုတ် အုပ်စုများအကြေား ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုပြုထားပါက အကြေားဒေသတွင်း အပ်စုတစ်ခု၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ) တွင် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ပါက သို့ မဟုတ် ထိုနိုင်ငံတွင်ထုတ်လုပ်သည့် ကုန်ပစ္ည်းများတွင် ပေါင်းစည်းထည့်သွင်းပါက ငါးနိုင်ငံတွင် ပင်ရင်းပင်ရင်းပြု သည့် ပစ္ည်းများ ယူဆခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် အဆိုပါလုပ်ဆောင်ချက် သို့မဟုတ် ပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ် သည် အနိမ့်ဆုံးသော လုပ်ငန်းတောင်ရွက်ခြင်းများကို ကျော်လွှာန်မည်ဖြစ်သည်။ (အချက် ၃၁၁၁ အားရှု ရန်) GSP တွင် ဒေသတွင်းပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုကို ခွင့်ပြုထားသည့် ဒေသတွင်းအုပ်စု လေးခုရှိသည်-

(က) အုပ်စု (၁) - ဘရှုနိုင်း၊ ကဇ္ဈာဒီးယား၊ အင်ဒိနီးရှား၊ လာဒိုး၊ မလေးရှား၊ မြန်မာ/ဗမာ၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်ကာပူ၊ ထိုင်း၊ ပီယက်နမ်။

(ခ) အုပ်စု (၂) - သို့လိုပီးယား၊ ကိုလံသီယာ၊ ကော့စတာရီကာ၊ အီကျွေခြေ၊ အယ်လ်ဆာဖော်၊ ဌာတီမာလာ၊ ဟွှန်နှုံးရပ်စ်၊ နီကာရာတွာ၊ ပနားမား၊ ပီးရှား၊ ပင်နီးလား

(ဂ) အုပ်စု (၃) - ဘဂ်လားဒေါရ်၊ ဘူတန်၊ အီနီယာ၊ မော်လိုက်စ်၊ နီပေါင်း၊ ပါကစွာတန်၊ သီရိလက်။

(ဃ) အုပ်စု (၄) - အာရုံတိုးနား၊ ဘရာဒီး၊ ပါရာရွေး၊ ဥရောပွေး။

ဒေသဆိုင်ရာပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှု စည်းမျဉ်းသစ်များကို ၂၀၁၄ ခုနှစ် အန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် စတင်သက်ရောက် စေခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း ဒေသဆိုင်ရာပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုသည် GSP အား ခံစားခွင့်ရှိသောနိုင်ငံများဖြစ်သည့် နိုင်ငံများ၏သာ ဖြစ်ပေါ်ပေမည်။ အဆိုပါ ခံစားခွင့်ရှိသောနိုင်ငံများတွင် ၀၈၆၆၉၅၆၇မှုးသောနိုင်ငံများနှင့် ၀၈၆၆၉၅၇အလယ်အလတ်အထက်ဆင့်ရှိနိုင်ငံများ မပါဝင်သလို (ကူးပြောင်းကာလ ၂ နှစ်တာကြားဖြောက်) EU နှင့် လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေးသဘောတူ တာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့်နိုင်ငံများလည်း မပါ ဝင်ပေ။ နိုင်လုံးအောင်ပြောမည်ဆိုလျှင် ၂၀၁၄ ခုနှစ် အန်နဝါရီလ ၁ ရက်မှစ၍ ဘရူနိုင်နှင့် မလေးရားနိုင်ငံ တို့သည် ငြင်းတို့ဂုဏ်ငွေမြင့်မားသော စီးပွားရေးအခြေအနေကြောင့် ဒေသဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှု၏ အစိတ်အပိုင်း အဖြစ်ဆက်လက်တည်ရှိမနေတော့ပေ။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အန်နဝါရီလ ၁ မှစတင်ကာ ထိုင်းနိုင်ငံအားလည်း အလားတူပုံစုံမျိုးဖြစ်စေခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အန်နဝါရီလမှစတင်ကာ မြော်မာနိုင်သာလျှင် ကမ္မားအိုးယား၊ အင်္ဂါနီးရား၊ လာအိုး၊ မိလစ်ပိုင်နှင့် မီယက်နမ်နိုင်ငံတို့ပါဝင်သော အောက်ပါ အုပ်စု (၁) GSP နိုင်ငံများနှင့် အတူ ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုပြုနိုင်သည်။ အခွန်းစားပေးပုံအဆင့်အတန်းအမျိုးမျိုးရှိသည့် နိုင်ငံများအကြားကုန်သွယ် ရေးအားထိခိုက်ခြင်းမှ ကာကွယ်သည့်အနေဖြင့် ဒေသတွင်းပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုတွင် သီးခြားထိလွယ်ရှုလွယ် ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများကို ဖယ်ချွန်ထားသည်။ (နှင့်မှာ အသား၊ ဆန်၊ ဆန်မှုနှင့် ကိုလာ သို့မဟုတ် ကော်မီ နှင့် အမြားပြင်ဆင်ထားသည့်ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများဖြစ်သည်။)

မှတ်ရန်။ ဒေသတွင်းအုပ်စုတွင် အသုံးပြုသည့် သွင်းအားစု ပစ္စည်းများအားပင်ရင်းနိုင်ငံအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးသည့် ပင်ရင်းဒေသဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများသည် EU GSP R0O ပေါ်၍ အခြေခံခြင်းဖြစ်ပြီး ဒေသတွင်း အတူး အခွင့်ရေးပေးသည့် အစီအစဉ်၏ R0O ပေါ်တွင် အခြေခံခြင်းမဟုတ်ပါ။

အုပ်စု (၁) သို့မဟုတ် အုပ်စု (၂) မှ အကျိုးခံစားရသည့် နိုင်ငံ၏ အာကာပိုင်များ၏ တောင်းဆိုမှုဖြင့် အဆိုပါ အုပ်စုများမှ နိုင်ငံများအကြား ဒေသအဆင့်ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုကို ကော်မရှင်က ခွင့်ပြုနိုင်သည်။ သို့သော် GSP R0O ဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများတွင် ချမှတ်ထားသည့် သတ်မှတ်ချက်တစ်ခုချင်းစီးနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိရမည် (အုပ်ချို့မှုဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု)။ အာရာတိုက်တွင် EU နှင့် လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်မှု သဘောတူညီချက် တရားဝင်ပြုလုပ်ရန် စွေးနွေးညီနိုင်းလျက်ရှိသည့် နိုင်ငံအားအား (ဥပမာ- စင်ကာလှ၊ မီယက်နမ်) ရှိသည်။ HS အခန်း ၁ မှ ၂၄ အတူး အကျိုးဝင်သော အရာဝတ္ထုပစ္စည်းများကို ချုံထွင်ထားသည့် ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုမှ ဖယ်ရှားထားသည့်အာက်ကို မှတ်သားထားရန် အရေးကြီးသည်။

၃၁။ အမြားစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ

ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများအား လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့်ဆက်စပ်သည့် နောက်ထပ်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများစွာရှိသေားသည်။ ငါးစည်းမျဉ်းများသည် အထက်တွင် ဖော်ပြုခဲ့သည့် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများအားကျင့်သုံးမှုတွင် တားဆီးကန့်သတ်မှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

၃၁။ ၇၁။ ၁ အနိမ့်ဆုံးသော လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းများ (မလုပ်လောက်သော လုပ်ဆောင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပြပို့ဆောင်ရွက်ခြင်း)

တရင်းထဲတွင် တွေ့ရှိရသည့် ပင်ရင်းဒေသဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းတစ်ခုကို ပြည့်စီစေကာမူ ကုန်ပစ္စည်း၏ ပင်ရင်းဒေသကို သတ်မှတ်ပေးရန် အချို့သောလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို ဖယ်ထုတ်ထားသည်။ အဆိုပါ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများသည် ပင်ရင်းဒေသ ပေါင်းစပါဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖြစ်ပိုပြုများ၏ ပင်ရင်းဒေသကို မပြောင်းလဲနိုင်ရန်လည်း တားဆီးထားသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အနိမ့်ဆုံးသော လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများမှာ-

- (က) သယ်ယူပို့ဆောင်မှုနှင့် သို့လောင်မှုအတွင်း ကုန်ပစ္စည်းများ အကြောင်းအနေကောင်းမွန်စေရန် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို တိန်းသိမ်းထားခြင်း
- (ခ) အစုအတွေများကို ခွဲခြမ်းစိတ်ပိုင်းခြင်းနှင့် ပြန်လည်တပ်ဆင်ခြင်း
- (ဂ) ဖုန်များ၊ သံချေးများ၊ ဆီများ၊ ဓာတ်များနှင့် အခြားဖုံးအုပ်နေသည်များကို ဆေးကြော၊ သန့်စင်၊ ဖယ်ရှားခြင်း
- (ဃ) အထည်အလိပ်များနှင့် အထည်အလိပ်ဆိုင်ရာပစ္စည်းများကို မိုးပူတိက်ခြင်း သို့မဟုတ် မြို့ခြင်း
- (င) သာမန်ဆေးသုတေသနိုင်းနှင့် အရောင်တင်ခြင်းလုပ်ငန်းများ
- (စ) ဆန်ကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း သို့မဟုတ် အလုံးခုံး ကြိုတ်ခွဲခြင်း၊ ဆန်နှင့် အနှံများကို အရောင်တင်ခြင်း
- (ဆ) သာကြေားကို အရောင်တင်ရန် သို့မဟုတ် အရသာထည့်သွင်းရန် သို့မဟုတ် သကြားခဲများပြုလုပ်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သကြားမွှင့်အကြည်များရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- (ဇ) သစ်သီးများ၊ အချံမာသီးများနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို အချံနွားခြင်း၊ အစွေတုတ်ခြင်းနှင့် အခွံဖယ် ရှားခြင်း
- (၁၅) သွေးခြင်း၊ ထက်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဖြတ်တောက်ခြင်း
- (၁၆) ဆန်ကာချေခြင်း၊ ခွဲခြားခြင်း၊ ရွှေးချယ်ခြင်း၊ အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း၊ အဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း၊ တွေ့ဖက်ခြင်း(အစုများတွေ့ခြင်းအပါအဝင်)
- (၁၇) ပုလင်းသွပ်ခြင်း၊ ပူးသွပ်ခြင်း၊ ဓာတ်ဘူးများ၊ အိတ်များ၊ ပုံးများတွင်ထည့်သွင်းခြင်း၊ ကတ်များ၊ ဘုတ်ပြားများတွင် ရိုတ်တွေ့ခြင်းနှင့် အခြားရှိုးရှင်းသည့် ထပ်ပိုးပစ္စည်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ
- (၁၈) အမှတ်အသားများ၊ စာတမ်းများ၊ တံဆိပ်များနှင့် အခြားသီသာထင်ရှားစေသည့် လကွကာများကို ကုန်ပစ္စည်းပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ ထပ်ပိုးပစ္စည်းပေါ်ဖြစ်စေ တပ်ဆင်ခြင်း
- (၁၉) ကုန်ပစ္စည်းများအား အမျိုးတူသည်ဖြစ်စေ၊ မတူဘာသည်ဖြစ်စေ ရောနောခြင်း၊ သကြားနှင့်ရောနောခြင်း
- (၂၀) ပြီးပြည့်စုံသည့် ကုန်ပစ္စည်းတစ်ရု ဖြစ်လာစေရန် အစိတ်အပိုင်းများကို တပ်ဆင်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ကုန်ပစ္စည်းကို အစိတ်အပိုင်းများအဖြစ် ဖြတ်ပစ်ခြင်း
- (၂၁) (က) မှ (ပ) အထိအတွင်းဖော်ပြထားသည့် အဆင့်များကို နှစ်ခုနှင့်အထက် ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်း
- (၂၂) ရေရောခြင်း၊ ကျေသွားစေရန်၊ အားပျေားသွားစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- (၂၃) ပြီးပြည့်စုံသည့် ကုန်ပစ္စည်းရရှိစေရန် အစိတ်အပိုင်းများကို တပ်ဆင်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ကုန်ပစ္စည်းကို အစိတ်အပိုင်းများအဖြစ် ဖြတ်ပစ်ခြင်း
- (၂၄) (က) မှ (ပ) ထိ ဖော်ပြခဲ့သည့် လုပ်ငန်းများအနက် နှစ်ခုနှင့်အထက်ကို ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်ခြင်း
- (၂၅) တိရွှေ့ဘွဲ့များအား သားထိုးခြင်း

အထည်အလိပ်ကဏ္ဍ၏ ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် ကော်မရှင်လုပ်ပိုင်စွဲခွဲဖော်မှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်း (အီးယူ) ၂၀၁၅/၂၄၄၆ ၈။ နောက်ဆက်တွဲ ၂၂-၁၅ တွင် ဖော်ပြထားသည့် ရီးရှင်းသည့်ထပ်မံဖြည့်စွဲကိုသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဒေသတွင်းစုပေါင်းတွက်ချက်မှုမှုရရှိလာသည့် ပင်ရင်းဒေသအဖြစ် မသတ်မှတ်ပါ။ အဆိုပါ လုပ်ဆောင်ချက်များမှာ -

- ကြယ်သီးတပ်ခြင်းနှင့်/သို့မဟုတ် အခြားတပ်ဆင်မှုအမျိုးအစားများ
- ကြပ်သီးပေါက်အောက်ခြင်း
- ဘောင်းသီးနှင့် အကျိုလက်များ အနားသတ်ခြင်း သို့မဟုတ် စကတ်များနှင့် အမျိုးသမီးအကတ်များ အနားလုံးခြင်းစသည်
- လက်ကိုင်ပုဂ္ဂများ၊ စားပွဲခင်းများ အနားလုံးခြင်း
- အကျိုးအိမ်၊ တံဆိပ်၊ စာတမ်းစသည့် အဆင်တန်ဆာများကို တပ်ဆင်ခြင်းနှင့် အနားသပ်ခြင်း
- အသင့်ချပ်ပြီးရောင်းချရန် အကတ်အထည်များအတွက် မီးပူတိက်ခြင်းနှင့် အခြားပြင်ဆင်ခြင်းများ
- သို့မဟုတ် အထက်ပါလုပ်ဆောင်ချက်များကို ပေါင်းစပ်ထားခြင်း

၃၊ ၄၊ ၂၂ နယ်မြေဒေသဆိုင်ရာမှု

ပင်ရင်းပင်ရင်းပြေသော ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုကို ရရှိစေသည့် လုပ်ကိုင်မှု သို့မဟုတ် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းစဉ်အားလုံးကို အကျိုးခံစားသည့် နိုင်ငံအတွင်း၌ အပြတ်အတောက်မရှိပါ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

တင်ပိုလိုက်သည့် ပင်ရင်းပင်ရင်းကုန်ပစ္စည်းများ ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာပါက ငါးတို့ကို အောက်ပါအခြေအနေများ တွင် ပင်ရင်းဒေသမဟုတ်ဟု ယူဆရမည်-

ပြန်လည်တင်သွင်းသည့် ကုန်ပစ္စည်းများသည် တင်ပိုသည့် ကုန်စည်းနှင့်မတူညီခြင်း

ငါးတို့အား ကောင်းမွန်သည့် အခြေအနေများဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားရန် လိုအပ်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်အပြင် တစ်စုံတစ်ရာကို ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။

၃၊ ၄၊ ၂၃ ပြောင်းပြောင်းလဲမှုမြေပြိုခြင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်း (ယခင် "တိုက်ရိုက်သယ်ယူပို့ဆောင်မှု")

ဤစည်းမျဉ်းကို သိသာထင်ရှားစွာ ပိုမိုရိုးရှင်းလွယ်ကူစေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဥရောပသမဂ္ဂအတွင်း လွတ်လပ်စွာ လုပ်လည်ဖြန့်ဖြူးနိုင်ရန် ထုတ်ပေးရော်အတွက် အကောက်ခွန်ဌာနသို့ ကြော်တင်ပြလား သည့် ကုန်ပစ္စည်းများသည် တင်ပိုလိုက်သည့် အကျိုးခံစားရသောနိုင်ငံမှ ထွက်ခွာစဉ်က အတိုင်း တူညီရန် လိုအပ်ပြီး မည်သည့်နည်းနှင့်မှုလမ်းခရီးတွင် ပြောင်းလဲခြင်း သို့မဟုတ် အသွင်ပြောင်းလဲခြင်းမပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည်။ ကုန်စည်းများသည် အခြားတိုင်းပြည်များတွင် ကူးပြောင်းစဉ်ကာလွှာလည်း အကောက်ခွန်ဌာနများ၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်၌ ရှိစေရမည်။ ဤစည်းမျဉ်းကိုလိုက်နာမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အကောက်ခွန်ဌာနက သံသယရှိပါက ဤစည်းမျဉ်းနှင့် ညီညွတ်မှုကို ကျော်ဖွေယူ ယူဆသည်။ ထိုသို့ သံသယဖြစ်ပါက ကုန်ပစ္စည်းများကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ပြော်သယ်ယူပို့ဆောင်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဖြစ်နိုင်သမျှ နည်းလမ်းများဖြင့် ကုန်ပစ္စည်းများကို ပြောင်းပြောင်းလဲထားခြင်းမရှိကြောင်း သက်သေပြုရမည်။

၃၊ ၄၊ ၂၄၊ ပင်ရင်းနိုင်စည်းမျဉ်းဆိုင်ရာ ဖြေလျှော့ခြင်းများ

(က) အထည်အလိပ်ကဏ္ဍမှလွှဲ၍ ကုန်ပစ္စည်းအားလုံးအတွက် လိုက်လျော့နိုင်စွမ်းဆိုင်ရာစည်းမျဉ်း

စည်းမျဉ်းများစာရင်းများတွင် ဖော်ပြထားသည့် အခြေအနေများအရ ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခု ထုတ်လုပ်ရနှု အသုံးမပြုရမည့် ပင်ရင်းဒေသမဟုတ်သည့်ပစ္စည်းများကို ငါးတို့၏ စုစုပေါင်းတန်ဖိုး သို့မဟုတ် ကုန်ပစ္စည်း၏ တိုင်းတာထားသည့် အသားတင်အလေးချိန်သည် အောက်ပါပမာဏကို ကျော်လွှန်ခြင်းမရှိ လျှင် အသုံးပြုခွင့်ရှိသည်။

- သဟကတဖြစ်သည့်စနစ် (HS) အခန်း (၂) နှင့် (၄) မှ (၂၄) အတွင်းပါဝင်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် ကုန်ပစ္စည်းအလေးချိန်၏ ၁၅%၊ ခြောက်အဖြစ် အခန်း (၁၆) မှ ပြပြင်ထားသည့် ရေလုပ်ငန်းထွက်ကုန်များ မပါဝင်။
- အခြောက်ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် ကုန်ပစ္စည်း၏ စက်ရုံထုတ်ရေးနှုန်း၏ ၁၅%၊ ခြောက်အဖြစ် ဟန်ချက်ညီ စည်းဝါးညီစနစ် (HS) ၏ အခန်း (၅၁) မှ (၆၃) အတွင်း (အထည်အလိပ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍ) အတွင်းကျ ရောက်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများမပါဝင်။

မှတ်ရန်။ ။ လိုက်လျောနိုင်စွမ်းစည်းမျဉ်းသည် ကုန်ပစ္စည်းအလိုက် သတ်မှတ်စည်းမျဉ်းများတွင် ချမှတ်ထား သည့် ရာခိုင်နှုန်းများကို ကျော်လွှန်ခွင့်မပြုပါ။

(ခ) အထည်အလိပ်ကဏ္ဍအတွက် အထူးလိုက်လျောနိုင်စွမ်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ

ပင်ရင်းနိုင်ငံစည်းမျဉ်းစာရင်းများအတွက် မိတ်ဆက်မှတ်စုများတွင် အထည်အလိပ်ကဏ္ဍအတွက်သာ သီးသန် အကျိုးဝင်သည့် အထူးလိုက်လျောနိုင်စွမ်းဆိုင်ရာ အသေးစိတ်စည်းမျဉ်းများ ပါဝင်သည်။ (HS ၏ အခန်း (၅၀) မှ (၆၃) အတွင်းပါဝင်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများ)

(ဂ) ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများကို လျှော့ပေါ်ပေးခြင်း

အီးယူကော်မရှင်၏ အစပြုလုပ်ဆောင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အခွင့်အရေးခံစားသောနိုင်ငံတစ်ခုမှ မေတ္တာ ရပ်ခံချက်ကို တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့်ဖြစ်စေ ပင်ရင်းနိုင်ငံစည်းမျဉ်းများအား လျှော့ပေါ်ပေးခြင်းကို အီးယူစည်းမျဉ်းအမှတ် ၉၂/၂၀၁၃ ၏ အပိုဒ်။ ၆၄ (၆) အပေါ်အခြေခံ၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။ ထိုသို့လျှော့ပေါ်ပေးရန် တောင်းဆိုချက်ကို EU ကော်မရှင်ထံ စာရေးသားတောင်းဆိုရမည်။ အကယ်၍ ထိုကဲ့သို့သော လျှော့ပေါ်ပေးမှုကို တစ်စုံတစ်ရာသော ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် ခွင့်ပြုပေးပါက ငါးကို အကျိုးခံစားရသည့် နိုင်ငံရှိ စွမ်းဆောင်ရည်ပြည့်ဝသည့် အာကာပိုင် အဖွဲ့အစည်းက ထုတ်ပေးသော ပင်ရင်းဒေသဆိုင်ရာ သက်သေခံလက်မှတ် ပုံစံ (A) ၏ အတွက် (၄) တွင် ဖော်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းမှာ စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဌာနကြီးဌာနဖြစ်သည်။)

၃၁ ၅၅။ အခွန်ပြန်ပေးငွေ

EU RTA များတွင်ရှိသည့် သီးသန်စည်းမျဉ်းတစ်ခုသည် အကျိုးခံစားရသည့် နိုင်ငံများအား အခွန်ငွေပြန်ပေး ခြင်းကို ပင်ရင်းပင်ရင်းမဟုတ်သည့် သွင်းအားစုများအတွက် ရယူအသုံးပြုခြင်း၊ တစ်ချိန်တည်း၌ ကုန်ချောပစ္စည်းကို EU သို့ တင်ပိုခြင်းမှ အထူးအခွင့်အရေးခံစားခွင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းအား တားမြှုပ်ထားသည်။ သို့သော်လည်း EU GSP RoO တွင် ထိုကဲ့သို့သော တားမြှုပ်ချက်မရှိပါ။ လွှတ်လပ်သည့်ရန်များ (FZs) သို့မဟုတ် အထူးစီး ပွားရေးဇားများ (SEZs) များတွင် ပြပြင်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ကုန်ပစ္စည်း၏ ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းအပေါ် အနုတ်သဘော သက်ရောက်ခြင်းမရှိသည့်အတွက် ဤသဘောတရားသည် အရေးကြီးသည်။

၃၊ ၄။ ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ၊ အပိုပစ္စည်းနှင့် ကိရိယာတန်ဆောလာများ

အကယ်၍ ပစ္စည်းကိရိယာ အမည်တစ်ခုတွင် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ၊ အပိုပစ္စည်းများနှင့် ကိရိယာတန်ဆာ ပလာများကို ပုံမှန်အားဖြင့် ထည့်သွင်းထားပါက (ဆိုလိုသည်မှာ - ကားတစ်စီးတွင် အပိုသီး၊ အခွန်ရာယ်ကင်းရှင်းရေး တို့က သို့မဟုတ် ကိရိယာသေတွာ) ငါးတို့၏ ပင်ရင်းနိုင်ငံကို ထိုပစ္စည်းကိရိယာ၏ ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများအတိုင်း အကဲဖြတ်ရမည်။

၃၊ ၅။ အစုအတွေများ၏ ၂၇.၁၉။

ပင်ရင်းနှင့် ပင်ရင်းနိုင်ငံမဟုတ်သည့် အစိတ်အပိုင်းများ ပေါင်းစည်းထားသည့် မတူညီသည့် ပစ္စည်းအမယ်များ အစုအတွဲလိုက် ရှိနေသည့်အခြေအနေတွင် ထိုအစုအတွဲတွင် ပါဝင်သည့် ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံမဟုတ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုးသည် ငါးအစုအတွေ၏ စက်ရုံထုတ်ရေးနှင့်၏ ၁၅% သည် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများကို လိုက်နာရန် လိုအပ်သည်။

၃၊ ၆။ သံသယရှိနေဆဲဖြစ်လျှင် - ချည်နောင်ထားသည့် ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်

အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ခုသော ကုန်ပစ္စည်းအတွက် မှန်ကန်သည့် ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ပေးရန်သံ သယရှိနေဆဲဆိုပါက ချည်နောင်ထားသည့် သတင်းအချက်အလက် (BOI) ဟု ခေါ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ရန် စဉ်းစားသင့်သည်။ BOI ကို ထိုသတင်းအချက်အလက်အား အသုံးပြုမည့် EU အဖွဲ့၎င်နိုင်ငံ (အနာဂတ်ကာလတွင် ကုန်တင်သွင်းမည့်နိုင်ငံ) ၏ အကောက်ခွန်ဌာနမှ ရယူနိုင်သည်။ ငါးသည် သုံးနှစ်တာ သက်တမ်းရှိသည်။ ငါးကို EU သို့ တင်သွင်းသူကလည်း ရယူနိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ဒုတိယနည်းလမ်းကို အသုံးပြုပါက ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ အချက်အလက် သို့မဟုတ် ကုန်ကျေစရိတ်တွက်ချက်မှုများကို ဖလှယ်ရမည်ဖြစ်၍ တင်ပို့သူနှင့် တင်သွင်းသူ အကြား ယုံကြည်မှုရရှိထားရန် လိုအပ်သည်။

BOI သည် မှားယွင်းသော သို့မဟုတ် ပြုည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက်များပေါ်တွင် အခြေခံထား ကြောင်း ထင်ရှားပေါ်ပေါက်ပါက ပျက်ယွင်းမည်ဖြစ်သည်။ ဥပဒေတွင် အပြောင်းအလဲဖြစ်ပေါ်ပါကလည်း BOI သည် တရားမောင်ဖြစ်မည်ဖြစ်သည်။

BOI ကို ထုတ်ပြန်ပေးရန် တာဝန်ရှိသည့် EU အဖွဲ့၎င်နိုင်ငံများ၏ အာကာပိုင်များစာရင်းကို EU ၏ တရားဝင်ဂျာနယ် (OJ C 329, 24.12.2008, p.10) တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာထားသည်။

၄။ ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ သက်သေပြုချက်

၄၊ ၁။ လက်ရှုစနစ်အရ EU GSP ရှိ စာရွက်စာတမ်း သက်သေအထောက်အထား (REX ကို အကောင်အထည် ဖော်ပြုပါက တစ်ဖြည့်းဖြည့်းဖျက်သိမ်းသွားမည်)

ပို့ကုန်တင်ပို့သူမှတ်ပုံတင်စနစ် (REX စနစ်) ပေါ်ပေါက်သည်လာသည်အထိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးပင်သော ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ အမိကသက်သေအထောက်အထားသည် ပင်ရင်းနိုင်ငံသက်သေခံ

လက်မှတ် (CO) ပုံစံ (A) ဖြစ်သည်။ ဤပုံစံကို ၁၉၇၀ ပြည့်နိုင်တွင် UNCTAD ၏ ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ လုပ်ငန်းအဖွဲ့က GSP ဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် တူညီသည့် CO အဖြစ် လက်ခံအတည်ပြုခဲ့သည်။ အများအားဖြင့် ပုံစံ (A) ကို ထုတ်ပေးပြီး ကုန်ပစ္စည်းနှင့်အတူ တင်ပိုပေးရသည်။ ပုံစံ (A) သည် ကွဲမှာအနဲ့တွင် ကျင့်သုံးနေသည့် GSP များစွာတွင် တစ်ခုတည်းသော သဟကဗျာတွင်ဖြစ်သည့် ပုံစံတစ်ခုအဖြစ် တည်ရှိနေသည်။ ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ သက်သေအထောက်အထား၏ သက်တမ်းသည် ထုတ်ပေးသည့် နောက်မှ ၁၈ လဖြစ်ပြီး သက်တမ်း မတိုးနိုင်ပါ။ ခြင်းချက်အနေဖြင့် ငြင်းကို သက်တမ်းကုန်ဆုံးပြီးနောက် အချို့သော သတ်မှတ်ချက် များနှင့်အညီ EU ၏ အကောက်ခွန် တာဝန်ရှိသူများထံသို့ တင်ပြနိုင်သည်။

ကော်မရှင်လုပ်ပိုင်ခွင့်ခွဲလပေးမှုဆိုင်ရာစည်းမျဉ်း ၂၁၁၅/၂၄၄၇ ၏ အပိုဒ် ၇၄ (၃) သည် တင်ပိုလိုက်သည့် ကုန်ပစ္စည်းဆိုင်ကမ်းမှထွက်ခွာသွားပြီးနောက် တင်ပိုသည့်ပစ္စည်း အီးယူသို့ ငင်ရောက်ပြီးသည့်အခါ ပင်ရင်းနိုင်ငံ သက်သေခံလက်မှတ် ပုံစံ (A) လျောက်ထားရန်ဖွင့် ထုတ်ပေးရန်ကိစ္စကို အထူးအခြေအနေများအရခွင့်ပြုသည်။ အရည်အချင်းပြည့်ကသည့် အာကာပိုင်အဖွဲ့သည် ပုံစံ (A) ၏ အကွက် ၄ တွင် “နောက်ကြောင်းပြန် သက်ရောက်ရန် ထုတ်ပြန်သည်” ဟူ၍ သဘောထားမှတ်ချက်ကို ထည့်သွင်းနိုင်သည်။ ဤသို့တုံပြန်လုပ် ဆောင်ထုတ်ပြန်ပေးသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ EU အကောက်ခွန်အတွင်းသို့ ငင်ရောက်လာပြီးဖြစ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများသည် အထူးအခွင့်အရေးကို ရရှိခဲ့စားနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟူသော ဥရောပအကောက်ခွန်ဥပဒေက ပေးအပ်သည့် အချက်အရဖြစ်သည်။

မူရင်း ပုံစံ (A) သည် ပျောက်ဆုံးခြင်း၊ နီးယူခံခြင်း သို့မဟုတ် ပျက်စီးခြင်းနှင့် ကြံတွေ့ရလျှင် ပုံစံ (A) မိတ္တာ။ ကို ထုတ်ပေးနိုင်သည်။ တင်ပိုသူထံမှ စာဖြင့်ရေးသားလျောက်ထားလာပါက စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနက ပုံစံ (A) အသစ်ကို ထုတ်ပေးမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့သော ဖြစ်ရပ်တွင် အကွက် (၄) ၌ ဤ ပျောက်ဆုံးသွားသည့် မူရင်းပုံစံ (A) ၏ အမှတ်စဉ် ပါဝင်ရမည်ဖြစ်ပြီး “မိတ္တာ” ဟူသော စာသားလည်း ပါဝင်ရမည်။ ပမာဏသေးဝယ်သော ကုန်ပိုလွှာများအတွက် ကုန်ပိုလွှာပေါ်၍ ပင်ရင်းထုတ်ကုန်ကြေညာချက်ကို ခွင့်ပြုသည်။ (ယူရှိ ၆၀၀၀ အောက်တန်ဖိုးရှိ တင်ပိုကုန်များအတွက်) အရွယ်အစားသေးဝယ်သော သီးသန်အထုတ်များ (ယူရှိ ၅၀၀၀ အောက်နည်းသော) နှင့် ခရီးသည်များ၏ ခရီးဆောင်အိတ်များအတွက် (ယူရှိ ၁၂၀၀ အောက်နည်းသော) သက်သေပြုချက်မလိုအပ်ချေ။

မှတ်ရန်။	အချိန်နောက်ကျသော ဦးစားပေးအကောက်ခွန်ကောက်ခံမှုအား တောင်းဆိုရန် စတင်ခြင်းသည် EU သွေးကုန်တင်သွင်းသူများ သို့မဟုတ် ကုန်သည်များအပေါ် အမြှို့ပြုအားထားရသည်။ မြန်မာပိုကုန်တင်ပိုသူများ အနေဖြင့် ပုံစံ (A) ကို နောက်ကြောင်းပြန်ထုတ်ပေးစွဲ အလိုအလျောက် မလျောက်ထားသင့်ချေ။ သို့သော ယင်းသို့ ဖြစ်တန်စွမ်းရှိသည် EU ဖောက်သည် သို့မဟုတ် အကောက်ခွန် ကိုယ်စားလှယ်အား ထင်ရှားစွာ အကြံပြနိုင်ပေးသည်။
-----------------	---

၄၂။ ၂၀၁၇/၂၀၁၈ မှစ၍ ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ စည်းလျဉ်းအစီအစဉ်များ- ပိုကုန်တင်ပို့သူမှတ်ပုံတင်စနစ် (REX) - ပင်ရင်းပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်ပုံစံဖြင့် ကိုယ်တိုင်ကုသက်သေခံလက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်း

၂၀၁၇ ခုနှစ်မှစတင်ကာ GSP အရ သွင်းကုန်များအတွက် ပင်ရင်းပင်ရင်းထုတ်ကုန်ကြေညာချက်ဆိုင်ရာစနစ်သစ် တစ်ခြေစံသည့် ပိုကုန်တင်ပို့သူမှတ်ပုံတင်စနစ် (REX) ကို EU မှ စတင်အကောင်အထည်ဖော်ရှိခဲ့ရှိရာ ငါးအားသက်ဆိုင်ရာ GSP အကျိုးခံစားသည့် နိုင်ငံများတွင် တစ်ဖြည့်းဖြည့်းကျင့်သုံးသွားမည့်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အစီအစဉ်သစ်နှင့်ပတ်သက်သည့် အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ဘဏ္ဍာရေးတွေ့ရှိနိုင် သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဆိုပါစနစ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကို ၀၁/၂၀၁၈ တွင် စတင်နိုင်မည်ဟု ယူဆထား သည်။ ထူးထူးဗြားဗြားဆိုရလျှင် အာရုတိက်ရှိနိုင်ငံများအနက် အီနိုယ်၊ လာအို၊ နီပေါ်နှင့် ပါကစွာတန်နိုင်ငံတို့ သည် ၂၀၁၇ ခုနှစ် အစောင့်း ကာလကတည်းက REX စနစ်ကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်နှင့်သည့် နိုင်ငံ များဖြစ်ကြသည်။ EU အနေဖြင့် ယင်းကဲ့သို့စနစ်မျိုးကို ငါး၏ RTAs များတွင်လည်း တစ်ဖြည့်းဖြည့်း အကောင်အထည်ဖော်သွားရန် စီစဉ်လျက်ရှိသည်။ ဥပမာ ယင်းကဲ့သို့စနစ်မျိုးတစ်ခုကို ကြိုတင်တွေးဆပြီး မကြာသေးမြိုက်ပင် ကရန်ဒါနိုင်ငံနှင့် RTA လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။

REX စနစ်သည် စီးပွားရေးလည်ပတ်ဆောင်ရွက်သူများက ပင်ရင်းပင်ရင်းထုတ်ကုန်ဆိုင်ရာဖော်ပြချက်ခေါ် အရာ များကို ငါးတို့ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိုယ်တိုင်သက်သေခံလက်မှတ်ထုတ်ပေးသည့်မှ တစ်ခုအပေါ် အကြခံထားခြင်းဖြစ်သည်။ ပင်ရင်းပင်ရင်းထုတ်ကုန်ဆိုင်ရာဖော်ပြချက်ကို ရေးသွင်းဆောင်ရွက်ဖို့ အခွင့်ရရှိရန် စီးပွားရေးလည်ပတ်ဆောင်ရွက်သူတစ်ဦးက လျှောက်လွှာပုံစံတစ်ခုတင်ပြပြီးနောက် ငါး၏ အရည် အချင်းရှိသော အာကာပိုင်အဖွဲ့အစည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန) က အချက်အလက်အလုအပေးတစ်ခု၏ မှတ်ပုံတင်ထားရမည့်ဖြစ်သည်။ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့် လျှောက်လွှာ ပုံစံကို ယခုလက်ခွဲစာအုပ်၏ နောက်ဆက်တွဲ ၁ တွင် တွေ့ရှိနိုင်သည်။ အဆိုပါ စီးပွားရေးလည်ပတ် ဆောင်ရွက်သူသည် “မှတ်ပုံတင်ပြီးပိုကုန်တင်ပို့သူတစ်ဦး” ဖြစ်လာမည်ဖြစ်သည်။

REX စနစ်ကို အစိုးရအာကာပိုင်များက ထုတ်ပေးသည့် ပင်ရင်းသက်သေခံလက်မှတ်များအပေါ်နှင့် စီးပွားရေးလည်ပတ်ဆောင်ရွက်သူများက အချို့သော အကြခံအနေများအရ ကုန်ကြေညာလွှာပေါ် အကြခံ သော လက်ရှိပင်ရင်းသက်သေခံလက်မှတ်ထုတ်ပေးသောစနစ်နေရာတွင် တစ်ဖြည့်းဖြည့်းတိုးတက်ကာ အပြည့်အဝ

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/rules-of-origin/general-aspects-preferential-origin/arrangements-list/generalised-system-preferences/the_register_exporter_system_en

အစားထိုးသွားမည်ဖြစ်သည်။ ငှါးအချက်သည် GSP အကျိုးခံစားသောနိုင်ငံများအကြား ဒေသဆိုင်ရာ ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုကို အသုံးချရနှင့် REX စနစ်ကို အသုံးပြုသည်ဟုလည်း ဆိုလိုသည်။

ပင်ရင်းသက်သေခံလက်မှတ်ထဲတံပေးသော လက်ရှုစနစ်မှ REX စနစ်သို့ ကွဲမှာလုံးဆိုင်ရာ အကူးအကြောင်း ကာလကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အန်နတီရီလ ၁ ရက်ကစတင်ကာ နောက်အကျခုံး သတ္တရန် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်လ ၃၀ ရက်နေ့ အထိသတ်မှတ်ထားသည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ မေလမှစတင်ကာ Union Customs Code (UCC) ကို အသုံးချရန်ပင်ရောက်လာသည့်အခါ ကော်မရှင်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာစည်းမျဉ်း (EU) အမှတ် ၂၀၁၅/၂၄၄၇ ("အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအက်ဥပဒေ" အတွက် UCC IA) တွင် REX စနစ်၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

REX စနစ်တွင် ပိုကုန်တင်ပို့သူများကို အီလက်ထရောန် အချက်အလက်အစုအဝေးတစ်ခု၌ မှတ်ပုံတင်ထားရန်လိုအပ်ပြီး အကျိုးခံစားသောနိုင်ငံရှိ အရည်အချင်းပြည့်စုသော အာကာပိုင်များက အဆိုပါ နိုင်ငံတွင် တည်ရှိသည့် တိကျသော မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ပိုကုန်တင်ပို့သူများဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဘက် တစ်ခုကို တည်ထောင်ထားရှိပြီး အချိန်နှင့်အမျှ အမြှုမှန်ကန်နေစေရန် ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲပေးရန် လိုအပ် သည်။ အရည်အချင်းပြည့်စုသော အာကာပိုင်များက မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားလာသည့် ပိုကုန်တင်ပို့သူများ အား မှတ်ပုံတင်နံပါတ် သတ်မှတ်ပေးရန်လိုအပ်သည်။ REX နံပါတ်ဆိုသည့်မှာ ထုတ်ပေးသည့် နိုင်ငံကိုရည်ညွှန်းသည့် အချက်အပါအဝင် ကိန်းကောန်းအကွာရာ ၃၅ လုံးပါဝင်သည့် ကိန်းစဉ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

ဤည်းလမ်းသည် "အတည်ပြုပိုကုန်တင်ပို့သူများ" ဟုသတ်မှတ်ထားသူများက ပင်ရင်းသက်သေခံလက်မှတ် တစ်ခုအစား ရှိရှင်းသော ကုန်ပို့စွာ့ကြော့ချက်တစ်ခု ထုတ်ပေးနိုင်သည်ဟုပါရှိသည့် ဦးစားပေးကုန်သွယ်ရေး သဘောတူညီချက်ဆိုင်ရာနယ်ပယ်တွင် ကျမ်းကျင်သည့် EU ကျမ်းကျင်သူ များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်သည်။ REX စနစ်တွင် ပိုကုန်တင်ပို့သူများသည် မှတ်ပုံတင်ပြီးသည်နှင့် တင်ပိုကုန်များ၏တန်ဖိုးကို ဂရပြုစရာမလိုပ်ပင်ရင်းရှိရှင်းသောပင်ရင်းထဲတိကုန်ဆိုင်ရာဖော်ပြချက်များကို ထုတ်ယူ နိုင်သည်။ အဆိုပါဖော်ပြချက်နှင့် ပတ်သက်သည့် ပုံစံကို ဤလက်ခွဲစာအုပ်၏ နောက်ဆက်တွဲ ခ တွင် တွေ့နိုင်သည်။

အသေးစိတ်အားဖြင့် မှတ်ပုံတင်သည့် အချက်အလက်များကို EU ထံသို့လည်းတင်ပြရန်နှင့် မည်သူမဆိုရှာဖွေကြည်ရှိနိုင်ရန်လိုပြီး၊ အောက်ပါ အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ရမည်။

- မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ပိုကုန်တင်ပို့သူ နေထိုင်ရာနေရာ၏ အမည်နှင့် လိပ်စာအပြည့်အစုံ။ ငါးတွင် နိုင်ငံသို့မဟုတ် နယ်မြေ၏ အမှတ်သကော် (အိုင်အက်စ်အို အယ်လုံး ၂ နိုင်ငံသကော်) ပါဝင်ရမည်။
- မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ပိုကုန်တင်ပို့သူအမှတ်

- ဤစနစ်အရ တင်ပို့ရန် ရည်ရွယ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများ (လျှောက်ထားသူက သင့်လျှော်သည်ဟု ယူဆသည့် သဟကတဖြစ်သည့်စနစ်၏ အခန်းများ သို့မဟုတ် ခေါင်းစဉ်များကို ရည်ညွှန်းသည့် စာရင်း)
- ပိုကုန်တင်ပို့သူ မှတ်ပုံတင်ထားသည့် သက်တမ်းကာလ
- ရှတ်သိမ်းရသည့်အကြောင်းပြချက် (မှတ်ပုံတင်ထားသည့် တင်ပို့သူ၏ ဖော်ပို့ရပ်ခံချက်/ အရည်အချင်း ပြည့်စုသည့် အာကာပိုင်များက ရှတ်သိမ်းခြင်း)။ ဤအချက်အလက်များကို အရည်အချင်းပြည့်စုသည့် အာကာပိုင်များကသာ ရရှိအသုံးပြနိုင်သည်။

အီးယူရှိ သွင်းကုန်တင်သွင်းသည့် ကုမ္ပဏီများသည်လည်း အကယ်၍ ငါးတို့အနေဖြင့် ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှ ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် အသုံးပြုသည့် သွင်းအားစုများကို တင်ပို့ခြင်း သို့မဟုတ် GSP အရ သွင်းကုန်များ သည် ဆွစ်ကဲလန် သို့မဟုတ် နောက် သို့ ပြန်လည်တင်ပို့ခြင်းဖြစ်ပါက REX အတွက် မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ် သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဝင်ရောက်လာသည့် ဂျာမနီအခြေထိုက် ကုမ္ပဏီတစ်ရှုံး ဥပမာတစ်ခုကို ဤနေရာ၏တွင် တွေ့ရှိနိုင်သည်။ မေန်မာနိုင်ငံအခြေထိုက်ကုမ္ပဏီများဝင်ရောက်လာခြင်းသည်လည်း အလားတူပုံစံမျိုးဖြစ်မည် ဖြစ်သည်။ အီးယူသည် အကျိုးခံစားရသည့် နိုင်ငံများတွင် ဤစနစ်ကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်ရမည့်ရက်အား ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်ကို သတ်မှတ်ထားသည်။ အကျိုးခံစားရသည့် နိုင်ငံများသည် အီးယူကော်မရှင် အား ဤစနစ်အကောင်အထည်မဖော်မီ ၃ လ ကြိုတင်၍ အကြောင်းကြားရမည် (အရည်အချင်းပြည့်စုသည့် အာကာပိုင်များကိုလည်း ဖော်ပြန်လိုအပ်သည်။)

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်မှ စတင်၍ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက် နောက်ဆုံးထားပြီး ကော်မရှင်သည် အကျိုးခံစားရသည့် နိုင်ငံများက တင်ပို့သူများအား မှတ်ပုံတင်သည့်စနစ် ကျင့်သုံးရန် ပြင်ဆင်ထားမှု အခြေအနေဖြင့် စစ်ဆေးမည်ဖြစ်သည်။ ကော်မရှင်သည် လိုအပ်သည့် ကိုက်ညီများကို အဆိုပြုပေးမည် ဖြစ်သည်။ ဤစနစ်ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည်မဟုတ်သည့် အကျိုးခံစားရသည့် နိုင်ငံများသည် အီးယူကော်မရှင်အား ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်မှ စတင်၍ အသိပေးအကြောင်းကြားရ မည်ဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးသတ်မှတ်ရက်ကို တိုးပေးရန် ဖော်ပို့ရပ်ခံနိုင်သည်။ အီးယူ၏ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းက ရက်တိုးပေးမှုကို ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်ထိ ခွင့်ပြုထားသည်။

တစ်ဖက်တွင် ဤစနစ်သည် အကောင်အထည်ဖော်ရသည့် အာကာပိုင်များအတွက် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ၁၅ ထုတ်ဝန်ပိုးဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပြီး အဗြားတစ်ဖက်တွင်မူ မှတ်ပုံတင်ပြီးသည့် တင်ပို့သူများအတွက် လွယ်ကူချေ မွေးမှုရှိလာမည်ဖြစ်သည်။ အရေးကြီးသည်မှာ ဤစနစ်ကျင့်သုံးလိုက်သည့်အတွက် သက်ဆိုင်ရာတင်ပို့သောနိုင်ငံမှ အာကာပိုင်များအနေဖြင့် ပင်ရင်းသက်သေခံလက်မှတ်များကို ထုတ်ပေးခြင်းမှာသက်သာမော်မည်ဖြစ် သည်။ သို့သော်

အကာကုပိုင်များအနေဖြင့် စုစုမဲ့စစ်ဆေးရမည့်ကိစ္စရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အထောက်အကူပေးရန် အီးယူအကာကုပိုင်များမှ ပန်ကြားတောင်းဆိုခြင်းမျိုးရှိလာနိုင်သည်။ ဥပမာ- မြန်မာပို့ကုန်တင်ပို့သူတစ်ဦးက ပြုလုပ်ထားသည့် ပင်ရင်းဒေသဖော်ပြချက်တစ်ခု၏ တိကျမှုအပေါ် အီးယူအကာကုပိုင်များက သံသယရှိသည့်အခါမျိုးဖြစ်သည်။ အရည်အချင်းပြည့်ဝသောအကာကုပိုင်များသည် ထုတ်ကုန်များ၏ ပင်ရင်းပင်ရင်းအကြေအနေကို သက်သေပြနိုင်ရန် ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့်စတင်ကာ ပို့ကုန်တင်ပို့သူများကို ပုံမှန်ထိန်းချုပ်ခြင်းမျိုးလည်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ အကောင်အထည်ဖော်သည်ဖြစ်စေ မဖော်သည်ဖြစ်စေ REX စနစ်သည် ကုန်ပို့လွှာများ သို့မဟုတ် အေားသော ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများပေါ်တွင် ပင်ရင်းထုတ်ကုန်ဆိုင်ရာအချက် အလက်များကို ထုတ်ဖော်ကြည်သည့် ယခင်နည်းလမ်းဟောင်းနေရာ၌ ၂၁၁၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်မှ စတင်ကာ အစားထိုးဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိသေးပါက ယခင်က ကုန်ပို့လွှာကြည်ရှုက်တွင်ရှိခဲ့သည့်အတိုင်း ပင်ရင်းထုတ်ကုန်ဖော်ပြချက်တွင် တူညီသည့်ကုန်တန်ဖိုး ကန့်သတ်ချက်ရှိမည်ဖြစ်သည်။ (ဆိုလိုသည်မှာ စီးပွားဖြစ်တင်ပို့ကုန်များအတွက် ယူရှိငွေ ၆၀၀၀)

၄၊ ၃။ ဥရောပရှိ GSP R0O အရ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

ဥရောပသမဂ္ဂ၊ ဆွဲတ်ကဗျာန်၊ နောက်ပိုင်းတွင် တူရကီနိုင်ငံတို့သည် အောက်ပါတို့ကို သဘောတူထားသည်-

- သက်ဆိုင်ရာ GSPs အတွက် တူညီသော ပင်ရင်းနိုင်ငံစည်းမျဉ်းများကို အသုံးချကန်နှင့်
- တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ အကောက်ခွန်ဌာနတစ်ခုစီက သတ်မှတ်ထားသည့် ပင်ရင်းသက်သောများကို အသိအမှတ်ပြုရန် (ပုံစံ A အား အစားထိုးခြင်းဟုခေါ်ဆိုနိုင်သည်)

အကျိုးဆက်အနေဖြင့် မြန်မာပို့ကုန်တင်ပို့သူများသည် အောက်ပါတိုးတက်မှုများမှ အကျိုးကျေးဇူး ရရှိနိုင်သည်-

- အီးယူတွင် ပင်ရင်းအကြေအနေအားအသိအမှတ်ပြုခြင်းသည် နောက်၊ ဆွဲတ်ကဗျာန်နှင့် တူရကီနိုင်ငံတို့ လည်းတရားဝင်တည်မြှုပ်သည်
- ယခင်ကဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အီးယူ နောက်၊ ဆွဲတ်ကဗျာန်နှင့် တူရကီနိုင်ငံတို့မှ ပစ္စည်းများဖြင့် တိုးတက် ကောင်းမွန်သော ပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုများပြနိုင်ဖွေ့ကြုံလှုပို့လာစေသည်။
- GSP အကျိုးခံစားသောထုတ်ကုန်များကို ဥရောပတိုက်တစ်ခွင့် ပို့မိုလွယ်ကူစွာကူးပြောင်း ဝင်ရောက်နိုင်စေသည် (ထုတ်ကုန်များသည် အကောက်ခွန်များ၏ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင်ရှိနေသမှုကာလပတ်လုံး) ဥပမာအားဖြင့် တင်ပို့ကုန်များကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်းသည် နောက်၊ ဂျာမန်နှင့် ဆွဲတ်ကဗျာန်နိုင်ငံတို့ရှိ ဖောက်သည်များအတွက် ဖြစ်နိုင်သည်။

ဤနိုင်ငံသုံးခုသည်လည်း REX စနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ ပို့ကုန်တင်ပို့သူများ အနေဖြင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်းအားဖြင့် အဆိုပါချေးကွက်များတွင် ပင်ရင်းအကြေအနေကို သက်သေပြနိုင်ကာ ယင်းနောက် ပင်ရင်းထုတ်ကုန်ကြည်ရှုက်များကို ပြုလုပ်နိုင်သည့် အစိုးပို့ယ်ကိုဆိုလိုသည်။ အလားတူ မြန်မာနိုင်ငံသုံးတင်ပို့သည့်

သွင်းအားစုများကို အဆိုပါရေးကွက်သုံးခုသို့ တင်ပို့သူများ အနေဖြင့်လည်း အဆိုပါသွင်းအားစုများကို နောက်ဆုံးသုံးထုတ်ကုန်များအဖြစ်တည်ဆောက်ပြီး ဥရောပသို့ ပြန်လည်တင်ပို့မည်(နှစ်နိုင်ငံ သို့မဟုတ် diagonal ပေါင်းစုခြင်း) ဆိုပါက REX စနစ်ကို အသုံးပြုပြီး ပင်ရင်းထုတ်ကုန်အခြေအနေကို ထုတ်ဖော်သွင့်သည်။ နောက်လည် ဆွဲတို့စွဲတို့၏ REX နှင့်ပတ်သက်သည့် နောက်ထပ်သတင်းအချက်အလက်များကို ဖွံ့ဖြိုးပို့တွင် ရရှိနိုင်သည်။

နောက် ဆွဲတို့စွဲတို့နှင့် တူရကိန်းပို့သည် စံ.ဖြီးဆဲတိုင်းပြည်များအတွက် တူညီသော အထူးအကောက်ခွန် နှင့်သားများ ကျင့်သုံးသွားရန် မလိုအပ်ဟူသည့်အချက်ကို မှတ်သားထားရမည်။ သို့သော် လက်ရှိတွင် အဆိုပါရေးကွက်သုံးခုသည် LCDs များအတွက် ကုန်စည်းအားငါးမဟုတ်လျှင်တောင် ကုန်စည်းအားစုရှိ အကောက်ခွန်လွှာတိုင်ရောက်ခွင့်ပြုထားသည်။

၅။ GSP အကျိုးခံစားသည့်နိုင်ငံများနှင့် အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများ

၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် GSP အကျိုးခံစားသည့်နိုင်ငံအရေအတွက်မှ ၁၇၆ နိုင်ငံမှ ၉၂ နိုင်ငံသို့ ကျဆင်းသွားခဲ့ပြီး အချို့နိုင်ငံများမှ စံ.ဖြီးမှုနိုင်ကျသည့်အခြေအနေမှ လွန်မြောက်လာခဲ့သည့်အတွက် အဆိုပါအရေအတွက် သည် မကြာသေးမြိုက်နှင့်များအတွင်း ထပ်မံကျဆင်းနေမည်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိ GSP သည် ငင်းတို့ကို အလိုအပ်ဆုံးဖြစ်သည့် နိုင်ငံများအတွက် သီးသန်အခွင့်အရေးများပေးဖို့ အဓိကထားပါသည်။ အကျိုးခံစားခွင့်ဆက်လက်မှုရရှိသည့် နိုင်ငံများမှာ အီးယူရေးကွက်သို့ ဝင်ရောက်နိုင်ရန် အဗြားသောအထူးအခွင့်အရေး ပေးသည့်စနစ်များအောက်ပါဝင် သည့်နိုင်ငံများ သို့မဟုတ် ကူမှု့သာက်က သတ်မှတ်ထားသည့် ဝင်ငွေမြင့် သို့မဟုတ် ဝင်ငွေအလယ်အလတ် အထက်ရှိသည့် နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည်။

အစီအစဉ်အား နောက်ဆုံးပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုက်သည့်အချိန်မှစတင်၍ နိုင်ငံအားအပြား အစီအစဉ်မှ ထွက်ခဲ့ကာ အကျိုးခံစားသည့်နိုင်ငံများအဖြစ် ဆက်လက်ရှိမနေတော့သော်လည်း အဆိုပါနိုင်ငံများသည် အရည်အချင်း ပြည့်မြှုပ်ဖြစ်သည်။ အမို့ယူယူမှု အဆိုပါနိုင်ငံများ၏ ဝင်ငွေအခြေအနေပျက်စီးပွဲယွင်းခြင်း သို့မဟုတ် ဦးစားပေးရေးကွက်အစီအစဉ်များ ရုတ်သိမ်းခံရခြင်းတို့ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည့် နိုင်ငံစာရင်းသို့ တစ်ဖန် ပြန်လည်ဝင်ရောက်နိုင်သည်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

၇၂

<https://www.ezv.admin.ch/ezv/en/home/information-companies/exemptions-reliefs--preferential-tariffs-and-export-contributio/exportation-from-switzerland/free-trade--preferential-origin/REX.html> for Switzerland and <http://www.toll.no/en/corporate/import/free-trade/gsp---generalized-system-of-preference/the-registered-exporter-system-the-rex-system-/> for Norway.

^၁WTO၏ GSP အစီအစဉ်ဆိုင်ရာအချက်အလက်အစုအစဉ်အေးကို

အောက်ပါလိပ်စာတွင်ကြည့်ရှုရန် <http://ptadb.wto.org/ptaTradeInfo.aspx>

နိုင်ငံများသည် အကယ်၍ သုံးနှစ်ဆက်တိုက် ကူမှားဘက်(ရှိဒေသည့်နိုင်ငံ)ကသတ်မှတ်ထားသည် ဝင်ငွေအလယ် အလတ် အထက်အဆင့် သို့မဟုတ် ဝင်ငွေမြင့်သောနိုင်ငံအဆင့်သို့ရောက်ရှိခဲ့သည်ဆိုပါက ဖွံ့ဖြိုးမှုနိမ့်ကျသော နိုင်ငံဘက်မှ လွှတ်ပြောက်နိုင်သည်။ အဆိုပါအခြေအနေကို နှစ်စဉ်လေ့လာသုံးသပ်သွားမည်ဖြစ်သည်။ တစ်ခုနှင့်တည်းမှာပင် အခြားသော အီးယူရေးကွက်သို့ ဦးတားပေးပင်ရောက်ခွင့်ရရှိထားနှင့်ပြီးဖြစ်သည့် နိုင်ငံများသည် GSP ကို ဆက်လက်လျှောက်ထားနိုင်ခွင့်မရှိရော့ချေ။ သို့သော EBA မှ အောင်မြင်မှုရရှိသွားခြင်းကို တိုင်းပြည်တစ်ခုသည် LDC အခြေအနေမှ အောင်မြင်မှုရရှိသွားလျှင်သာ တွေ့ရှိနိုင်သည်။ အချို့သော LDCs များသည် ဝင်ငွေအလယ်အလတ်အောက်နိမ့်သော သို့မဟုတ် ဝင်ငွေအလယ်အလတ်အထက် အဆင့်ရှိနိုင်ငံများပင်ဖြစ်ကြသော်လည်း UN မှ LDCs များအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသမျှကာလပတ်လုံး EBA အတွက် အရည်အချင်းပြည့်မှုရှိနေဆဲဖြစ်သည်ကို မှတ်သားရမည်ဖြစ်သည်။ (ဥပမာ-အင်ဂါလာ သို့မဟုတ် တုဘလုန်ငံ)

ထုတ်ကုန်နှင့်နိုင်ငံနှင့်မျိုးစလုံး အောင်မြင်မှုရရှိခြင်းဆိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ပြိုင်ဖက်နိုင်ငံအနည်းငယ်က သာ GSP ခံစားခွင့်ရှိသည်ကို ဆိုလိုသည်။ ဥပမာ ထိုင်းနိုင်ငံသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်နေ့မှ စတင်ကာ GSP အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည့် နိုင်ငံတစ်ခုမဟုတ်တော့ရော့။ အထည်အလိပ်၊ အသားဝါးပြင်ဆင် ထုတ်ကုန်များနှင့် ပြုပြင်ထားသေားသောက်ကုန်များကဲသို့ ထုတ်ကုန်များအတွက် ထိုင်းထုတ်လုပ်သူများသည် ငြင်းတို့၏ထုတ်ကုန်များကို အီးယူသို့တင်သွင်းမည်ဆိုပါက အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအချင်းချင်းတူအခွင့်အရေးပေးစနစ် (MFN) နှင့် အပြည့်အဝနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည့် အဓိကျိုးဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် လာမည့်နှစ်များအတွင်း LDC အခြေအနေမှ အောင်မြင်လွှတ်ပြောက်နိုင်ဖွှုစုရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အောင်မြင်နိုင်မည့် စံသတ်မှတ်ချက်သုံးချက်အနက်နှစ်ခုဗောက် ပြည့်မှုထားပြီးဖြစ်ကာ သတင်းများအရ အောင်မြင်လွှတ်ပြောက်နိုင်မှုသည် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်များအရောက်တွင် ဖြစ်နိုင်ဖွှုစုရှိသည်ဟု ယူဆရသည်။ ယင်းသို့ အောင်မြင်ပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံသည် အကူးအပြောင်းကာလသုံးနှစ်တာအတွက် EBA အကျိုးခံစားခွင့်ရှိနောက် မည်ဖြစ်သည်။ ယင်းကာလလွှန်ပြောက်ပါက မြန်မာနိုင်ငံသည် အထည်အလိပ်ကဏ္ဍအပါအဝင် LDCs များအတွက် ပေးအပ်သည့် EBA အစီအစဉ်ထက် သိသိသာသာ အခွင့်အရေးရရှိမှုနည်းပါးသော ပုံမှန် GSP အခွင့်အရေးကို ရရှုဖွှုစုရှိသည်။ သို့သော မြန်မာနိုင်ငံသည် အလတ်အထည်ကဏ္ဍအပါအဝင် ပိုကုန်အများစုအတွက် အကောက်ခွန်ကင်းလွှတ်ခွင့်ပေးအပ်ထားသည့် GSP+ အစီအစဉ်သို့ ဝင်ရောက်ရန် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ သို့သော EBA နှင့်နိုင်းယဉ်လျှင် ပင်ရင်းအောင် စည်းမျဉ်းများသည် လက်ရှိတွင် GSP နှင့် GSP+ အစီအစဉ်များတွင် ပိုမိုတင်းကြပ်မှုရှိပါသည်။ EBA မှ အောင်မြင်မှုရရှိခြင်းသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ်အကုန်တွင် လက်ရှိ GSP စနစ်ကုန်ဆုံးသွားပြီးနောက်မှသာလျှင် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိလာရန် သေချာသလောက်ဖြစ်သည်။ GSP+ ကဲ့သို့

အခြားသောစနစ်များသည် ယနေ့ကျင့်သုံးလျက်ရှိသည့် စနစ်များနှင့် ကွာခြားဖွယ်ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အခြား အခွင့်အရေးတစ်ခုမှာ ဒေါ်လီးလီးမှုနှင့် RTA လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အီးယူအနေဖြင့် သဲတ္ထရာန် ၂၀၂၃ ခုနှစ်အကုန်အထိ တရားလင်သတ်မှတ်ထားသော လက်ရှိအစီအစဉ် ကုန်ဆုံးသွားပြီးနောက် GSP စနစ်ကို နောက်ထပ်အပြောင်းအလဲများ ကျင့်သုံးလုပ်ဆောင်သွားဖွယ်ရှိသည်။ သို့သော EBA စနစ်တွင်မူ ကြီးကြီးမားမားအပြောင်းအလဲရှိမည်မဟုတ်ဟု ယူဆရနိုင်သည်။ ဖစ်နိုင်သည့် ပြောင်းလဲမှုများသည် GSP နှင့် GSP+ တို့၏ ထုတ်ကုန်လွှမ်းခြားမှု၊ ပင်ရင်းဒေသစည်းမျဉ်း၊ GSP+ သို့ပင်ရောက်နိုင်မည့် သို့မဟုတ် ဆက်လက်ရှိနေမည့် အကြောင်းအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည်။ သို့သော ၂၀၁၇ ခုနှစ်-နှစ်လယ်ပိုင်းအထိ ယင်းကဲ့သို့အပြောင်းအလဲမျိုးပြုလုပ်သွားမည့် ညွှန်ပြချက်မျိုးမရှိသေးပေါ်။

နောက်ဆက်တွဲ (က)

EU GSP/ RoO နှင့်ပတ်သက်၍ နောက်ထပ်သိရှိလိုသည့် သတ်းအချက်အလက်များအတွက်ရင်းမြစ်များ

DG TRADE's ၏ ပိုကုန်ဆိုင်ရာအကုအညီပေးရေးဌာန

<http://exporthelp.europa.eu/thdapp/index.htm>

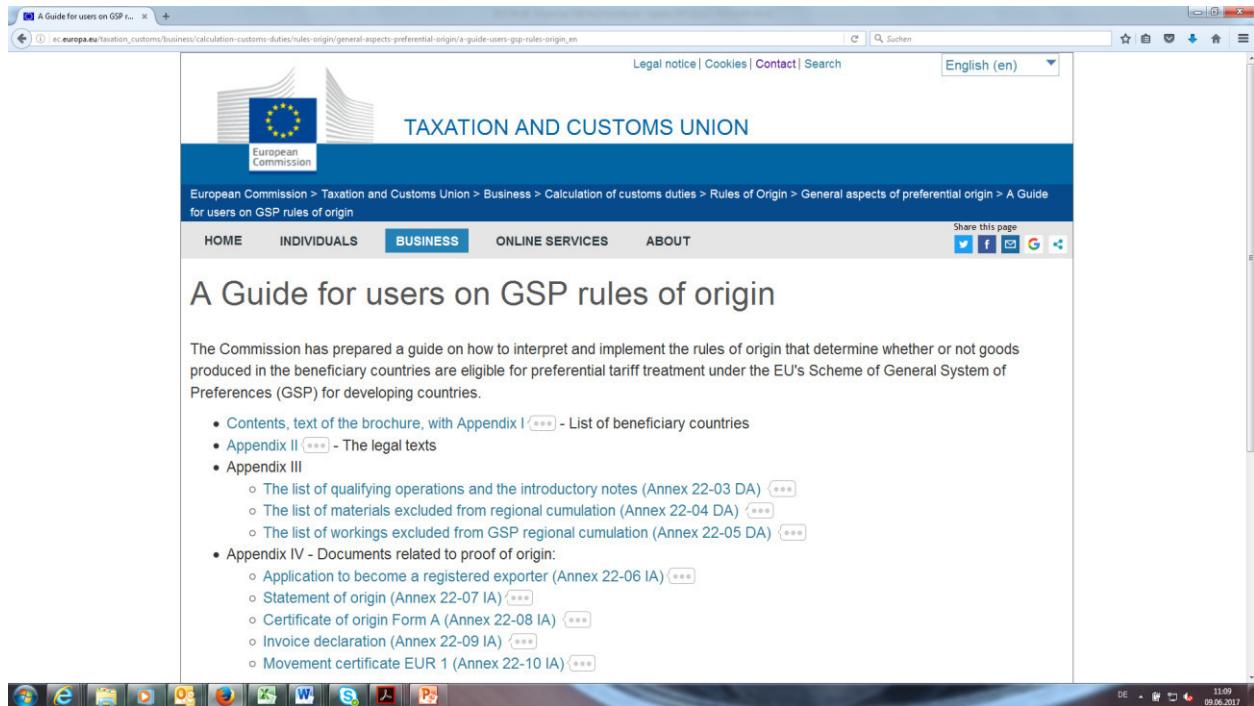
ဤကိုသိဆိုက်တွင် EU GSP အစီအစဉ်၊ အီးယူ၏ ပင်ရင်းနိုင်ငံစည်းမျဉ်းများ၊ ပင်ရင်းထုတ်ကုန်သက်သေပြချက်နှင့် GSP အကောက်ခွန်နှင့်သားများနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်အားလုံးကို ဖော်ပြထား သည်။ ဝက်ဘ်ဆိုက်တွင် GSP ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်သာမက အီးယူ၏ သွင်းကုန်ဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ၊ အကောက်ခွန်နှင့်သားများ၊ ကိန်းဂဏ်းအချက်အလက်များနှင့် ရွေးကွဲပြုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။

အီးယူ၏ ပင်ရင်းနိုင်ငံစည်းမျဉ်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စွာ ရှင်းလင်းပြနိုင်ရန် DG TRADE သည် ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုချင်း သို့မဟုတ် ကုန်သွယ်မှုသဘောတူညီချက် တစ်ခုချင်းအတွက် အချက်အလက်စာလွှာ များကိုလည်း ထုတ်ပြန်ထားသည်။ ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် EU RoO ကို ရှင်းလင်းပြထားသည့် အချက်အလက်စာလွှာနှစ်များကို အောက်ပါလိပ်စာတွင် ရယူနိုင်သည်။

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/may/tradoc_151173.pdf

အခွန်ကောက်ခံခြင်းနှင့် အကောက်ခွဲနှင့်ရာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံး (DG TAXUD, European Commission) (on RoO) တက်သိဆိုက်၏ အဖွင့်စာမျက်နှာတွင်ဖော်ပြထားသော သတင်းအချက်အလက် များ

http://ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/rules-origin/general-aspects-preferential-origin/a-guide-users-gsp-rules-origin_en

ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံး၊ ဥက္ကာပကော်မရှင် ဝက်ဘ်ဆိုက်၏ အဖွင့်စာမျက်နှာတွင် (EU GSP အစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍) ဖော်ပြထားသည့် သတင်းအချက်အလက်

http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/development/generalised-scheme-of-preferences/index_en.htm

The screenshot shows the official EU website for the Generalised Scheme of Preferences (GSP). The header features the European Commission logo and the word 'TRADE'. The main content area is titled 'Generalised Scheme of Preferences (GSP)' and provides information about the scheme's purpose, changes in 2014, and the publication of a report in 2016. It also highlights the 'Interim evaluation of the EU Regulation No 978/2012 on a scheme of generalised tariff preferences (GSP Regulation)'. Below this, there is a section titled 'Generalised Scheme of Preferences in a nutshell' with links to 'Evaluation Roadmap', 'Consultation Strategy', and 'Ongoing GSP mid-term evaluation'. On the right side, there is a sidebar with social media links (Twitter, Facebook, LinkedIn), a search bar, news updates (e.g., 'EU grants Sri Lanka improved access to its market as incentive for reform'), related links, and a link to the TARIC website.

အပိုးအစားသတ်မှတ်ခြင်းအတွက် ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် အကျိုးပင်သည့် အစွန် ဆိုင်ရာအထူးအခွင့်အရေးများအား စစ်ဆေးခြင်းကို အောက်ပါဝက်ဘ်ဆိုက်လိုင်စာတွင် ရရှိနိုင်သည်။

အွန်လိုင်းဖြင့် TARIC ကို တိုင်ပင်ထွေးနွေးခြင်း

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en

The screenshot shows the TARIC Consultation web interface. At the top, there's a header with the European Commission logo and the text "TAXATION AND CUSTOMS UNION". Below the header, a breadcrumb navigation shows "European Commission > Taxation and Customs Union > Databases > TARIC > Measure". On the right side of the header, there are links for "Legal Notice", "Contact", "Search", and "English (en)". Below the header, a search bar has "Goods code [Browse]" and "Country of origin/destination" set to "Myanmar - MM". A "Retrieve Measures" button is visible. A note at the bottom says "The current reference date for the query is 09-06-2017 [change]". The main content area displays a table of search results.

နောက်ဆက်တဲ့ (၁)

မှတ်ပုံတစ်ပြီး ပိုက္ခန်တင်ပို့သူတစ်ညီးဖြစ်လာရန် လျော်ာက်ထားခြင်း

လျော်ာက်လွှာပုံစံကို GSP အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသည့်နိုင်ငံများရှိ ပိုက္ခန်တင်ပို့သူများအတွက် ကြိုတင်လျော်ာက်ထားရမည့်ကိုသိတေသနမျက်နှာပေါ်တွင် အခွန်လိုင်းဖြည့်သွင်းနိုင်သည်။

<https://customs.ec.europa.eu/rex-pa-ui/>

စာရွက်စာတမ်းကို မှတ်သား၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ယူကာ စီးပွားရေးနှင့်ကုံးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြရမည်။

လျော်ာက်လွှာပုံစံဖြည့်သွင်းနည်းလမ်းညွှန် -

I။ တင်ပို့သူ၏အမည်၊ လိပ်စာအပြည့်အစုံ၊ နိုင်ငံ၊ EORI သို့မဟုတ် (TIN (2)) ပိုက္ခန်တင်ပို့သူအမည်၊ အမိမိအမှတ်၊ လမ်းအမည်၊ စာတိုက်လေဆွာအမှတ်၊ မြို့တော်အမည်နှင့်ကုံးသွယ်သွှဲစွဲစစ်ရေးသိုက်ယော်နံပါတ်(TIN) (TIN ကို MoC)   မသတ်မံတ်ပေးပါမည်။သာတ်မီးစာပေးသွေးစာတို့အပေါ်သို့မဟုတ်။   II။ တယ်လိုနှုန်းနံပါတ်၊ ဖက်စိနံပါတ် ဖြစ်နိုင်လျှင် အီးမေးလိပ်စာတို့အပါအဝင် ဆက်သွယ်ရမည့် အချက်အလက် တယ်လိုဖုန်းနံပါတ်၊ ဖက်စိနံပါတ်နှင့် (ဖြစ်နိုင်လျှင်) အီးမေးလိပ်စာတို့အပါအဝင် ဆက်သွယ်ရ မည့်သူ၏ ပုံစံလိုင်ရာသတ်းအချက်အလက်များ   III။ အမိဘလုပ်ငန်းက ထုတ်လုပ်ရေး သို့မဟုတ် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုဆိုသည်ကို ဖော်ပြရန် အချက်တစ်ခုတို့မဟုတ် နှစ်ခုစတုံးဖြစ်နိုင်သည်။

၄။	<p>Harmonised စနစ်၏ ထိပ်ဆုံးနံပါတ်များ(သို့မဟုတ် Harmonised စနစ်၏ ထိပ်ဆုံးနံပါတ်နှစ်ဆယ်ကော်အတွင်းကျရောက် သည့် ကုန်စည်များရှိရာအခန်းများ) ၏ ညွှန်ပြသောစာရင်းအပါအဝင် အထူးအကောက်ခွန် ကင်းလွှာတွင့်အတွက် အရည်အခင်း ပြည့်မှုသည့် ကုန်စည်များ၏ ဖော်ပြချက် ရှုံး HS နံပါတ်များ ရှိရှိသွင်းပါ။ ဥပမာ- ၆၂၀ (အမျိုးသားသို့မဟုတ် ကလေးဝတ်အလျှောက်အကျိုးရှုံးများ....) ဖော်ပြထားသောစာရင်းဖြစ်သည်။ အကျယ်၍ အဆိုပါစာရင်းတွင် မပါဝင်သည့် ထုတ်ကုန်တစ်ခုအတွက် ပင်ရင်းအသေး ဆိုင်ရေဖော်ပြချက်တစ်ခုအား ပြည့်သွင်းဆောင်ရွက်ထားမည်ဆိုပါက ထိအရာသည် ပင်ရင်းအသေးဆိုင်ရာဖော်ပြချက်အား ပြင်းပေါ်နိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ စတင်ရန် အကြောင်းပြုချက်တစ်ရပ်ဖြစ် ကောင်းပြစ်နိုင်သည်။</p>
၅။	<p>ပိုကုန်တင်ပိုသူတစ်ဦးတာဝန်ယူရမည့်အချက်များ</p> <p>အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်သည့်အတွက်-</p> <ul style="list-style-type: none"> - အထက်ဖော်ပြပါအသေးစိတ်အချက်အလက်များသည်မှန်ကန်ကြောင်းကြောာပါသည်။ - ယခင်က မှတ်ပုံတင်ခြင်းအားရုပ်သိမ်းပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်းမရှိဟု သက်သေပြုပါသည်။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် ယင်းကဲ့သို့ ရုပ်သိမ်းပယ်ဖျက်သည့်အထိဖြစ်စေသည့် အခြေအနေကို ပြင်ဆင်ကုစားပြီးကြောင်းသက်သေပြုပါသည်။ - အထူးအကောက်ခွန်ကင်းလွှာတွင့်အတွက် အရည်အခင်းပြည့်မှုသောကုန်စည်များအတွက်သာ ပင်ရင်းအသေးဆိုင်ရာဖော်ပြချက်များကို ဖြည့်သွင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပြီး အထူးအကောက်ခွန်ကင်းလွှာတွင့်အားအစဉ်တွင်ပါဝင်သော ကုန်စည်များအတွက် သီးသန်ဖော်ပြထားသည့် ပင်ရင်းအသေးစိတ်များနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိပါသည်ဟု တာဝန်ယူပါသည်။ - အထူးအကောက်ခွန်ကင်းလွှာတွင့်ခွင့်ရသော ကုန်စည်များအား ထုတ်လုပ်/ရောင်းချက်အတွက် သင့်လျှော်သော ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းကယ်ယူဆိုင်ရာ စာရင်းအယားမှတ်တမ်းမှတ်ရာများကို ထိမ်းသိမ်းရန်နှင့် ငြင်းတို့အား ပင်ရင်းအသေးဆိုင်ရာဖော်ပြချက်အား ဖြည့်စွက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ပြုကွဲပို့နှစ်၏အဆုံးမှတ်၏အနည်းဆုံး ၃ နှစ်အထိ ထိန်းသိမ်းထားရန်တာဝန်ယူပါသည်။
	<ul style="list-style-type: none"> - ပိုကုန်တင်ပိုသူမှတ်ပုံတင်အာမှတ်ရရှိသည့်အပါ ငြင်း၏မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ တွင် အပြောင်းအလဲတစ်ခုခုရရှိပါက သက်ဆိုင်ရာအကာကွယ်အဖွဲ့အစည်းထံ ချက်ချင်းအသိပေး ပါမည်ဟု တာဝန်ယူပါသည်။ - သက်ဆိုင်ရာအကာကွယ်အဖွဲ့အစည်းနှင့် ဖူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်ဟု တာဝန်ယူပါသည်။ - ပင်ရင်းအသေးဆိုင်ရာဖော်ပြချက်များတိုကုမ္ပဏီကန်မှုအပေါ် မည်သည့်စစ်ဆေးမှုမဆိုပြုလုပ်ခြင်းကို လက်ခံရန် တာဝန်ယူပါသည်။ စာရင်းအယားမှတ်တမ်းမှတ်ကို အတည်ပြုစစ်ဆေးခြင်း၊ စက်ရုံးနေရာများသို့ ဥရောပကော်မရှင် သို့မဟုတ် အဖွဲ့ဂင်နိုင်ငံများမှ အာကာယ်အဖွဲ့အစည်းများလာရောက်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် နောက်ဆုံးမှတ်တမ်းမှတ်အဖွဲ့အစည်းများလာရောက်စစ်ဆေးခြင်းကို လက်ခံရန်တာဝန်ယူရမည်။ (အခွင့်အရေးခံစားခွင့်ရှိသွင့်နိုင်ငံများရှိ ပိုကုန်တင်ပိုသူများနှင့်သာသက်ဆိုင်သည်။) - အထူးအကောက်ခွန်ကင်းလွှာတွင့်အားအစဉ်နှင့်အကျိုးပေါ်သော မည်သည့်ကုန်စည်ကိုမဆို တင်ပိုခြင်း အတွက် အခြေအနေများနှင့် ဆက်လက်ကိုက်ညီခြင်းမရှိတော့ပါက စနစ်အတွင်းမှ ငြင်းအယားဖယ်ရှားရန် တောင်းဆိုဖို့ တာဝန်ယူရမည်။ <p>လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းဖြင့် ပိုကုန်တင်ပိုသူသည် အထက်ဖော်ပြပါအချက်များအားလုံးကို သဘောတူညီရာရောက်သည်။ (ဖြစ်မနေလုပ်ဆောင်ရန်)</p>

နေရာ၊ ရက်စွဲ၊ သဘောတူညီချက်တွင်ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးသူ၏လက်မှတ်၊ အမည်နှင့် ရာထူး

- ၆။ ပိုက္ခန်တင်ပို့သူ၏အချက်အလက်များကို အများပြည်သူဆိုင်ရာ ဝက်သိဆိုက်တွင် ဖော်ပြခြင်းကို ယင်းမတိုင်စီအထူးသဖြင့် သဘောတူညီရမည်။

ယခုထိပ်နှင့်ကြညာချက်တွင် ဖော်ပြထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို အများပြည်သူဆိုင်ရာ ဝက်သိဆိုက်မှတ်စီအထူးသဖြင့် အများပြည်သူထံဖော်ပြသွားမည်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသူအား အသိပေးထားပါသည်။ လက်မှတ်ရေးထိုးသူသည် အဆိုပါသောင်းအချက်အလက်များကို အများပြည်သူဆိုင်ရာ ဝက်သိဆိုက်မှတ်စီအထူးသဖြင့် ဖော်ပြသွားမည်ကိုလက်ခံပါသည်။ လက်မှတ်ရေးထိုးသူသည် မှတ်ပုံတင်ခြင်းအတွက် တာဝန်ယူထားသည့် သက်ဆိုင်ရာအကောင်အဖွဲ့အစည်းထံ တောင်းဆိုချက်ပေါ်ခြင်းဖြင့် အဆိုပါသောင်းအချက်အလက်များကို အများပြည်သူဆိုင်ရာ ဝက်သိဆိုက်မှတ်စီအထူးသဖြင့် ဖော်ပြသွားမည်ကို သဘောတူဘို့မှုအား ဖယ်ရှားနိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။
လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းဖြင့် ပိုက္ခန်တင်ပို့သူသည် ငါးရောသွေးထားသောအချက်အလက်များအားလုံးကို အများပြည်သူဆိုင်ရာ ဝက်သိဆိုက်တွင် ဖော်ပြခြင်းကို သဘောတူညီရောက်သည်။ (မဖြစ်မနေလုပ်ဆောင်ရန်မလို)
အကယ်၍သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းမပြုပါက အမည်မသိအချက်အလက်တစ်ချို့ကိုသာလျှင် ဝက်သိဆိုက်တွင် ဖော်ပြမည်။ (သတင်းအချက်အလက်များကို အောက်တွင်ကြည့်ပါ (အစိုး ၄)

- ၇။ သက်ဆိုင်ရာအကောင်အဖွဲ့အစည်းမှ ရုံးလုပ်ငန်းအတွက်အသုံးပြုရန်နေရာဖြစ်သည်။

အပိုင်း ၇ သည်ရုံးလုပ်ငန်းသုံးနှင့်ဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူအား အောက်ပါနံပါတ်များအရ မှတ်ပုံတင်သည်-

မှတ်ပုံတင်အမှတ် _____

မှတ်ပုံတင်သည့်ရက်စွဲ _____

မှတ်ပုံတင်မှုတာရားဝင်သည့်ရက်စွဲ _____

လက်မှတ်နှင့် တံဆိပ်တုံး _____

*မှတ်ပုံတင်ထားပြီး

ပိုက္ခန်တင်ပို့သူ၏

အချက်အလက်များကို

အများပြည်သူဆိုင်ရာ

ဝက်သိဆိုက်တစ်ခုပေါ်တွင် ရရှိနိုင်အောင်ဆောင်ရွက်ထားသည်။

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/eos/rex_validation.jsp?Lang=en

ယင်းသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် စီးပွားရေးလည်ပတ်ဆောင်ရွက်သူများသည် ငါးတို့လက်ခံ ရရှိသည့် ပင်ရင်းပင်ရင်းထုတ်ကုန် ဖော်ပြချက်များပေါ်ရှိ ပိုက္ခန်တင်ပို့သူ၏ တရားဝင်မှုကို တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေး နိုင်သည်။

အကယ်၍ ပိုကုန်တင်ပိုသူအနေဖြင့် ငါး၏ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ဖော်ပြရန် သဘောမတူခဲ့ပါက (လျောက်လွှာ၏ အပိုင်း ၆) အောက်ပါသတင်းအချက်အလက်များကိုသာလျှင် အများ ပြည်သူဆိုင်ရာ ဝက်ဘ်ဆိုက်တွင် တွေ့ရှိနိုင်သည်- REX နံပါတ်၊ မှတ်ပုံတင်ခြင်းတရားငင်သည့်ရက်စွဲ၊ ပြန်လည်ရတ်သီမံသည့်ရက်စွဲ (အကယ်၍သက်ဆိုင်လျှင်)၊ မှတ်ပုံတင်ခြင်းသည် နောက် သို့မဟုတ် ဆွဲစာလန်နိုင်ငံ(သို့) တူရဂါနိုင်ငံတို့သို့ တင်ပိုရန်လည်း အသုံးပြန်ခြင်းရှိမရှိနှင့်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်၊ REX စနစ်နှင့် အများပြည်သူဆိုင်ရာဝက်ဘ်ဆိုက်တို့အကြား နောက်ဆုံး အချိန်ကိုက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ရက်စွဲ။

REX စနစ်တွင်အသုံးပြုမည့် ပင်ရင်းထုတ်ကုန်ဖော်ပြချက်

၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်မှစ၍ (သို့မဟုတ် REX ကို အကောင်အထည်ဖော်မှုနောက်ကျခဲ့လျှင် ထို့ထက် နောက်ကျသည့်ရက်စွဲတွင်) မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ပိုကုန်တင်ပိုသူများနှင့် တန်ဖိုးနည်းပါးသောကုန်စည်တင်ပိုသည့် ပိုကုန်တင်ပိုသူအားလုံးအတွက် ပင်ရင်းထုတ်ကုန်ဖော်ပြချက်

မည်သည့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာတရားရှုက်စာတမ်းပေါ်တွင်မဆို ပိုကုန်တင်ပိုသူ၏ အမည်နှင့် လိပ်စာအပြည့်အစုံ၊ ပိုကုန် ပစ္စည်းကို ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်နှင့် ထုတ်ပေးသည့်ရက်စွဲ (၁) တို့ကို ဖော်ပြလျက် ဖြည့်သွင်းဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။

မြန်မာဘာသာပြန်

ပိုကုန်တင်ပိုသူ..... (ယခုစာရွက်စာတမ်းတွင်ပါပေါင်သည့် ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများ၏ မှတ်ပုံတင်ထားပြီး ပိုကုန်တင်ပိုသူအရေအတွက် (၂) (၃) (၄) သည် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းညွှန်ပြထားခြင်းမရှိသည့်မှုလွှာ၍ အဆိုပါ ထုတ်ကုန်များသည် .....အထူးအကောက်ခွန် ကင်းလွှတ်ခွင့်ရ ပင်ရင်းထုတ်ကုန်များဖြစ်ကြသည်။ (၅) ဥရောပသမဂ္ဂ အထူးအကောက်ခွန်ကင်းလွှတ်ခွင့်စနစ်၏ ပင်ရင်းဒေသဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများအရနှင့် ပင်ရင်းထုတ်ကုန်ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီသည်.....(၆)။

အောက်ပြုမှတ်စုများ

(၁) ပင်ရင်းဒေသဆိုင်ရာဖော်ပြချက်ဖြင့် အခြားဖော်ပြချက်တစ်ခုကို အတားထိုးရာတွင်အီးယူ ကော်မရှင် အကောင်အထည်ဖော်ရေးစည်းမျဉ်းစည်းကမ်း (EU) 2015/2447 ဖုဒ်မ (၁၀၀) (၂) နှင့် (၃) အရ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း (EU) No 952/2013 ပါ ပြောန်းသတ်မှတ် ချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် အသေးစိတ်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများခါမှတ်သည်။ (တရားဝင်ရာနယ် တမ်းပါးရာတွင် ၅၅၈ ကိုရှု) ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာဖော်ပြချက်အတားထိုးခြင်းကို “အတားထိုးဖော်ပြချက်” ဟု ဖော်ပြရမည်။ အတားထိုးဖော်ပြချက်တွင် ပင်ရင်းပင်ရင်းဖော်ပြချက်ထုတ်ပေးသည့်ရက်စွဲနှင့် အကောက်အထည်ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း (EU) ၅၁ အပိုဒ် ၇၂(၆) အရ လိုအပ်သောအချက်အလက်များကိုလည်း ဖော်ပြရမည်။

(၂) အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်း (EU) 2015/2447 ပါ ဖုဒ်မ ၁၀၀ (၂) အပိုဒ်ခဲ့ ၁ နှင့် ဖုဒ်မ ၁၀၁ အပိုဒ် (၃) တို့နှစ်ခုစလုံးအရ ပင်ရင်းဒေသဖော်ပြချက်တစ်ခုကို အခြားတစ်ခုနှင့် အတားထိုးရာတွင် ကုန်စည်းများကို ပြန်လည်တင်ပိုသူသည် ယင်းကဲ့သို့ဖော်ပြချက်တစ်ခုကို ဖြည့်သွင်းဆောင်ရွက်ရာ၌ ငါး၏အမည်နှင့် လိပ်စာအပြည့်အစုံကို ငါး၏ ပိုကုန်တင်ပိုသူမှတ်ပုံတင်အမှတ်နောက်မှ ဖော်ပြရမည်ဖြစ်သည်။

(၃) အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်း (EU) 2015/2447 ပါ ပုဒ်မ ၁၀၀ (၂) အပိုဒ်ခွဲ ၂ နှင့်အညီ ပင်ရင်းဒေသဖော်ပြချက်တစ်ခုကို အားကြော်ခွင့်အစားထိုးဆောင်ရွက်ရာတွင် ကုန်စည်များကို ပြန်လည်တင်ပို့သူသည် ယင်းကဲ့သို့ဖော်ပြချက်တစ်ခုကို ဖြည့်သွင်းဆောင်ရွက်ရာ၌ ငြင်း၏အမည် နှင့် လိပ်စာအပြည့်အစုံကို "အထူးအကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ကိုခံစားသည့်နိုင်ငံရှိ ပို့ကုန်တင်ပို့သူ၏ အမည် နှင့် လိပ်စာအပြည့်အစုံဖြင့်] ဖြည့်သွင်းဆောင်ရွက်ထားသည့် ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာဖော်ပြချက်အပေါ် အခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း"ဟု ဖော်ပြချက်နောက်မှ ဖော်ပြပြီး၊ အောက်ပါနံပါတ်အရ မှတ်ပုံတင်ရမည်ဖြစ် သည်။ [အထူးအကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ကိုခံစားသည့်နိုင်ငံရှိ ပို့ကုန်တင်ပို့သူ မှတ်ပုံတင် အမှတ်]

(၄) အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်း (EU) 2015/2447 ပါ ပုဒ်မ ၁၀၀ (၂) နှင့်အညီ ပင်ရင်းဒေသဖော်ပြချက်တစ်ခုကို အားကြော်ခွင့်အစားထိုးဆောင်ရွက်ရာတွင် ကုန်စည်များကို ပြန်လည်တင်ပို့သူသည် အစဉ်းတင်ပို့ကုန်ရှိ ပင်ရင်းပင်ရင်းထုတ်ကုန်များ၏ တန်ဖိုးသည် ယူရှိ ပေါ်ပေါ်ထက်လွန်မှ သာလျှင် ပို့ကုန်တင်ပို့သူမှတ်ပုံတင်အမှတ်ကို ဖော်ပြနိုင်သည်။

(၅) ထုတ်ကုန်များ၏ ပင်ရင်းနိုင်ငံကို ဖော်ပြရမည်။ ပင်ရင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာဖော်ပြချက်သည် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်း (EU) 2015/2447 ပါ ပုဒ်မ ၁၂၂ ပါ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်အတွင်း Ceuta နှင့် Melilla နိုင်ငံတွင် ပင်ရင်းပင်ရင်းအခြေပြုသည့် ထုတ်ကုန်များနှင့် အားလုံးသော်လည်းကောင်း၊ တစ်စီတိတစ်ပိုင်းသော်လည်းကောင်း ဆက်စပ်နေသည့်အခါ ပို့ကုန် တင်ပို့သူအနေဖြင့် ပင်ရင်းနိုင်ရာဖော်ပြချက်ကို သက်တာ 'XC/XL' နည်းလမ်းအရ ဖြည့်သွင်းဆောင်ရွက်ထားသည့် စာရွက်စာတမ်း၌ ငြင်းထို့ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြရမည်ဖြစ်သည်။

(၆) ရာနှုန်းပြည့်ထုတ်လုပ်ရရှိသော ထုတ်ကုန်များအတွက် အဂ်လိပ်အကွာရာ'P' ကို လည်းကောင်း၊ လုံလောက်စွာပြုပြင် ထုတ်လုပ်ထားပြီးထုတ်ကုန်များအတွက် Harmonised စနစ် (HS) အစိုက်နှုန်းများနောက်မှ အဂ်လိပ် အကွာရာ'W' (ဥပမာ'W' 9618) ကိုလည်းကောင်း ထည့်သွင်းရမည်။ အထက်ပါဖော်ပြချက်ကို အောက်ပါဖော်ပြချက်တစ်ခုဖြင့် ဆိုလော်သလိုအစားထိုးနိုင်သည်- (က) နှစ်နိုင်ငံပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုကိစ္စများအတွက် 'EU cumulation' ဟုလည်းကောင်း၊ (ခ) နောက်၊ ဆွစ်လာလန် သို့မဟုတ် တူရကိန်င်များနှင့် ပေါင်းစပ်တွက်ချက် သောကိစ္စဖြစ်ပါက 'Norway cumulation', 'Switzerland cumulation', 'Turkey cumulation' ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ဂ) ဒေသတွင်းပေါင်းစပ်တွက်ချက်သည့်ကိစ္စများအတွက် 'regional cumulation' နှင့် (ဃ) တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သောပေါင်းစပ်တွက်ချက်မှုများအတွက် 'extended cumulation with country x' ဟု အစားထိုးဖော်ပြနိုင်သည်။

